XIV. évfolyam. Budapest. 242. szám. Szerda, 1880. Szeptember 1.

Hirdetések és nyilterek felvétetnek árszabály szerint a kiadó hivatalban: Budapest IV. himző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. sz.

Hirdetések felvétetnek a külföldön: Bécsben: Oppelik A.-nál, Stubenbastei Nr. 2. Mosse Rudolfnál, Seilerstätte Nr. 2. Haasenstein és Voglernél, Wallfischgasse 10. Daube G. L. és társánál, Wollzeile Nr. 12. Párisban: Havas, Lafitte & Comp.-nál, Place de la Bourse. Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és társánál.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztő- s kiadó-hivatal: Budapest IV. himző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. szám.

Csak bérmentes levelek fogadtatnak el. Kéziratok vissza nem küldetnek.

Előfizetési díj: Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:

Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80

Egy szám 6 krajczár.

A kitüntetések.

Ezelőtt hét esztendővel, a bécsi világkiállítás alkalmával Szlávy József akkori miniszterelnök fényes estélyt adott Magyarország vendégeinek. Magyarország vendégei pedig voltak osztrákok, németek francziák, olaszok, svédek, dánok, belgák, spanyolok, angolok és amerikaiak, kik a bécsi világkiállításról lerándultak Budapestre, hogy közelről lássák ez ország fővárosát s ez ország népét. A lakomára meghivták a magyar közélet kitünőségeit is. Főrendek, képviselők, a legfőbb törvényszékek birái, katonai és egyházi méltóságok, a főváros oszlopos férfiai, irók, tudósok, művészek, hirlapirók zsibongtak ott a külföldiek nagy seregében. A magyar társadalom képviselői nem ősi diszruhában, hanem egyszerű fekete szalonöltözetben jelentek meg. Igy jelentek meg a külföldi férfiak is. A különbség mégis óriási volt külsőleg. Mert a külföldi férfiak melle alig nehány kivétellel telve volt rendszalagokkal és rendesillagokkal, mig a magyar férfiak közt minden tizedik vagy huszadik volt képes kitüzni valamely másod vagy harmadrangu rendesillagot. Mert Magyarországon az udvari piperéskedés foszlányaival páváskodni még akkor és még az előtt nem volt divat.

Most már ugy látszik, ez is másként leszen. Egy előkelő belga nemzetgazdasági tudós akkor azt mondá báró Wenckheim miniszternek: „uram, sok nemes tulajdona van a magyar nemzetnek, de a mit tőle legjobban irigylek, az abból áll, hogy ő nem rajong, nem esenkedik az udvari kitüntetések után s polgári gondolkozásának függetlenségét nem hajlandó üres jelvényekért feláldozni. Mi is tiszteljük a trónt és a fejedelmi hatalmat, de tiszteletünk önzésnek és árutárgynak tünik fel, ha eszembe jut, hogy mi hogy esenkedünk az udvari kitüntetések után. Mennyivel szebbnek és tisztábbnak látszik a magyar nemzet polgárerénye, midőn haszontalan csecsebecsék után nem vágyakozik s az udvari kitüntetéseknek közönyösen fordit hátat.“ Igy beszélt akkor a belga tudós, de ha jól ismerné a magyar társadalmat, ma már ő sem beszélne igy s ő sem irigyelné a magyartól a politikai gondolkozás nemességét s a polgári erények egyszerüségét. Nem irigyelné annálfogva, mivelhogy ezek nálunk is megfogyatkoztak immár. A magyar társadalom sem az ma már, a minő volt egykor s a minőnek lennie kellene most is.

Am nézzük meg a hivatalos lapnak csak mai számát. Egy közhivatalnoknak nemesség és nemesi előnév adományoztatik sőt e kegy még unokájára is kiterjesztetik. Egy magán embernek magyar nemességet adnak. Egy városi tisztviselő királyi tanácsossá tétetik. Egy választott megyei tisztviselő szintén királyi tanácsossá lesz. Egy miniszteri tisztviselő nyugdijba helyeztetik, de azért királyi adományképen egy üres méltóság czimet kap. Egy miniszteri titkár lottóigazgatóvá lesz, de a hivatal mellé egy üres czimet és rangot kap ráadásul. Mindez a magyar hivatalos lapnak egyetlen számában. És e lapból több mint háromszáz jelenik meg egy esztendőben. A lapnak hátulsó része rettentő számu ivekben azt közli, hogy naponként hány magyar birtokos, iparos és kereskedő ellen rendelik el a végrehajtást és árverést; a lapnak első része pedig azt közli, hogy naponként hány magyar birtokos és köztisztviselő kap udvari és fejedelmi üres czimet és kitüntetést s ezzel hány magyar férfi engedi elenyészni azt a hitet, hogy ő önzetlenül szolgálja nem urait, hanem a hazát s nem önérdekét, hanem a közügyeket.

Ez is a mai rendszerhez tartozik. Ez is Tisza Kálmán kormányrendszerének kifolyása. Nemzetpusztitó, erkölcsrontó s függetlenségölő rendszer ez. E rendszer az alkotmányosság álköntösét viseli magán. Az alkotmányosság külszine megköveteli a kormány részére a többséget. S Tisza Kálmán megszerzi ezt a többséget. A ki kenyeret kér: annak kenyeret ád. A ki hivatal után jár: azt beteszi hivatalba. A ki uraskodni akar: annak alkalmat ád az uraskodásra. A ki üres czimekért, hitvány czafrangokért akarja áruba bocsátani függetlenségét: ő annak is szivesen szolgál. Es hogy találkoznak sokan, kiken már a czimkórság is kitört: az a nagyon szomoru dolog. Azok a szegény ördögök, kik maguknak és családjuknak mindennapi kenyeréért szegődnek e rendszer szolgálatába, inkább sajnálatot, mint kárhoztatást érdemelnek. De az már utálatos jelenet s megvetendő lelki állapot, midőn közszolgálat terén felnőtt magyar ember nyomorult kitüntetésért is lemond arról, mire eddig büszke volt a magyar, lemond az udvar s a kormány iránti egyéni függetlenségről. Ez már a sülyedésnek olyan foka, melyre csak Tisza Kálmán rendszere tanithatá a nemzetet.

Hiába hivatkoznak arra, hogy a külföldön is ekként áll a dolog. Nem igaz. Nem ekként áll. Az európai nemzetek, a rajtunk kivüli nemzetek kormányai saját nemzetük kormányai s a fejedelmek saját államuk fejedelmei. Azok a fejedelmek jobbak vagy rosszabbak, azok a kormányok többé vagy kevésbbé szabadelvüek, de azért fejedelmek és kormányok saját nemzetük, saját államuk közjavának előmozditására munkálnak ugy, a hogy legjobbnak vélik. Ki tagadhatná Angliában, Franczia-országban, Olasz- és Németországban, akár a konzervativ, akár a liberális kormány hazafiságát? Nálunk nem igy van ez. Nálunk az udvar és a kormány azt szereti, azt kegyeli, azt jutalmazza, azt tünteti ki, a ki nem Magyarország, hanem Ausztria vagy a fejedelmi hatalom iránt törekszik érdemeket szerezni. Háromszáz éven át vajmi kevés magyar részesült udvari kegyekben azok közül, kiket hőseinek, vezérférfiainak, igaz honfiaknak tart a magyar közérzület. Ellenben az udvar kegyeltjeinek kilenczven-kilencz-századrésze a nemzet ellen tett szolgálatokért szerezte meg magának az udvar kegyeit, a kormányok jóakaratát s a királyok adományát.

Ez a különbség köztünk s idegen nemzetek között. Magyarországon szaporodik a népség, nőnek az erdők s diadalmaskodnak a kormányok. De a népség szaporaságával együtt nő a szegénység s az erdők termik a koldusbotot. S midőn ennyire jut már a társadalom: akkor előáll Tisza Kálmán kormánya s mindazokat, kiknél üres szivet s gyenge elmét sejt, udvari kitüntetéssel törekszik elkorcsosi tani. Pedig a társadalom elszegényedése üressé teszi a szivet s gyengévé az elmét. Valódi honfiérdem nem kivánja, el sem fogadja a kitüntetések hitvány czimeit és czafrangjait. A ki pedig elfogadja s megkivánja: az már ez oktalan szenvedélynél fogva függő viszonyba helyezi magát azzal a kormánynyal szemközt, melynek egyedül áll hatalmában a czimek és czafrangok adományozása. De azért Tisza Kálmán kormánya jól számit. Üdvös politikához nem ért, ezzel tehát nem tud magának hiveket teremteni. Vásárol tehát hiveket ugy, a hogy tud. Közel a nagy választás. Már nincs egy évnyi messzeségre sem. Ide sandit, ide gondol Tisza Kálmán kormánya. Addig szabad lesz a vásár. Am a ki czimek és czafrangok és üres kormánykegyek után ásitozik: addig mozogjon. Addig szolgálatára áll a Tisza-kormány.

Budapest, augusztus 31.

Festetich Andorról, a sárvári kerület állitólagos kormánypárti jelöltjéről értesitenek bennünket, hogy ő gróf Festetich Agoston fia s gr. Festetich Pálnak öcsese. Az 1878-iki választásoknál is elfogadta már e kerületben a jelöltséget Márkus István ellen s ekkor voltaképen e két kormánypártijelölt között volt a küzdelem, de bár a Festetich-párt jelentékeny összegeket költött el mindamellett nagy kisebbségben maradt Márkus Istvánt akkor Széll Kálmán, Radó Kálmán, Ernuszt Kelemen egyesült befolyása jutatta diadalra s most mint e befolyás a kormánypárt ellen működik, noha eddig még jelöltje nincs. Gróf Festetich Andor sógora gróf Szapáry Gyula pénzügyminiszternek s most ennek támogatásától várják a kormánypárt szerencséjét. Ez azonban, mint tudósitónk közli, még sem fog bekövetkezni, mert a sárvári kerületben időközben oly erőssé vált az ellenzéki szellem, hogy tavaly Márkus István ellen is a kormánypárton maradása miatt bizalmatlansági szavazatot szándékoztak adni s ez csakis nehány barátjának erőfeszitése folytán s később bekövetkezett sulyos betegsége miatt maradt el. Tudósitónk arról is értesit, hogy e kerületben a függetlenségi párt is jelentékeny s hogy szervezkedés esetén föllépése nem lenne teljesen reménytelen.

Budapest, augusztus 31.

Csakugy zug a levegő a flotta-demonstraczió számtalan előjelétől, a fenyegeti szavaktól, induló hajók neveitől — melyekkel szemben a porta egyre csak nyugodt stoiczismusban látszik maradni. Hogy a készületeket a hajóhadi tünetésre megteszik, az — mint már fejtegettük — igen természetes; de másrészt senki sem kivánja jobban, mint épen ők, hogy ne kelljen megtenni a kétes kimenetelü kisérletet. Mert az az egy világos, hogy ott, a hol a porta nem boldogulhatott az albánokkal, az Adrián sétáló kimustrált páncélos hajók sem fognak a magok ártalmatlanságában nagyobb meggyőző erővel birni e nyakas népre. Azt pedig, még máig sem okoskodták ki az összes hatalmak sem, hogy mit legyenek tévők akkor, ha a flotta-demonstrácziő sikeretelennek bizonyulása még nagyobb mértékben csökkentette azt a bizonyos Európa tekintélyét,“ mint például a porta ellentmondása a görög kérdésben. A hangulat tehát minden készülődés daczára is eléggé békességes, kivált miután, mint jelentik, a porta ismételten kijelentette, hogy Dulcignot mindenesetre át akarja adni, de előbb minden békés eszközt meg akar kisérteni. Csak az a kérdés, lesz-e elég türelmök a kabineteknek az angol ösztökélésekkel szemben, ezt bevárni.

Időközben egymásután jelölgetik ki a különböző nemzetiségü hajókat, melyek a demonstrácziőban részt vennének. Ilyenek: angol részről az „Alexandra“, „Monarch“ és „Temeraire“ páncélos fregattok; franczia részről a „Friedland“ és „Suffren“ páncélos fregattok s a „Hirondelle“ jelző gőzös; Ausztria-Magyarország részéről a „Prinz Eugen“ és „Custozza“ páncélos fregattok (emez 8000 tonnás és 5000 lóerejü, óránkint 14 teng. mfd. sebességgel, nyolcz 25-emteres Krupp-ágyuval; amaz 3550 tonnás, 3000 lóerejü, 13·5 mfdnyi sebességgel és nyolcz 21-emteres Krupp-ágyuval); Olaszország részéről a „Venezia“ és „Palestro“ páncélos fregattok s a „Vedetta“ jelző gőzös; Oroszország részéről az „Ascold Sveltane“ és „Elborus“ páncélos fregattok és Németország részéről a „Victoria“ páncélos fregatt.

Az angol külügyminiszter tegnap röviden nyilatkozott a keleti kérdésnek mind a három függőben levő pontjáról, távirati tudósitásunk, mely erről szól igy hangzik: Lord Granville tudatja, hogy az osztrák-magyar kormány a raguzai kikötőt a hatalmaknak megnyitotta, miután az az átengedendő tengerpart közelében fekszik. Az angol tengernagy számára már előkészitett instrukcziók a hatalmakkal közöltettek. Az okmányváltás ezen instrukcziók kivételével, legközelebb elő fog terjesztetni. Folytatva oda nyilatkozik a külügyér, hogy a görög kérdést fejtegető második együttes jegyzék megtagadja a határvonal iránti tárgyalás ujbóli fölvételét, késznek nyilatkozik azonban a porta minden olyan javaslatát tekintetbe venni, mely a területnek a török hatóságok részéről való kiüritésére, s annak Görögországnak való átengedésére vonatkozik; a jegyzeket a ház elé fogják terjeszteni. A konstantinápolyi nagykövetek, az örményországi reformokat, illetőleg a portához intézendő jegyzék szövegezésére nézve, megegyezésre jutottak. Granville azt hiszi, hogy ezt a jegyzéket haladék nélkül fogják átnyujtani a portának s azután a parliament elé terjeszteni. A nemzetközi bizottság kielégitően fejezte be működését. A hatalmak egyhangulag törvényjavaslatot ajánlanak az európai Törökország számára. Az erre vonatkozó okmányokat legközelebb terjesztik a ház elé.

A bolgár-román viszály egyelőre elintézettnek látszik. Mint a „Pol. Corr.“-nek Bukarestből irják, a bolgár kormány egy jegyzékben tudatta a bukaresti kabinettel, hogy a várnai bolgár törvényszéki elnök, ki a legtiszteletlenebb módon tépte le és dobta el okiratokról a román konzulátusi pecséteket, állásától elmozdittatott; miáltal Románia megkapván a sérelmes ügyben az elégtételt, a két ország között ismét fölvétettek a diplomáczíai összeköttetések, melyek 3 hónapig meg voltak szakitva. — Sturdza ur Bukarestből elindulásakor utasitást is kapott kormányától egy Bulgáriával kötendő konvencziőhoz, mely a többi differencziákat lesz hivatva kiegyenliteni.

A román fejedelmi párnak Berlinben időzését a román trónörökösödési kérdéssel hozzák kapcsolatba. Károly fejedelem több izben hosszasan értekezett Bismarck herczeggel. Erre vonatkozólag a következőket irják Berlinből:

A legujabb kombináczió, melyet Bismarck herczeg ideérkezéséhez füznek, az, hogy a román fejedelemség királysággá változtatásának kérdése folyamatba jött, s hogy a császár hallani kivánja kanczellárja véleményét nem csupán a román trónörökösödés kérdésében, hanem különösen e kérdésben is. Itt egyébiránt azt tartják, hogy román királyság kérdése csak ürügy arra, hogy egyelőre eltéritsék a kivánesi közvélemény figyelmét attól, a mi a császár, a kanczellár és Károly fejedelem közt tanácskozás tárgyát képezi s ez Romániának jövőbeli összetartása Németországgal. Meglehet, hogy Károly fejedelem már mint király fog országába visszatérni; a politikai világ azonban nem sokára meg fogja tudni, hogy a román uralkodónak Bismarck herczeggel folytatott tanácskozásaiban a királyság kérdésénél sokkal komolyabb tárgy forgott szóban.

Franczia országban tegnap került a sor a márcziusi rendeleteknek a jezsuita iskolákra való alkalmazására. Mint mai párisi táviratunk jelenti, az ottani három nagy tanintézet összes jezsuita tagjai elutaztak. A kápolnák ajtait befalazták és uj polgári igazgatókat neveztek ki. A többi szerzet tanintézeteit illetőleg az hirlik, hogy a kormány ama levél szövegére nézve már megegyezett a kongregácziókkal, mely a meghatalmazási kérvény helyébe fogna lépni; ez kötelezi a kongregáczionális tanintézeteket, hogy nem foglalkoznak a politikával és az uralkodó kormányzat ellen nem tanusitanak ellenséges magatartást. E levél alapján a kormány törvényes meghatalmazással bíróknak fogja tekinteni a kongregáczióktat. — Egy másik táviratunk jelenti: A rendőrbiztosok ma a kongregáczionális rendeletek végrehajtása miatt, a jezsuiták vezetése alatt álló valamennyi tanintézetben meg fognak jelenni. Biztosnak mondják, hogy a jezsuiták egész Franczia-országban közös megállapodás folytán hasonló eljárást fognak tanusitani mint Dijonban, hol a rendőrség a szerzetnek csak egy tagját, a tanodaigazgatót és egy jezsuitát, a társaság vagyonának gondnoka minőségben talált.

Az angol alsóház tegnap minden ir „obstrukczió“ nélkül tárgyalhatta le a kiadási költségvetését. Forster kiemelte, hogy 30 év óta első eset, hogy a kormány kivételes tövények alkalmazása nélkül kisérli meg kormányozni Irországot. A pillanat most még nem alkalmas a rendőrség lefegyverzésére. A kormány őrködik az irországi fegyverbevitel fölött.

Lorisz-Melikoffnak következő nyilatkozatát közli a „Novoje Vremja,“ kiemelvén, hogy a gróf ezt három órával a Mlodeczki által ellene elkövetett merénylet után mondotta:

„Én nem félek a merényletektől, s ha meg kell halnom, az az isten akarata. Tudom, hogy a

AZ „EGYETÉRTÉS“ TÁRCZÁJA.

Kóborlás közben.

Sohasem láttam még Eger városát. Nem nagy érdem ugyan, hanem azért tuladunai emberrel gyakran megesik, levén sok magyar embernek rossz szokása, hogy előbb megismeri Bécset, mint Budapestet s előbb beutazza Ausztriát és Svajczot, mint saját honát.

Szederkényi barátomnak előre megirtam, hogy ekkor és ekkor, holnapután reggeli 9 órakor nála leszek. Igaz, hogy a kilencz órából semmi sem lett, de az is igaz, hogy a mikor az egri nagy székesegyház órája a tizet ütötte, már ott voltam Bakta felől a város végén.

De hát hol lakik most Szederkényi barátom? Ez a kérdés. Az idegen vidékbeli kocsis persze soha hirét sem hallotta ilyen nevü úrnak.

— Aztán uram, ki légyen az a Szederkényi ur? kérdezé a kocsis.

— Eger városának országos képviselője, barátom.

— No akkor sebaj, a legelső esizmadia megmondja, hol lakik.

Ugy lett. Vettem észre, hogy kocsisom jártas ethnografiai viszonyok ismeretében. Néhány [illegible] multva csakugyan ott álltunk a Bika-utcza [illegible]án, Szederkényi barátom nyári la-

[illegible]persze ott várt már a kapu előtt [illegible]ányással, hogy vendégszeretetéből [illegible]ár ötnegyed órát. A kedves há- [illegible]kellett megnyernünk, hogy [illegible] a gazda haragjától. Csakhamar ott termett az [illegible]járhassuk, megnézhessük [illegible]várát. Csak ugy kivülről [illegible]drága, mivelhogy rövid. [illegible]a páratlan liczeum és [illegible]vármegyeház, az ér- [illegible]mploma és intézete, [illegible]ennek harmadévi [illegible]nyszéki épület —

mind, mind csak egy futó pillantásra tartatott érdemesnek.

Föl Dobó várába! Ezt akarta látni kis fiam is, ki már hallott erről valamit az elemi iskolák földrajzi tudományában. Ezt akartuk látni én is, nőm is, hiszen a mi korunknak álmos, prózai, csereberélő, kiegyezkedő, marakodó, semmit sem csináló, Boszniába járó, kormánypártszavazó napjaiban olyan jól esik a hajdani dicsőségnek még romjait is megtekinteni.

Mert itt csak romjai vannak a magyar dicsőségnek. Még itt is, még Egerben is, pedig e város népe idealisabb lélekkel rajong szegény, pusztuló magyar nemzet ügyén, mint Dunántulnak tán valamennyi magyar és nem magyar városa.

Olyan pitykés dolmányt, olyan sarkantyus csizmát, olyan czifra fokost, olyan darutollas süveget Dunántul már nem viselnek sehol, mint a minőt még Egerben látni. Hiába, a magyar viseletet ma már kevés helyütt hordják s nem sokára csak festett képekből ismerhetjük fel, mint a régi görögök vagy rómaiak viseletét.

Nem jól van ez igy.

Csodálatos vár ez a Dobó vára. Olyan nagy és olyan szép, és olyan erős, annyi kővel s épitészeti ügyességgel van alkotva, hogy szinte hihetetlen, hogy ezt magyarok épitették. Ha sikon állana, ha Eged orma mögötte nem volna s az egri és baktai halmok nem környeznék: ma is egyike lehetne a legnagyobb erősségeknek.

A fellegvárban ma egy honvédszázlóaljnak törzse unatkozik s szent képes oszlopok vezetnek föl az egyszerü kálvária kereszthez. Szegény buesujáró nép ostromolja imával az eget, a hol egykor vitéz magyar sereg buzogánynyal védte a hazát.

Eszembe jut itt egy forradalmi anekdota.

Farkas Imre volt a fehérvári püspök, midőn bejöttek az oroszok s Horváth Mihály kultuszminiszter országos imádkozást rendelt el az oroszok ellen.

A püspöknek volt egy nyakas, nemes ember sógora, Bárdossy mezőszentgyörgyi birtokos, ki már rég nem látta a püspököt, de a ki az általános könyörgés napjaiban felkereste őt.

— No édes sógorom, mondá a püspök, lásd milyen istenfélő, vallásos kormány ez a forradalmi kormány.

— Az ám — felelt Bárdossy — csak azért jöttem hozzád, hogy megmondjam, most már imádságra került a sor, bele is fit a menydörgős menykő a magyar szabadságba. Áldjon isten!

Ezzel eltávozott a vén kurucz, a püspök csak ugy hányta a keresztet utána.

Dobó ágyuinak helyén most kálvária; a hol Mecskey zászlója lengett: ott most a megváltónak keresztje áll, s a hol a föld alatti bástyaüregekben a kifáradt hősök döltek le rövid pihenésre: ott most a magyar királyi honvéd zászlóaljparancsnok házinyulakat tenyészt.

Szent István templomának remek oszlopát s Dobó siremlékét mély kegyelettel őrzi az egri nép. E siremlék korlátain belül gondos kezek nehány faragott kőrózsát gyüjtöttek össze, a régi templom diszeit. Van ott egy türbe is, egy török sirkőnek turbános faragványa. Tán egy hatalmas hadvezér siremléke, mely most Dobó Istvánnal oly békésen megfér egy sirüregben.

Nehány türbe s a gyönyörü minaret emlékeztetnek a török korra. E minaret diszére válnék Kairo vagy Bagdad téreinek. Felette félhold s a félhold felett kereszt. Még ez előtt 4—5 évvel minden évben eljött egy-egy fehér szakállu agg mozlim zarándok, hogy imáját elvégezze a minaret tövénél s felballagjon oda, a hol a müezzin szokta a hivőket Allah imádására serkenteni.

Most már nem jön ez sem. Azokat az ősz szakállu, barna arczu, tüzes szemü s kegyes életü jámbor mohamedán bucsujárókat nem látjuk többé Mágyarországon. Tisza Kálmán megirigyelte itt-létüket. Ez előtt négy évvel, a törökbarátság lelkes napjaiban megtiltá mohamedán zarándoknak a Magyarországba jövetelt. Az óta a határszéleu nem eresztik be őket, pedig gyakran jönnek Ázsia belsejéből, még boldog Arábiából is, hogy Gül Baba budai sirját s az egri dsámia minaretjét megcsókolhassák.

— — Azonban a kedves háziasszony vár az ebéddel és Szederkényi barátom kerget hazafelé.

Haza érünk.

A háznál idegen arczokat látunk.

Inkognito utaztam, mint illik szélbali hazafihoz, azonban Szederkényi barátom árulást követett el ellenem. Zalár és Kapácsy barátainkat is meghivta ebédre. Ez volt szerenesője, valamint az, hogy titkon megállapodtunk, hogy egész ebéd alatt senki se mond felköszöntőt. Szinte jól esik az embernek, ha egy pillanatig elfelejtheti e mozgalmas időben, hogy ő nagy hazafi.

Ez az örömünk azonban nem tartott igen sokáig.

Még az asztalnál ültünk, még élveztük Szederkényi barátom kitünő dinyéit és gyümölcseit mikor betoppan hozzánk Mocsáry Lajos, pártunk országos elnöke s Mocsáry Imre, pártunk borsodi elnöke.

Tyüh a ki áldója van, most már két elnök is ül nyakunkon, most már megint hazafivá kell válni! Tehát egy nap sem mulhat el keserüség nélkül.

És mégis elmult.

A milyen jó kálvinista presbiter, kurátor és szenátor és mindenféle gondviselő Mocsáry Lajos; olyan lelkes bámulója ő a hires egri liczeumnak.

— Láttad-e már — fordul hozzám — a liczeumot?

— Kivülről.

— Nem ér az semmit. Jer velem.

Felkerekedtünk egész társasággal. Mentünk megnézni a liczeumot.

Bizony nagyszerü épület az kivül-belül egyaránt. Óriás kincsei vannak ott egybehalmozva tudománynak és müvészetnek. A kitünő igazgató el nem fáradt, lelkes buzgalommal mutogatá a nagyteremnek, a könyvtárnak s a kápolnának mükinceit. Gróf Esterházy Károly, a nagy püspök bizony örökre emlékezetessé tette nevét ez óriási alapitványnyal. Ezzel és egyebekkel.

E nagy püspöknek arczképét óhajtottam volna látni.

— Nincs meg — mondá az igazgató. — A kápolna freskóit Maulperts festé. E freskó a menyországot ábrázolja, a mint ott a szentek és boldog lelkek lakoznak az urnak dicsőségében. A festő az üdvözöltek közé festé a nagy püspök arczképét is. Észrevette ezt a püspök s vállára ütött a festőnek: „Hallja-e kend piktor, mi akar az ott lenni?“ „Hát excellentiád a menyországban,“ — felelt a müvész. „Hallja-e kend, várjunk még egy kissé, nem akarok én most még ott lenni.“ A festő aztán valami szent szüzzé alakitá át a püspök képét. Ezért nem tudjuk megmutatni.

Elmondott az igazgató egy másik anekdotát is, de ez már modern dolog.

Gatyás, dolmányos palócz atyafiak látogatták meg egykor a menyországot. A portás müértő, komoly képpel mutogatá nekik Ábrahámot és Izsákot, a szent királyokat és pápákat s a többi hires szent embereket. Tudnivaló pedig, hogy a szentek sokan vannak, a kápolna boltozata pedig végre sem határtalan, tehát a jó müvész csakis fejedelmeket, papokat, barátokat és apáczákat festett bele a menyországba.

Nézi ezeket a palócz meredt szemmel s áhitatos lélekkel, de akárhogy erőlteti szemét: gatyás és dolmányos boldog lelket nem tudott felfedezni. Végre fejcsóválva oda fordul a portáshoz:

— Hejh jó uram, hogy van az, hogy a menyországban nincs szegény paraszt ember?

Nagyot nézett, nagyot gondolt, nagyot nyelt a portás, de feltalálta magát hamarjában.

— Lássa kelmed, nem ugy van az. A menyországba ilyen szennyes ruhával nem lehet bejutni. A kapunál szent Péter minden szegény emberre uj nadrágot, fényes csizmát és drága palástot ád. — ezért nem lát kelmed ott szegény, parasztembert.

A palócz megnyugodott.

Innen egész seregestől elmentünk jó Csiky Sándor bátyánk látogatására. Soha meg nem bocsátható bünnek tartottam volna Egerben lenni s őt meg nem látogatni.

De bizony nem volt otthon. Nehány perczczel előbb ment ki a szőlőbe munkásaihoz. Névjegyemet s szives üdvözletemet hagytam nála, Esztendőre meg fogom látogatni bizonyára.

Vissza Szederkényi barátomhoz. Elbucsuztunk a kedves házi asszonytól, elkövetkeztünk Zalár és Kapácsy barátainktól s országos elnökünk kényelmes kocsiján el — ki robogtunk Andornakra, a Mocsáry-ak ősfészkébe.

De erről már majd csak jövőre beszéljünk.

Eötvös Károly.

Lapunk mai számához egy iv melléklet van csatolva.

császár és a haza nem fog megfeledkezni gyermekeimről s jó nevelésben fogja őket részesiteni. Egyéb nem is szükséges. Megteszem azt, a mi tőlem telik, erőm kimélése nélkül. Senkinek sincs joga a czár legjobb szándékaiban kétkedni; de én bizonyithatom is, hogy azok tényleg a legjobbak és legnemesebbek, a melyekkel ilyen körülmények közt dolgozni lehet és kell; de szükséges, hogy segitségemre legyenek, hogy a társadalom fölrázassék apathiájából s a czár szolgálatában állók valamennyien kötelességökre szólittassanak. Akkor nem kétkedem az eredményben. Ön csak hallgatja, hogy mit mondok, s gondolja magában, hogy ravasz örmény vagyok? Ha az ön helyében volnék és oly kevéssé ismerném önt, mint ön engem, szintén azt gondolnám. Jóllehet neveltetésem, szolgálatom, erkölcsi és anyagi érdekeim, szóval mindaz, a mi az embert teszi, engem orosz férfivá tesznek — az önök szemében mégis örmény maradok. De épen mivel örmény származásu vagyok, kötelességem még többet tenni, mintha orosz volnék. Az orosznak csak valamicskét kell tennie, hogy köszönetet arasson érte. De nekem sokkal többet kell tennem. S ezt nem feledem el."

Az uj német szabadelvü párt manifesztuma.

A német birodalmi gyülés és a porosz képviselőház nemzeti-szabadelvü pártjában a szakadás, mint ezt jelentettük volt, teljesen nyilt lett s a párt azon része, mely a létező pártviszonyokkal megbékülni nem tudott, mint sürgönyeink jelzik nyilatkozatot adott ki, melyben eljárását indokolja. A manifesztum igy hangzik:

„A két utóbbi év tapasztalatai fokozodó mértékben meggyőződtettek bennünket arról, hogy a nemzeti szabadelvü párt szemben a lényegesen változott viszonyokkal nem bir egységes politikai nézetekkel, pedig létjogosultsága és befolyása e körülményen alapult. — Ezen meggyőződés által vezéreltetve alolirottak kijelentik, hogy a nemzeti szabadelvü pártból kilepnek. — Az uralkodó személyében és a birodalmi alkotmányon nyugvó egység csak akkor fog biztos ösvényeken haladni fejlődése felé, ha egy valódi alkotmányos rendszer veszi át uralmát, mint a milyenre a német szabadelvü párt létezése óta szakadatlanul törekedett. Ezen óhajtott czél elérésére azonban nélkülözhetlen feltételnek tekintjük a szabadelvü párt összetartását a lényeges kérdésekben s megszünését a viszályoknak a különböző szabadelvü töredékek közt. Szilárd ellentállás a visszafelé huzó mozgalmakkal szemben, megtartása a nem könnyen szerzett politikai szabadságoknak, ez képezi közös feladatát a közös szabadelvü pártnak. A politikai szabadsággal szorosan összefügg a közgazdasági szabadság. Csak a közgazdászati szabadság biztositott alapja mellett van a nemzet anyagi jóléte tartósan biztositva. Csak az alkotmányos jogok megóvása, a nép minden szükségtelen megterheltetésének elutasitása, valamint azon adók és vámok eltörlése mellett, melyek az adózási terheket a szegényebb osztályok hátrányára növelik, szabad a birodalmi adózások reformját létesiteni. Nemetország jobban igényli mint bármely más birodalom, hogy a belső béke czéljából az egyházi és vallási szabadságot birja. Ezt azonban egy önálló állami törvénynek kell biztositani és rendezni. Végrehajtását nem szabad politikai mellék czéloktól függővé tenni. Az elidegenithetlen állami javakat meg kell óvni s az iskolát nem szabad az egyházi tekintélynek alávetni. Mi készek vagyunk ezen elvek alapján egyesülni. — Mint a szabadelvü párt tagjai, már minden körülmények között ragaszkodunk ezen nézeteinkhez.

Bamberger, Baumbach, Braun, Bunsen, Forckenbeck, Igel, Knoch, Lipke, Prüger. Rickert, Schlutow, Stauffenberg, Thilenius, Trautmann, Struve és Witte mint a birodalmi gyülés tagjai; Beisert, Berling, Drawe, Hönika, Kischke, Meyer, Platen, Sachse, Seyfarth, Wollertham és Weisermel a porosz képviselőház tagjai.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük a mult hó végével lejárt, hogy ujabb megrendeléseiket mielőbb megtenni méltóztassanak.

Lapunk előfizetési ára:

Egy hóra — — — 1 frt 80 kr.
Két hóra — — — 3 frt 60 kr.
Három hóra — — — 5 frt — kr.

Lapunk mindennap, tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s az utolsó postának tisztán s olvasható kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék.

Előfizetést e hó bármely napjától elfogadunk.

Régi előfizetőink legczélszerübben cselekszenek, ha czimszalagjukat a postautalvány szélére ragasztva beküldik a kiadóhivatalnak.

Az előfizetési pénzek és postai utalványok Budapestre az „Egyetértés" kiadóhivatalába (hímző-utcza 1, szám alá) küldendők.

Az „Egyetértés" kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

— augusztus 31.

— **Lapunk mai száma mellékletének tartalma: Törvényszéki csarnok. Közgazdaság. Tárcza: Amerikai levél. Az indiai gyémánt.**

* Időjárás Budapesten. Szeles, Hőmérő állása 14, délben 21 R°.

— Személyi hirek. Pulszky F. a muzeum igazgatója ma este Kolozsvárra utazott, honnan szeptember 6 án tér vissza. Utazása régészeti kutatás czéljától történik. Dr. Hampl József régiségtári őr, ki nem rég indult el a fővárosból tudományos körutra, most szintén Kolozsvárott van. — Fehérmegye közönsége október 4-én tartandó évnegyedes közgyülésében fogja leleplezni főispányának, Szőgyény Marich Lászlónak közakarattal beszerzett életnagyságu olajba festet képét. A kép Pállik Béla festőmüvész termében készül s már befejezéséhez közel áll. A leleplezés alkalmával az üdvözlő beszéd tartására Bóne Géza alispán kéretett fel.

— A Balaton átuszása. Szekrényessy Kálmán bravour-uszása alkalmából nem lesz érdektelen föleleveniteni az övéhez hasonló eddigi vállalkozások emlékét. A Balatont 1837-ben b. Wesselényi Miklós uszta át, de nem Füred- és Siófok közt, hanem Füredtől Tihanyig, körülbelül a tihanyi templom alján érvén a száraz földet. Wesselényi e vizi utat, mely körülbelül 1 mértföldnyi távolság, 3 óránál valamivel több idő alatt tette meg. Akkor lehetetlennek hitték a vállalat sikerültét, s midőn az még is megtörtént, Wesselényi bravourjáról országszerte beszéltek. Később többször voltak ott uszók, kik oly messze usztak be a Balatonba, hogy puszta szemmel már nem voltak láthatók, de egyik partról a másikra átuszni senki sem próbált. Azonban 1871. nyarán Szabó Imre veszprémi megyei alügyész egy csónak kiséretében Füredről szintén átuszott Tihanyba a barátlakásnak nevezett sziklaüregekig. E vizi utat mintegy 3 óra alatt tette meg s időközben nem pihent többet, csak mig a kisérő csónakban levő kulacsból két izben egyet-egyet huzott. Ez ut mintegy 4—5 száz öllel vagy tán többel is rövidebb, mint Wesselényi utja volt. Szekrényessy utja, melyet beuszott egyenes vonalban is, legalább fél mértfölddel is hosszabb a Wesselényiénél. — Balaton mélysége B.-Füred és Siófok közt 9—15 láb közt váltakozik. Nagy hullámjárásban ez utat alig lehetett volna megtenni, mivel a Balaton magassági tengelye 4—6 lábra is emelkedik, tehát a legügyesebb uszót is folyton elmeriti, a mi Szekrényessyvel is sokszor megtörtént, szerencsére azonban utja közben a szél lecsillapult.

— Az oláh fejedelem Budapesten. A „Petru-major" egyesülete helyiségében az itt tartózkodó oláh ifjak értekezletet tartottak tegnap, a jövő héten megérkező Károly fejedelem fogadtatása tárgyában. Elhatározták, hogy testületileg fognak a fejedelemnél tisztelegni és azután szintén testületileg vesznek részt a Rákoson tartandó katonai szemlén (!)

— A petroleum könnyelmü kezelésének áldozata lett Hevesen egy Binét Adolf nevü fiatal kereskedő. Ugyan is — mint nekünk irják — tegnap reggel boltjaban a petroleumot szivattyuzván, e müvelete közben a petroleumból jelentékeny mennyiség a padlóra ömlött. Bénit ezt felgyujtotta, hogy égjen fel, de a folyadék oly lobbot vetett, hogy őt is ellepte a láng és mire a vele volt gyermekek — kik szerencsésen kiszaladtak — oda embereket hivtak, akkora ő már halott volt. A bolti czikkek egy része összeégett, más részét megmentették.

— Verekedés a biróság előtt. Mádról irják nekünk a következőket: Aug. 27-én Petrakovics János raszlaviczai haszonbérlő panaszszal fordult az itteni városi birósághoz, apósa Grofesik József ellen, előadván, hogy nehány hónappal ezelőtt, midőn a haszonbér miatt egyetmását lefoglalták, ő ezüstnemüit és kocsiját Mádra hozta, hogy azt magának megmentse, s most az emlitett tárgyakat apósa nem akarja kiadni. Grofesik József helybeli birtokost a biróság meghitta. Midőn ez az ellene fölmerült panaszt meghallotta, oly indulatba jött, hogy heves szóváltás után vejét egy bottal leütötte és pedig ugy, hogy Petrakovicsot egészen vér boritotta el a birói szék előtt. Az orvosi látlelet után, a városi főbirót helyettesitő albiró, valamint a megtámadott fél, a feljelentést Grofesik ellen a szerencsi járásbiróságnál megtette. Az ügy most a Füleky járásbiró kezében van.

— Hirek a városból. Mult vasárnap a délutáni órákban Vida Károly pesti hazai első takarékpénztári pénztárnoknak muzeum köruti lakásán a családtagok és cselédek távollétében, ismeretlen tettesek az ajtó és szekrényzárakat feltörvén, mintegy 3.0 frt értékü ékszertárgyakat elraboltak. — Öngyilkossági kisérlet Ma reggel 6 óra táj ban egy 40 év körüli, állitolag biztositó-intézeti lisztviselő, elegáns uri öltözetben, a Rákos-patak Dunába ömlésénél a Margitsziget irányában egy talpról a Duna habjai közé vetette magát. Az öngyilkossági szándok azonban meghiusult egy kiálló szög által, mely a talpra volt ütve. A magát halálra szánt ember kabátja ugyanis megakadt a szögben, minélfogva a kabát gazdája is ott lihegett a hullámok tetején, s nem merülhetett el a mélyben. Két napszámos észrevévén a törbekerült „urat" odasietett s kiszabaditotta kényelmetlen helyzetéből. A megszabaditott s az életnek visszaadott ismeretlen egyén a napszámosoknak nem adott semmifele felvilágositást kiléte felől, s mielőtt az odahivott rendőr megérkezett volna, az önkénytes fürdő által teljesen elázott ruháiban megmentőitől megszökött s többé megkerithető nem volt. — Különös ismertetőjel. Az éjjel Velikovszki János morvaországi képárus a Rákoson, a Zsivora-féle telken levő Tomasics korcsmában hált meg, s midőn reggel felebredt, azon szomoru tapasztalatra jött, hogy 10 frtját, iparjegyét és utlevelét el opták Gyanuja egy 50 év körüli gödölői gombaárus nőre irányul, ki ugyanazon korcsmában hálván meg, kora reggel eltávozott. Semmi ismertető jelt nem tud róla mondani, csupán azt, hogy a nő egy sündisznót hordott magával — A Duna áldozata. A főváros területén az ugynevezett Borárus tér irányában egy férfihullát fogtak ki a Dunából. A hulla 180 cm. hosszu, piszkos zöldes szinü bőre czafatokban leváló, haja gesztenyebarna, 4—5 cm. hosszu, bajsza vörhenyes, 3 ctmnyi szakálla ritka, ballába ludtalpu. öltözete lakkczipő, fekete posztó nadrág, kék-fekete liszter kaposztó mellény, kék-fehér csikos ing. kora 24—26 év, foglalkozására nézve pinczér lehetett, a vizben 3—4 napig állott. A belügyminiszter személyazonosságának kipuhatolása végett országzerte körözteti.

— Rejtélyes párbaj. A Nemerében olvassuk: E hó 25-én Segesváron két régi ellenség találkozott, Cs. Gy. és Schw. Fr., kik egymás iránti gyülöletüknek minden év augusztus 25-én véres kifejezést szoktak adni. A megelőző években csak gyenge sérülést vittek el magukkal a párbajvivők, most azonban komolyabb eredménye lőn. A párbaj pisztolyra ment, mikor Schw. a szabályok ellenére először lőtt. A golyó Cs. Gy. füle mellett sivitott el, ki azonban szemhunyoritás nélkül, hidegvérrel állta meg helyét. Most Cs. Gy. is czélzott, a lövés eldördült s ellenfele mellén találva, összerogyott. Sebét a jelen volt orvos életveszélyesnek nyilatkoztatván ki, a sebesült gyorsvonaton rögtön haza szállittatott Budapestre, kf a tudósitó szerint aligha fog több párbajt vivni az életben. Cs. Gy. és a segédek elmenekültek.

— Kisfaludy Károly almafája kiszáradt. Ez az öreg fa ott állott a téthi volt Kisfaludy-féle ház udvarán, melynek most Krisztinkovics Ede kir. semmitőszéki jegyző a birtokosa. Banditaalmát termett s közhiedelem szerint a költő egyik szép versében ezt örökitette meg. A mult szigoru tél — mint az Ellenőrnek irják — kiölte a vén fát s most már a háromszázados diófán és a malomkövön kivül, melyeket a tulajdonos méltó kegyelettel őriztet, mi sincs ott a Kisfaludy-emlékekből.

— Nyári mulatság. A margitszigeti fürdővendégek szept. 4-én tartják a margitszigeti felső vendéglő termeben utolsó zártkörü tánczvigalmukat. — A lipótmezői nyaralók egyikében igen kedélyes és élvezetes mulatság tartatott a napokban A szives házi gazda Rieger malom-igazgató s kedves nejének vendégszeretete igen szép társaságot gyüjtött oda egybe, kik késő éjjelig vigan mulattak együtt A vig lom szinjátékkal vette kezdetét. Előadatott egy kizárólag fiatal leánykák által játszott 3 felvonásos vigjáték, melyben a következők szerepeltek: Rieger nővérek, Niederman Róza, Apáthy Lina, Siegmund Irma, Brüll Paula és Fánni kisasszonyok. Az ügyesen előadott darab végeztével barátságos lakoma, majd pedig tánez következett, melyben a már emlitetteken kivül résztvettek még Riegerné, Massanek Józsefné, Kozmatánó és Pichlerné.

— Versenygyaloglás. Az edző sport különféle nemei kezdenek már vidéken is meghonosodni nálunk. Igy a Magyar Földnek irják Hód-Mező-Vásárhelyről: A veres kereszt egylet népünnepe alkalmával a tornaegylet által rendezet távgyaloglásra hat pályázó jelentkezet; elindultak reggeli 5 és fél órakor pontban; Sámson vasutállomásnál figyelőállás volt, e mellett a torna egy bizottsága kocsin kisérte a gyaloglókat. Oroshazára mind a hatan egyidejüleg jöttek meg; itt nagyszerüen fogadták őket a város szélén: a kaszinó termében ebédeltek. 10 perczny pihenés után visszaindultak. Sófalvi József előnyt nyert a többi felett és délután 3 óra 47 perczkor beérkezett. Tehát, megtette a kilencz mfnyi utat a pihenéssel egyetemben 11 óra 17 percz alatt; Tóth Sándor 10 perczczel később érkezett, tehát 11 óra 27 percz. Duró János ismét két perczczel később: Wasas Ernő 12 óra 11 percz alatt, mint negyedik érkezett. Az érkezőket a tornaegylet elnöke Kovács János ügyvéd fogadta a népkert főbejáratánál nagyszámu közönség éljenzései s örömnyilvánitásai között. — A jury erre összeülvén, az első hármat a kitüzött dijak elnyerésére méltatta, egyszersmind mind a négynek diszoklevelet határozott adományozni. A dijakat Dobossy Lajosné asszony nyujtotta át a győzteseknek. Hat órakor délután versenyfutás volt a népkert köröndjén; pályázók többen voltak; a köröndöt 10 percz alatt ötször kellett körül futni; 8 és fél percz alatt az első Adler János volt, a ki befutotta, Epstein Adolf a második.

— Bismarck Vilmos gróf regénye. Több lap a német kanczellár fiáról regényes históriát közölt. Elmondatik, hogy Mehádián mulat, s megismerkedett egy szinésznővel, egy szinház igazgatójával, s hogy ez a szinésznő felhasználva a fiatal gróf barátságát, csipkéket, ékszereket vett, s a számlát a grófhoz küldette. A gróf azonban nem fizette ki a számlát, hanem feljelentette az esetet a fenyitő törvényszéknél. Most a fiatal gróf, a „Südungarische Bote"-hez, mely ezt a hirt világgá bocsátotta, levelet intézett, hogy Erdélyi Mariettának (mert hiszen ő szinésznő) becsületét megmentette. Igaz, hogy nála bemutattak kifizetendő számlát, a bevásárlásokat azonban nem Erdélyi kisasszony tette, hanem egy csaló pár, Boskovics és neje, kik a szinésznőnek a fiatal gróffal való ismertségét csalásra használták föl, s Erdélyi Marietta neve alatt vásároltak össze csipke- és ékszerféléket. Boskovicsék azonban a vizsgálat megkezdésekor eltüntek.

— Olasz munkások Magyarországon. Olasz lapok egy idő óta nagy zajt csapnak a tiszaszabályozási munkálatoknál dolgozó olasz munkások sorsa miatt. Azt állitják ugyanis, hogy e munkások ott rossz bánásban részesülnek, éheznek, nyomorognak s köztök járványos betegségek dulnak. Ellenzéki olasz lapok e hireket kizsákmányolták saját kormányuk ellen, szemére hányván ennek, hogy az olasz munkásokat nem tudja megvédeni, hogy servilis magatartást tanusit az osztrák-magyar kormány iránt stb. E handabandának eddig az lett a következménye, hogy Vasváry Béla a budapesti olasz konzulatus hivatalnoka, ki az olasz munkások ide szállitását közvetitette, hivatalától felfüggesztetett. Ez ügyben ma Vasváy urtól a következő nyilatkozat közlésére kérettünk fel:

„Az olaszországi „Irredentisták", mint mellékelt ujsági czikkből kitünik, oda hatottak hogy én ezen gaz agitáczió következtében mai napon hivatalos állásomtól föl lettem függesztve a helybeli olasz királyi konzulatusnál, melyet 8 év óta töltöttem be! Fölfüggesztésem addig terjed, mig az olasz munkások ügye Tokajban a Tiszaszabályozásnál befejezve lesz.

Azt állitják az „Irredenták, hogy mintegy 1000 olasz munkást csaltam ide a Tiszaszabályozáshoz azon ürügy alatt, hogy itt kevés munka mellett sokat nyerhetnek, hogy jó életmód és jó levegő van Tokajban, holott a munkások ott most a kolerában csapatonként vesznek és rabszolgákként tartatnak és kényszerittetnek a nehéz munkára és hogy a 20 frt fejenkénti elölegezett utazási költség mellett, sem akarja őket a Tisza-szabályozó társulat igazgatósága elszökni hagyni okt. hó előtt mint a hogy őket irott olasz szerződésük kötelezi"

A dolog pedig tulajdonképen igy áll: A felső Tiszaszabályozási társulat gr. Lónyay Menyhért elnöklete és Szögyén Emil ur igazgatása alatt engem megbizott, hogy azon esetnél fogva, mivel a nyár kezdetén az alkalmazott magyar munkások az aratás miatt ép a legalkalmasabb nyári idényben a tiszai munkálatokat ott hagyták, szerezzek nekik ügyes olasz földmunkásokat és azoknak az utiköltségeket is elölegezendik mintegy 20 frtban fejenkint.

Kaptam a kedvező alkalmon szülő és fogadott hazámnak egyidőben szolgálatot tehetni, és az igazgatóságtól kiszabott árak alapján, melyszerint 2 frtot kereshett naponként egy szorgalmas munkás, rendes olasz nyelven fogalmazott szerződést irtam és litografiroztattam és elküldtem azon községek polgármestereinek, (Sandaco) kik tudomásom szerint a jó munkásokat adák évenként Magyarorszagba kértem őket olvassák fel, értessék meg irassák alá és azután minden egyes munkás aláirását hivatalosan hitelesitve nekem a szerződést utlevelelekkel vissza küldjék. — Ugy történt, azután határoztam a napot, midőn én érettök Cormonsba, az olasz határra mentem és mindegyikért a 18 frt uti költséget előlegkepen fizettem és vezettem 4 transportba több mint 800 munkást Tokajba 16 ezer frt költséggel.

Ezen olasz atyafiak, kik hon éheztek mint irták nekem, mit tettek? Több mint 3000 ajánlkozott ide! Ezek három különböző időszakban, juliustól kezdve, először hatvanhatan, később kétszázan, utoljára 75-en szöktek meg több mint 3000 forint kárral, elszökésök előtti éjjel rendesen kirabolva az élelmező bodéját, szerencsére mindháromszor 15—20 kilometernyire a munkatértől pandurok által, kiknek ellenszegültek, csak erőszak használata által hajtattak vissza

De mintegy 300-nak mégis sikerült a gazok közül haza szökni és ott fölizgatni a közvéleményt hazugsággal, az Irredentistákat kik minden alkalmat szivesen fölhasználnak Ausztria Magyarország ellen, megnyerni és a rabszolgákat Tokajban, mint ők nevezik, megszabaditani akarják, addig is, mig a két kormány vizsgálatot tart ez ügyben helyszinén, Tokajban, egy áldozat kellett az Irredentistáknak, az én vagyok, fölmentve hivatalomtól, mert mint mondják magyar ügyet pártoltam Olasz érdekek ellen; pedig én csak a jogot védtem és az igazat!

Tokajban van a helybeli olasz alkonzul, meggyőződhetik, hogy gaz digáival ott bizony magyar vendégszeretettel bánnak!

Budapesten, 1880. augusztus hó 31-én.

Vasváry Béla kapitány."

Ugyanez ügyben ma nyilatkozatot tesz közzé Szögyény Emil a felső szabolci tiszai társulat igazgatója is. E nyilatkozat előadja hogy a hatóságok által küldött olaszok a legnagyobb részben nem a szerződésben kikötött kubikolással foglalkozó jó földmunkások, de azok helyett mint utlevelük mutatja, a legnagyobb részben földmunkához nem szokott, azzal soha sem foglalkozott emberek, — dolog alan korhely mesteremberek, pinczérek, tánczmesterek, volt tanitók, matrózok, s mindenféle dologtalan csavargók, aggok, öregek, sőt félkezü megszakadt munkatehetetlenek s tüdővészes betegek, tehát jó földmunkások helyett oly emberek küldettek, kik a legnagyobb részben a földmunkát meg nem szokván — nem birván, s részben dologtalanságuk miatt a napi élelmi költséget sem képesek megkeresni. Az összes Felső-Szabolcsba szállitott 800 olasz közül csak mintegy 100 ember volt jó kubikos, s mintegy 150 jó mezei munkás ember, ki az erősebb munkát megszokván, kubikolni képes, — ezekkel nincs is semmi baj — dolgoznak szorgalmatosan, s naponként 1 frt 50 krtól 2 frt, sőt 2 frt 50 krig is megkeresnek. Most a munkások legnagyobb része kórházban fekszik. Sokan megszöktek, ezeket karhatalommal kellett visszahozni. A baj az, hogy az illető olasz városok hatóságai a bennük helyezett bizadalommal visszaélve, a hozzájuk kérelemmel fordult tiszaszabályozási társulatnak jó kubikosok helyett városuk terhét, minden csavargóját ide küldték, kiknek nagyobb része nem hogy a reájok forditott költséget munkájokkal megtéritették volna, de kitartási költségüknek sem felelvén meg, a társulatnak terhére voltak, ezek nagyobb részben már elmentek, s a többiek is örömest elbocsáttatnak, csak elszállittatásukról, és a társulat kárainak reszbeni visszatéritéséről legyen kinek gondoskodni.

— Magyar mulatság Ujvidéken. Miután a delmagyarországi szerbek a napokban oly nagy tüntetéssel tartottak gyüléseket és rendeztek mulatságokat Ujvidéken, az ott lakó magyarok is elhatározták, hogy szeptember hó végén egy nagy szabásu magyar mulatságot rendeznek, melyhez az azon vidéken lakó magyar intelligenczia közremüködését már is megigérte. E mulatság — mint halljuk — tánczvigalommal lesz egybekötve, melyet az ujvidéki törvényszéki elnök Lobmayer neje és ennek leánya Bölcsföldi Róza kisasszony rendeznek.

— Botrány a templomban. Apahidán véres eset történt aug 28-án. Az istentisztelet alatt Rosenfeld Simon és Samu odavaló-haszonbérlők, (mindketten közelebb szabadultak ki a börtönből) négy udvari cselédjükkel utóbbiak szekerczékkel s más ütő és vágó eszközökkel felszerelve az imádkozó mózeshitüekre rohanván, azokat szétugrasztották, — a bibliatartó szekrényt felszakgatták s a szentirást onnan erőszakkal elvinni akarták, azt állitván, hogy abban nekik is részük van. A templomi helyiség tulajdonosa közbevetése folytán a bibliát elvinniök ugyan nem sikerült, de utóbbit ellenállásaért dicsőségesen vérre köpülték, butorait összetörték s ruháját testéről leszakgatták. Az ügy most a biróság előtt van.

— Horn páter és a bécsi lapok. Emlitettük, hogy a nagy-szebeni Orsolya-szüzek klastromából a napokban egy második apácza is megszökött. E második apácza német, neve Seng és Fuldából való. Bécsi lapok: ugy mint a Presse, a Deutsche Zeitung s a Wiener Allg. Zeitung azt állitották, hogy ez apácza valami szerelmi viszony miatt szökött meg a klastromból, s hogy csak e viszony palástolgatása végett koholták ki a magyar lapok Horn pater ellen a germanizálás vádját. Seng apácza fivére, ki Bécsben lakik, most több bécsi lapban kijelenti, hogy az illető apácza már 36 éves, hogy egyik rokona vitte ki a klastromból s hogy egyáltalában alaptalan azaz állitás, mintha a megszökés szerelmi viszony következtében történt volna. Ez eset valóban szépen jellemzi az emlitett bécsi lapokat, melyek nem irtoznak a legaljasabb gyanusitástól sem, csakhogy annak révén a magyarok ellen piszkolódjanak.

— Egy éjjel ég és föld közt. Berlinből jelentik aug. 26-áról: A hirdető oszlopokon tegnap egy falragasz volt olvasható, mely jelenté, hogy a népkertben a léghajózás elmarad, mivel a léghajó Daunn Pál legutóbbi utjáról még nem tért vissza. Daunn roppant veszélyes s hosszu utat tett meg léghajóján, a mennyiben még a mult szerdán este 7 órakor felszállt, s csak csütörtökön reggel 5 órakor birt leereszkedni. Daunn-nak utitársa is volt, egy Noack nevü vendéglős, ki egy 1000 márkás fogadás következtében vett részt az utazásban. A gömb, melynek töltése igen gyorsan történt meg, roppant sebességgel szállt föl s a felső légrétegben délkeleti szélbe jutva, a tegeli tó fölé került A viz fölött hirtelen sülyedni kezdett; azonban a ballaszt kidobása következtében ismét fölszált s Rathenov felé uszott. Daunn e község mellett jó leszálló helyet vélt találni s leakart ereszkedni. A csónak Neunhausen mellett érinté először a földet este 9 órakor, s a leszallás szerencésen meg is történt volna, mert a horgony már meg akadt, ha az emlitett uti társ egyszerre ki nem ugrik a csónaktól. A beállott megkönnyebbülés következtében a gömb ismét rendkivül gyorsasággal fölemelkedett, kiszakitá a horgonyt a földből s a nézők borzalmára nyilsebesen rohant a felhők felé, melyek közt a beállott sötétség következtében csakhamar eltünt. A léghajó fullasztó gyorsasággal száguldott nyugat felé. A sorsára hagyott léghajós teljes lélekjelenléttel igyekezett az összebogzott kötélzetet ismét rendbe hozni, s a horgonyt behuzni, mig körülötte fekete éjszaka honolt. Perczek és órák teltek el leirhatatlan izgalomban. A sötétség következtében képtelen levén leszálló helyet fölfedezni, Daunn csak arra szoritkozott, hogy a holdvilágnál vizsgálgassa az aneroid-légsuly mérőt s ennek segélyével észlelte a léggömb mozgását, hogy szükség esetén a még meglevő ballasztot kivethesse. A ballaszt azonban már csak fél zsák homokból állt, midőn reggel 5 óra felé végre töltüntek a felhők közt a nap első sugarai s messze látó segélyével ki lehetett venni egy rétet, melyen Daunn minden esetre le akart szállani. A szelep fölnyitása következtében a gömb rögtön esni kezdett s nehány percz mulva már oly közel jutott a földhöz hogy a parasztok észrevették, s ezek segitségével Salzvedel és Rademin mellett csak ugyan le is szállt reggel 5½ órakor.

— **Rövid hirek**. **A természettudományi társulat** által kiirt nyilt növénytani pályázatra 18 ajánlat érkezett be. A biráló bizottság Dr. Janka Viktor muzeumi füvészőr; Dr. Mika Károly kolozsvári egyetemi tanársegéd és Dr. Simkovics Lajos nagyváradi reáliskolai tanár ajánlatait fogadta el. — **Az antisemita liga**. Mint egy könyomatu lap irja Pakson, hol igen sok zsidó lakik, százszámra osztják ki ez egylet alapszabályait egész nyilvánosan. Dunaföldvárott is megalakult az egylet fiókja, van elnök, alelnök stb. — **Hymen**. Weinberger Henrik budapesti ügyvéd eljegyezte Grünstein Regin k. a., Grünstein Henrik kereskedő leányát. — **Halálozás**. Roxer János, gr. Hadik-Barkóczy Ilona tiszttartója aug. 13 án Csáklyón meghalt. A boldogult 55 évet élt. Béke poraira!

A hivatalos lapból. Kitüntetések. A király megengedte, hogy Mótusz Alajos, osztálytanácsos és budapesti lottóigazgató, saját kérelmére állandó nyugalomba helyeztessék, s részére sok évi hü és buzgó szolgálatai elismeréseül a miniszteri tanácsosi czimet nyerje. Balássovich Gyula pénzügyminiszteri titkár osztálytanácsosi czimmel és ranggal budapesti lottóigazgatóvá kineveztetett. Ugyancsak a király dr. Mandics Tivadar, a vallás- és közoktatásügyi magyar ministerium osztálytanácsosának, hosszu, hü és jeles szolgálatai elismeréseül, a „riviczai" előnév használhatásának engedélyezése mellett, e magyar nemességet dijmentesen adományozta, s egyuttal megengedte, hogy ezen nemesség Mijatovics György Sándor nevü unokájára dijmentesen átruháztassék; továbbá Graff Vilmos Armin pancsovai gyógyszerész és birtokosnak, a közügyek terén hosszu évek során át szerzett érdemei elismeréseül, saját és törvényes utódai részére a magyar nemességet, Feichtinger Sándor Esztergom városa főorvosának 40 évi közhasznu müködése elismeréseül, a királyi tanácsosi czimet s végül Rozgonyi György fejérmegyei árvaszéki elnöknek, hoszszas közszolgálata közben szerzett érdemei elismeréseül, a királyi tanácsosi czimet dijmentesen adományozta.

Kinevezések. A nagy-atádi járásbirósághoz járásbiróvá: Jalsovitzky Lajos kaposvári alügyész; a kolozsvári városi járásbiróvá: Jónás Sándor ottani törvényszéki I. osztályu jegyző, és az igali járásbirósághoz albiróvá: Vajda Béla kaposvári törvényszéki jegyző neveztetett ki, továbbá Paunkovits Miklós károlyfalvi járásbirónak törvényszéki birói minőségben a fehértemplomi és Bilkei Papp Mihály segesvári kir. járásbirónak törvényszéki birói minőségben az aradi törvényszékhez leendő áthelyezése megengedtetett. A pénzügyminiszter, Heim Vilmos dohánygyári aligazgatót, III oszt. dohánygyári igazgatóvá nevezte ki. A vallás- és közoktatásügyi miniszter, Szögyi István Kunhegyes város ideigl. iskolalátogatóját ebbeli tisztségétől felmentvén, e város ideigl. iskolalátogatójává Wirczfeld Mór kunhegyesi gyógyszerészt nevezte ki. Az igazságügyminiszter Fauer Endre marmarosszigeti kir. járásbirósági dijnokot ugyanezen kir. járásbirósághoz és Károly Imre pestvidéki kir. törvényszéki dijnokot a magyaróvári kir. járásbirósághoz irnokokká nevezte ki.

Névváltoztatás. Kirchner Lajos nagyszredistyei lakos vezetéknevének „Lukinich"-re kért átváltoztatása belügyminiszteriumi rendelettel megengedtetett.

x. Lapunk mai számához mellékelve van a m. kir. földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minisztérium részéről a lóárverés a magyar királyi állami ménesekben.

Pestmegye közgyülése.

Pest Pilis-Solt-Kiskunmegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt 10 órakor kezdette meg rendes évnegyedes közgyülését. A gyülés a megyeház reperálás alatt levő nagy termében csekély részvétel mellett kezdődött. Az ülést gróf Szapáry István főispán vezette. A napirend első pontja az alispáni évnegyedes jelentés a rendes adatokon kivül, különösen a Duna áradása által veszélyeztetett községek állapotáról és az erről tett intézkedésekről emlékezik meg. A közigazgatási bizottság féléves és a számonkérő szék jelentései tudomásul vétettek. Felolvastatott több belügyminiszteri leirat. Az árvaszékhez kért 4 másodosztályu jegyzői állomások felállitását a belügyminiszter nem engedélyezi, hanem a fennálló fogalmazói állomás fenntartása mellett utasitja az árvaszéki elnököt a hivatalnokokat a közügy érdekében nagyobb szorgalomra és munkálkodásra szoritani. — Póka Károly volt nagy-kőrösi polgármester, valamint Kiss Balázs és érdektársai által az ott f. évi junius hó 21- és 22-én megtartott tisztujitás ellen benyujtott folyamodványt a választási eljárás helybenhagyása mellett a belügyminiszter leküldé. Nevezetek a választás megsemmisitését kérik, mert az alispán nem várta be az egész képviselő bizottság egybegyülését és igazolását a választások megejtésénél. Ez ügy kissé hosszabb vitát idézett elő. Farkas Elek jelenlegi polgármester az alispánnak ez ügyben törvényes és a helyi viszonyok használára czélzó eljárását igazolja. Bossányi László és Halász Boldizsár a választások helybenhagyása mellett emelnek szót, Szentpétery pedig a választások megsemmisitését kéri. A közgyülés a választást törvényes alapon állónak mondja ki s fentebbiek fellebbezését visszautasitja.

Az ujonnan választott megyei tisztviselők fizetésének folyóvá tétele tárgyában kelt belügymi. leirat tudomásul vétetett.

Dr. Hirkó László tiszti főorvos részére az 1877-ik évben tett hivatalos rendkivüli kiküldetése alkalmával utiköltség kifizetését a belügyminiszter megtagadta, illetőleg a kifizetett összeg visszatéritését elrendelte. Ez ügyben a közgyülés jelen esetben költséget a megye valamely szabad rend lkezé... alapjából határozta megtériteni, ezenkivül f... téz belügyminiszterhez a rendkivüli ki... tárgyazó miniszteri szabályrendelet mi... mezése iránt; annak kijelentésével, ... a fenti összeg kiutalványozásán... eljárónak hiszi magát.

A holnap megejtendő árv... lasztásra főispán Halász P... Elek, Madarassy Pál s... tagokból álló kandidáló biz...

Partolólag veszi tudo... sai kereskedelmi és ... önkénytességnek a kere...

A magyar orvosok és természetvizsgálók gleichenbergi kirándulása.

(Az „Egyetértés" saját levelezőjétől.)

Gleichenberg, aug. 30.

A magyar orvosok és természetvizsgálók szombathelyi vándorgyülése, mely annyira érdekes momentumot tartalmazott a tudományos s még többet a mulatságos rész tekintetében, méltó befejezést nyert a gleichenbergi kirándulásban.

A fürdő igazgatóság és közönség már napok óta feszült érdekkel várta a szárnyaló hireket. — Egyes előre szállingozó „tudósok" és „nem tudósok" azon lehangoló tudósitást hozták, hogy mindössze 8—16 ember jelentkezett a látogatásra, majd 70—80-ról beszélt a fáma, mignem végre megérkezett dr. Závory a magyar fürdővendégek e kedvencz orvosának, — kinek kezdeményezéséből eredt tudtunkkal a vendégek meghivása s ki Szombathelyre eléjök ment — hiteles távirati jelentése: hogy mintegy 120 magyar vándortudós „jön."

Nosza! volt mozgás, elevenség, vigalom. A köz és magán épületeken megjelentek a rögtönzött nemzeti lobogók, falombok s virágokból diadalkapuk emeltettek s folyt mindenfelé a diszités és csinositás a nagy ünnepélynek előkészitésére.

A vendégeket a legközelebbi vasuti állomásnál, Feldbachnnál d'Orsai fürdőigazgató fogadta, szivélyes üdvözlettel s jó reggelivel, mire 30 készen álló kocsira telepedve megindult a hosszu karaván s a kiváncsiak sorfala között mintegy 7 órakor megérkezett a fürdőbe. 8 órakor volt a találkozó a nagy és diszes gyógyteremben, hol a vendégek között Gleichenberg rövid leirását tartalmazó füzetek osztattak szét.

E csinosan kiállitott kis munkából olvashatta aztán a ki idáig nem tudta: hogy a gleichenbergi Kugel-hegy lábánál, minden oldalról halmoktól körül vett s csak délfelé nyilt völgyben s 300 méternyire a tenger szine felett fekszik a 63 villából, (melyek összesen 909 szobával birnak) álló gleichenbergi fürdő; — hogy a szelid egyenletes, szélment-s s nedvesen meleg klima s a fürdő forrásai kiválólag alkalmassá teszik azt a légzőszervek betegségeinek gyógyhelyéül; — hogy bár forrásait már a rómaiak ismerték és használták a fürdő megalkotásának s közhasználatra bocsátásának érdeme Nickenburg M. C. grófot, volt stiriai helytartót illeti, ki itt 1534-ben az első nagyobb épitkezéseket tétette, hogy 1837 óta, midőn meg csak mindössze 118 vendég látogatta meg a fürdőt, folyton emelkedett az, ugy, hogy a mult évben már 3937 volt a látogatók száma stb.

Mintegy 8 órakor, midőn a vendégek lakásaikról, melyek a különböző villákban rendelkezésökre bocsáttattak, teljes számban gyülekeztek, gr. Nickenburg, ki, mivel a részvénytársulat tulajdonát képező fürdő-részvények legnagyobb részét s ezenkivül is a legjelentékenyebb magánépületeket birja — ugyszólván a fürdő urának tekinthető, mint házi ur egy szép és rokonszenves beszéddel üdvözölte az érkezőket, mire dr. Müller Kálmán egyetemi m. tanár s a nagygyülés titkára igen talpraesetten s csinosan válaszolt.

Ezután a vendégek két főcsoportban, melyek egymást nyomban követték elindultak a fürdőhely érdekességeinek megszemlélésére. Az egyik csoportot maga a szives gróf és Dr. Hausen, a másikat dr. Závory vezette. A vendégek soraibain a többiek között ott láttuk dr. Szabó Alajost leányával Jedlik Anyost Vadnay Károlyt a „Föv, Lapok" szerkesztőjét, ki kedves neje s leánykájával nehány nap előtt érkezett ide „Tabelbad"-ból. György Aladárt. Sztupa Györgyöt s a vándorgyülések több más ismert alakját. A vendégek mindenek előtt gróf Nickenburg remek fekvésü kastelykertjét szemlélték meg, melyben a szép virág és facsopoportokon kivül érdekes kövületeket s római korbeli szobrokat láthatni, s melyekből gyönyörü kilátás nyulik a vidékre. — Ismét egy nagy körutat téve s a fürdő minden szabad pontját meg zemlélve megtekinték a vendégek a forrásokat, a kényelemmel berendezett fürdőszobákat, az ujonnan emelt hidegvizintézetet s uszodát, a tenyőleg és poritott forrás-só belégzési termet, a belégzési készülékeket, a sétatér végén álló svájczi istállót, hol egyenesen a pohárba fejik a szép svajczi tehenek tejét s azon módon melegen élvezhető, mit sokan meg is kisérlettek, — az ásványvizraktárakat s palaczkozási gépeket s az árubazárt, hol sokan vásároltak emlékül apró csecsebecséket.

Ezután az egész társaság felgyalogolt s némelyike felszamaragolt a hegyoldalban, kies helyen fekvő s a Gref tulajdonát képező u. n. „Schweizerei"-hoz, hol a svájczi stylben épült s a gerendákon elmés mondatokkal ellátott termekben villás reggeli várta a kissé kifáradottakat, hogy aztán uj erőt meritve még magasabbra kusszanak a hegycsucson fekvő legszebb kilátási ponthoz, a „Paraplai"-hoz. Innét gyönyörü látkép terült el a társaság előtt. Lent a szelid hajlatu völgyben egy nagy parkot képezve fekszik a fürdő, — nyugatfelé a Gleichenbergi várs tovább a távolban a szép s épen föntartott középkori lovagvár Riegersburg. — délfelé messze nyuló rétségek s azok végén egy halmon a pappendorfi vár s körül a különféle hegycsucsok.

Miután a szép időben a szép kilátáson eleget gyönyörködött a társaság leszállott a hegyről, s kiki a maga kedve utáni irányban ment szét mulatságot vagy tanulságot keresni.

A nagy mintegy 140 teritékü diszebéd a „Vereins Restauration" nagytermében 2 órakor vette kezdetét s a legfesztelenebb jókedvben 4 óra utánig tartott. — Hogy jó ételek s italok valamint pohárköszöntőkben nem volt hiány, azt tán fölösleges is mondanom s a zenekar, mely étkezés alatt magyar zenedarabokkal akart kedveskedni s játék közben a toasztok miatt mindig megakasztatott, egészen kétségbe volt esve a magyar dikcziózási képesség felett.

Ezzel a programm utolsó s legérdekesebb pontja is ki lévén meritve, kiki szedte sátorfáját, kocsira ült s egy kellemesen eltöltött nap emlékével hajtatott Feldbach felé.

Igy ért véget a magyar orvosok és természetvizsgálók 1880 dik évi vándorlása.

Az „Egyetértés" melléklete.

— 242-ik számához. —

Törvényszéki csarnok.

A királyi járásbíróságok hatáskörébez utalt vétségek és kihágások eseteiben követendő eljárás tárgyában 2265. I. M. E. szám alatt kiadott rendelet igy hangzik:

(Folytatás és vége.)

37. §. Mint védő nem működhetik a tárgyaló bírónak hozzátartozója (1878. V. t. cz. 78. §.) és az, kit a bíróság ezen ügyben, mint tanút meghivott.

38. §. A védő védenczével a tárgyalásig, és azután is az itélet jogerőre emelkedéséig, tanúk jelenléte nélkül értekezhetik. Értekezhetik vele tárgyalás alatt is, kivéve ha vádlottnak a hozzá intézett kérdésekre feleletet kell adni.

39. §. A védő védenczének kifejezett akarata ellenére jogorvoslattal nem élhet.

A bírói határozatok közlése. 40. §. A bírói határozatok a felekkel rendszerint szóbeli hirdetés által közlendők.

Azt, hogy a hirdetés a felek előtt megtörtént, igazolja a hirdetést teljesitő bíró és jegyzőkönyvvezető vagy a határozat eredeti fogalmazványán vagy a hirdetésről felvett külön jegyzőkönyben.

Ha a határozatok kézbesittetnek, a kézbesitési iv az iratokhoz csatolandó.

41. §. A kir. ügyészszel a határozatok szóbeli hirdetés által, vagy a 17. szakaszban emlitett táblázat átküldése által közöltetnek.

42. §. A vádlottat a tárgyalásra idéző végzés, annak mindig saját kezéhez kézbesitendő. Az első végzés a magán vádlónak és a sértett felnek szintén saját kezéhez kézbesitendő, kivéve ha igazolt meghatalmazott által képviseltetik, mely esetben az első végzésre is a 34. szakasz rendelkezése alkalmazandó. Idézések tanúk és szakértők részére lehetőség szerint saját kézhez adandók át. Másnemü végzéseket az illető fél nagykorú családtagjai vagy laktársai is joghatálylyal vehetnek át. Ha ilyenek nincsenek, a kézbesités a 44. szakasz szabályai szerint eszközlendő.

43. §. Közszolgálatban álló egyéneknek szóló idéző végzések, mindig a czimzettek felettes hatóságuk utján kézbesitendők.

A közszolgálatban álló egyéneket, valamint az ügyvédeket és a kir. közjegyzőket felmentő vagy büntető jogérvényes itéletek, ugyszintén a magánvádló elállása folytán hozott megszüntetési végzések, az illetékes felettes hatóságnak, esetleg az illetékes kamarának megküldendők.

44. §. Ha valaki a kézbesitést saját kezéhez azáltal hiusitja meg, hogy elrejtőzik, a kézbesitendő bírói határozat egy példánya a községi elöljáróságnál. Budapesten a kerületi elöljáróságnál teendő le, másik példánya pedig lehetőség szerint a szomszédból vett, az illetővel ismerős két nagykoru tanu jelenlétében a czimzett lakásának ajtajára kifüggesztendő, s ennek megtörténte a kézbesitési iven a kézbesitő által azon megjegyzéssel igazolandó, hogy a tanukat felhivta, hogy az idézettet a határozat kifüggesztésére figyelmeztessék.

Előintézkedések. 45. §. Feljelentés esetén a kir. járásbiróság hivatalból birálja meg: a) tartozik-e a feljelentett cselekmény a kir. járásbiróság illetősége alá; b) fel vannak e sorolva a feljelentésben valamely vétség vagy kihágás tényálladékát megalkotó körülmények; végre c) ha magánvád folytán üldözendő büntetendő cselekmény forog fen, — jogositott-e a vádra az, ki a feljelentést tette.

46. §. Ha feljelentés a 45. szakasz b) és c) pontjában irt kellékekkel nem bir, a bíróság azt indokoltan elutasitja és erről a feljelentőt értesiti.

47. §. A kir. járásbíróságok hatáskörébez utalt vétségek és kihágások eseteiben előzetes vizsgálati eljárásnak nincs helye.

48. §. Ezen szabály alól kivételt képez, ha az eljárás sikeres foganatositása végett azonnal intézkedni kell:

a) bünjelek beszerzéséről,
b) vádlott személyéről,
c) tanuk kihallgatásáról,
d) szakértői szemle megtartásáról és szakértői vélemény kivételéről.

49. §. A kir. járásbíróságok a 48. §. a) és b) pontjai értelmében szükséges intézkedéseket akkor is kötelesek teljesiteni, ha más kir. járásbiróság lenne az ügy illetékes birája.

Bünjelek beszerzése. 50. §. A törvény értelmében lefoglalandó bünjelek beszerzése végett elkerülhetlen szükség esetén házkutatás és személymotozás is rendelhető el. Az ezt elrendelő végzés a foganatositás alkalmával a félnek kihirdetendő vagy kézbesitendő, távolléte esetén pedig a lakásnak szembetünő helyén kifüggesztendő. Magánleveleket és táviratokat nem szabad sem átvizsgálni, sem lefoglalni.

Vádlott idézése. 51. §. Ismeretlen tettes ellen a kir. járásbiróság nem jár el.

52. §. Ha vádlott megszökött, vagy ismeretlen helyen tartózkodik, a kir. járásbiróság nem köröztet, de tartózkodási helyének kipuhatolása iránt tesz intézkedéseket.

53. §. Az ismert helyen tartózkodó vádlott tartózkodási helyének hatósága által idézendő.

A szökevény vádlott ellen idézés helyett elővezetési parancs bocsátható ki, ha személyes megjelenése a kir. járásbiróság előtt szükséges.

Vádlott személye iránti intézkedések. 54. §. A kir. járásbiróságok hatáskörébez utalt vétségek és kihágások eseteiben, előzetes letartóztatásnak rendszerint nincs helye. Alapos gyanuval terhelt egyének azonban elitéltetésük előtt is letartóztathatók, ha; 1. rendes lak- vagy tartózkodási helyet nem igazolhatnak; 2. a szökést (nem megfutamodást) megkisérlették, vagy arra határozottan feismerhető előkészületeket tettek.

55. §. Ha vádlott oly vétség vagy kihágás elkövetésével vádoltatik, melyre csak pénzbüntetés van szabva, a vádlott itélet előtt le nem tartóztatható.

56. §. Az 54. szakasz alapján elrendelt előzetes letartóztatás, kihágás esetében negyvennyolcz órán tul, vétség esetében nyolcz napon tul semmi esetre sem terjedhet.

57. §. A kir. járásbiróságok kötelesek a hozzájok bekisért egyének előzetes letartóztatása iránt azonnal határozatot hozni.

58. §. Az előzetes letartóztatás azonnal megszüntetendő, ha a bíróság székhelyén lakó vagy bár másutt lakó, de a bíróság által ismert, feddhetlen jellemü egyén a kezességet elvállalja.

Cselédekért, szegődöttekért, szolgálatban levőkért, a feddhetlen jellemü gazda vagy szolgálatadó kezessége mindig eltogadandó.

59. §. Felmentő itélet esetén az előzetes letartóztatás azonnal és pedig akkor is megszüntetendő, ha ezen itélet fellebbeztetik.

60. §. Büntetést megállapitó itélet esetén az előzetes letartóztatás ideje az itélet által kiszabott szabadságvesztés büntetésbe mindig beszámitandó. Ha a büntetést megállapitó itélet felebbeztetett, az előzetes letartóztatásban levő vádlottra nézve ez továbbra is fentartható, de összes tartama az itéletben megállapitott szabadságvesztés büntetésnek idejét nem haladhatja tul.

Tanukihallgatás. 61. §. Ha valamely az ügy lényeges körülményeire felhivott tanu lakhelyének távolsága vagy más akadály folytán a tárgyalásra csak nehézséggel jelenhetne meg, a tárgyalás előtt azonban az eljáró bíróság székhelyén tartózkodik, vagy ha valamely az ügy lényeges körülményeire felhivott tanu életveszélyesen beteg, az eljáró bíróság az érdekeltek kérelmére köteles ily tanuk kihallgatását azonnal elrendelni, és haladéktalanul joganatositani.

Az ily tanu kihallgatásához, ha a késedelem nem hiusithatja meg a kihallgatást, a vádló, a sértett fél, valamint a vádlott is meghivandó. — A meghivás elmaradása vagy a meghivott felek meg nem jelenése azonban a kihallgatást nem gátolja.

Szemle, szakértők meghallgatása. 62. §. A bíróság csak akkor köteles a tárgyalás előtt birói szemlet tartani, vagy szakértőket meghallgatni, ha ez a birói illetékesség megállapitása tekintetéből szükséges, vagy ha a fenforgó vétség vagy kihágás nyomainak elenyésztétől tartani lehet. A biró által ekkép rendelt szemléhez a vádló, a sértett fél és a vádlott ugyan meghivandó, ha a késedelem veszélylyel nem jár. A meghivás elmaradása, vagy a meghivott felek meg nem jelenése azonban a szemle megtartását illetve a szakértők meghallgatását nem gátolja.

A tárgyalásnál a szemle ismételhető és szakértők ujabban is hallgathatók ki.

63. §. A testi sértések az orvosi vélemény alapján — ha az különben alapos kitogás alá nem esik — minősitendők. Szükséges szonban, hogy az orvosi vélemény a minősitésre az 1878. évi V. törvényczikk 301. szakasza értelmében döntő befolyással biró ténykörülményeket kifejezetten tartalmazza.

64. §. Kihágási ügyekben egy, nem aggályos szakértőnek nem kifogásolt véleményére is alapitható az itélet.

Érdemleges eljárás. 65. §. Ha vádlott és valamennyi érdekelt fél a bíróság előtt együtt megjelen, az ügy tárgyalási határidő különös kitüzése nélkül, azonnal tárgyalandó.

66. §. Az illetékes biró a feljelentés folytán lehetőleg már a feljelentésre hozandó első végzéssel, az ügy tárgyalására helyet és időt tuz ki, s arra a vádlottat kifejezetten személyes megjelenésre idézi, ha csak a jelen rendelet neki a megjelenést meghatalmazott által meg nem engedi. (70. §.)

A tárgyalásra magánvádló, a sértett fel, a tanuk és szakértők is meghivandók.

A királyi ügyész hivatalból üldözendő vétségek és kihágások esetén is csak akkor érvényesitendő a tárgyalási határnapról, ha ez kivánta.

Az idéző végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

67. § Ha vádlott előzetes letartoztatásban van, a tárgyalási határnap az 56. szakaszban meghatározott időn tul nem tüzhető ki.

68. §. A tárgyalást rendelő végzésben figyelmeztetendő a magánvádló, hogy meg nem jelenése esetén ugy fog tekintetni, mintha vádját visszavonta volna. A sértett fél pedig figyelmeztetendő, hogy megnem jelenése esetén ugy fog tekintetni, mintha igényeinek büntető uton való érvényesitéséről s egyéb jogairól lemondott volna. A sértett felet és magánvádlót az idéző végzésben arra is kell felhivni, hogy esetleges tanuikat és szakértőiket olykép jelentsék be, hogy azok a tárgyalásra még megidéztethessenek, vagy pedig azokat, valamint másnemü bizonyitékaikat a tárgyalásra magukkal hozzák.

A tanuk és szakértők mindig, a sértett fél pedig azon esetben, ha nyilatkozata az ügy felderitéséhez szükséges, figyelmeztetendők, hogy meg nem jelenésük esetén ellenök a törvényes kényszereszközök (79. §.) fognak alkalmaztatni.

Vádlott végre vétség esetén arra figyelmeztetendő, hogy meg nem jelenése esetén elő fog vezettetni, kihágás esetén pedig arra, hogy távollétében vagy ha nem képviseltetti is magát, a bíróság a tárgyalást meg fogja tartani, és a fenforgó adatokhoz képest itéletet hozni. (70. §.)

69. §. A vétséggel vádolt egyén köteles személyesen a tárgyalásra megjelenni. Ha kellő idézés daczára sem jelent meg, elővezetendő. (53. §.)

70. §. A kihágással vádolt, szabad lábon levő vádlott helyett a tárgyalásnál kellő meghatalmazással ellátott védője jelenhet meg.

Az ekkép a védővel folytatott tárgyalás ugy tekintetik, mintha az a személyesen megjelent vádlottal tartatott volna meg. A vádlott ezentul a biróságtól csak öz esetben kap közvetlen értesitést, ha a bíróság bármely indokból személyes megjelenését rendeli el.

Ha a kihágással vádolt egyén kellő idézés daczára sem személyesen, sem meghatalmazottja által nem jelent meg a tárgyalásra, a biró a tárgyalást megtartja és a kideritett tények és felhozott bizonyitékok alapján hozza itéletét.

Az elitélt az általa a 86. §. értelmében beadható felebbezésben elmaradását a tárgyalástól igazolhatja, és ha oly körülményeket is tesz valószinüvé, melyek folytán más itéletet kellene hozni, az első folyamodásu biró ujabb tárgyalást rendelhet, melynek befejeztével ujabb, az előbbitől eltérő itéletet hozhat, miáltal az előbbi itélet hatályát veszti. Ha az első folyamodásu biró ezen tárgyalást nem rendeli, a felebbezés a felsőbb bíróság elé terjesztendő.

71. §. Ha a kellően megidézett magánvádló a tárgyaláshoz meg nem jelent, vádlott a vád alól itéletileg felmentendő. Ezen itéletben határozzon a biró az addig okozott költségek megtéritése iránt is.

72. §. Ha a kellően megidézett sértett fél nem jelent meg a tárgyalásra, a 35. szakasz intézkedése alkalmazandó.

73. §. A tárgyalás szóbeli és nyilvános.

A hallgatóság csak fegyverzet nélkül bocsátható a tárgyaláshoz; az oldalfegyver azonban azon egyéneknél meghagyható, kiknél annak viselése szolgálati kötelezettséget képez.

74. §. Az eljáró biró a nyilvánosságot a közerkölcsiség vagy a közrend érdekében, továbbá vádló és vádlott egyező inditványára kizárhatja, valamint a tárgyalás folyamán is megszüntetheti. — Ezen esetben a tárgyalás csak az érdekelt s a vád vagy védelem bizonyitására meghivott tanuk s szakértők, továbbá a vádló és vádlott által kivánatukra kijelölhető két-két feddhetlen jellemü, bizalmi férfin jelenlétében tartatik meg.

A nyilvánosságot kizáró határozat ellen nincs jogorvoslatnak helye.

Érdemleges eljárás. 75. §. Minden ügy rendszerint egy tárgyalással befejezendő. Elnapolásnak, csak azon esetben van helye, ha a biró érdemleges itéletet egy általában nem hozhat.

A kinek hibája folytán a tárgyalást el kellett napolni, az a tárgyalás költségeinek megfizetésére végzés által kötelezendő.

76. §. A tárgyalást vezeti az eljáró biró. Ő gondoskodik a rend és a bíróság iránt tartozó tisztelet fentartásáról. A vád közlése után kikérdezi a vádlottat, a tanukat és a szakértőket. Meghallgatja a vádlót és a sértett felet. Kötelessége az igazság kideritésére szolgáló minden adatot összegyüjteni.

77. §. A tárgyalásról jegyzőkönyv vezetendő, melybe a tárgyaló biró a tárgyalásnál kideritett adatok rövid sommázatát felvéteti. Az előadásoknak azon része azonban, mely a vétség vagy kihágás tényálladékának megállapitására vagy a bizonyitékok összeállitására vonatkozik, lehetőleg szabatosan veendő fel.

A tárgyalás alkalmával tartott szemlék eredménye, valamint az akkor kivett szakértői vélemények, a tárgyalási jegyzőkönyvbe iktatandók.

A tárgyalás folyamán hozott birói határozatok indokaikkal együtt szószerint veendők fel a jegyzőkönyvbe.

A tárgyalási jegyzőkönyvbe különbeni semmiség mellett a felek vagy képviselőik, a tanuk sajátkezüleg semmit sem jegyezhetnek be. Egyedul e szakértőknek engedhető meg, hogy véleményeiket sajátkezüleg irhassák be. Ha a tárgyalás ezen okból megsemmisittetik, köteles a tárgyaló biró a megsemmisitett eljárás költségeit megtéríteni.

A jegyzőkönyv irására jegyzőkönyvvezető alkalmazandó.

A tárgyalás befejeztével minden addig beérkezett az ügyre vonatkozó irata jegyzőkönyv végén jegyzékbe veendő s a tárgyalási jegyzőkönyvhöz csatolandó.

A tárgyalási jegyzőkenyvet a tárgyaló biró s a jegyzőkönyvvezető irják alá.

78. §. Ha a vádlott a vád tárgyát képező vétség vagy kihágás elkövetését beismeri és ha a eselekmény büntethetőségét megszüntető netalán felmerült adatok kétségen kivül állanak, a biró a bizonyitási eljárás mellőzésével hoz itéletet.

79. §. Ha pedig a vádlott a vád tárgyát képező vétség vagy kihágás elkövetését tagadja, a biró a tanukat és szakértőket a vádlott jelenlétében kihallgatja, s vádlottat megkérdezi, mily észrevételeket tesz minden egyes tanu és szakértő nyilatkozatára.

A tanuk és szakértők megesketése elmaradhat, ha csak a biró ezt előadásaik nyomatékossága folytán nem tartja szükségesnek.

A meg nem jelent tanukat és szakértőket a biró ötven forintig terjedhető birság terhe alatt ujra idézi, szükség esetén pedig elővezetteti.

A tanukhoz és szakértőkhöz a vádló, a sértett fél és a vádlott is, esetleg ezeknek meghatalmazottjai az ügyhöz tartozó kérdéseket, a tárgyaló biró által intézhetnek.

A vádló és a sértett fél, esetleg ezeknek meghatalmazottjai ezen joggal a vádlottal szemben is birnak.

80. §. A bizonyitásra vonatkozó adatok jegyzőkönyvbe vétele után a biró meghallgatja a vádlót, a sértett felet, esetleg képviselőiket kivánságaik iránt, a vádlottat esetleg védőjet pedig a védelem iránt.

81. §. Ha a tárgyalás befejezése után ujabb adatok vagy bizonyitékok beszerzése nem szükséges, a biró azonnal itéletet hoz és azt indokaival együtt a jelenlevőknek kihirdeti, a felebbezésre jogositottakat pedig ezen jogukra figyelmezteti.

A tárgyalási jegyzőkönyvben azok, kik előtt az itélet kihirdettetett, megnevezendők. Felemlitendő továbbá, hogy a biró a feleket felebbezési jogukra figyelmeztette, és kitüntetendő, vajjon a felek megnyugodtak-e az itéletben, vagy azt fellebbezték.

82. §. Az itélet vagy felmentő vagy büntető.

Minden itelet tartalmazza a vádlott személyazonosságának megállapitására szükséges adatokat. (Név, kor, foglalkozás.)

A büntető itélet tartalmazza:

a) a törvény vagy törvényes rendelet szakaszára való hivatkozással az elitélt által elkövetett vétség vagy kihágás megnevezését; b) a kiszabott büntetés nemét és mértékét; c) intézkedést a magánjogi igényekre nézve; d) intézkedést a bünjelek gyanánt lefoglalt tárgyak és egyéb letétekre nézve; e) intézkedést az eljárási és tartási költségek megtéritésére nézve.

A felmentő itélet minden mellék kitétel nélkül, vádlottat a vád alól felmentse. Azonban ez is tartalmazzon intézkedést a bünjelek gyanánt lefoglalt tárgyakra, a letétekre és az eljárási költségek megtéritésére nézve.

83. §. Kölcsönös sérelmek és sértések esetén, a vádlott a tárgyalás befejezéséig a vádló ellen szintén emelhet vádat.

Ha ez utóbbi vád tárgya a kir. járásbiróság hatásköréhez tartozik, azt a vádlott ellen emelt vádra illetékes kir. járásbiróság, a vádlott ellen emelt váddal egyidejüleg tárgyalja és elbirálja. A vádlott, az általa emelt vád tekintetében, a vádlót megillető jogorvoslatokkal élhet.

Ha az egyik fél a vádat visszavonja, ezen visszavonás a másik fél által emelt vádra nem bir befolyással.

84. §. Ha a tárgyalás folyama alatt a vádlott ellen valamely a kir. törvényszékek hatásköréhez utalt büntett vagy vétség jelenségei merülnek fel, a biró a tárgyalást felfüggeszti, s az iratokat a királyi ügyészhez teszi át.

Ha pedig más egyén ellen merülnek fel ily jelenségek, a biró erről a kir. ügyészt, a vonatkozó iratok hitelesitett másolatának átétele mellett értesiti.

85. §. A tárgyaló biró mindazokat, kik a rend és a bíróság iránti tisztelet ellen, megintés után ujabban vétenek, a tárgyalási teremből kivezettetheti, és száz forintig terjedhető pénzbirsággal is sujthatja.

A tárgyaló biró ez iránt határozatot hoz, és azt indokaival együtt a tárgyalási jegyzőkönyvbe veszi. A jegyzőkönyvben egyuttal az is megemlitendő, hogy a megintés sikertelen maradt.

Ezen határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Felebbezés. 86. §. A ki a kir. járásbiróságnak vétség vagy kihágás miatt folyamatban levő ügyben hozott határozatai által magát jogaiban sértve érzi, az eljárást a kir. járásbiróságok előtt befejező véghatározat ellen felebbezéssel élhet.

A felebbezésben határozottan ki kell jelölni azon birói határozatot, melyet a felebbező sérelmesnek tart.

A felebbezés indokolható.

87. §. Ha a felebbezés csak oly birói határozat ellen irányul, mely ellen a jogorvoslat ki van zárva, a felebbezés a kir. járásbiróság által hivatalból visszautasitandó.

88. § A kihirdetés által közölt véghatározatok ellen a felebbezést a kihirdetés után azonnal élő szóval kell bejelenteni. A szóval bejelentett felebbezés, a bejelentésről számitott nyolcz nap alatt irásban indokolható.

A kézbesités által közölt veghatározatok ellen a felebbezést a kézbesitéstől számitott nyolcz nap alatt lehet beadni és indokolni.

89. §. A felebbezésnek halasztó hatálya van.

Mindamellett az előzetesen letartóztatott vádlott azonnal szabad lábra helyezendő, ha a biró felmentő itéletet hoz, habár ezen felmentő itélet felebbeztetnék is (59. §.)

Vádlott az ellene kiszabott szabadságvesztés büntetést megkezdheti a felebbezett itélet alapján is, ha az itéletnek büntető része ellen ő maga nem felebbezett. Ha a felsőbb bíróság a szabadságvesztés büntetés tartamát felemeli, a kitöltött büntetés a felemelt büntetésbe beszámitandó.

90. §. Az elkésetten bejelentett felebbezés, ugy az elkésetten beadott felebbezési indokolás is hivatalból visszautasitandó.

Végrehajtás. 91. §. A büntetés az itélet jogerőre emelkedése után rendszerint azonnal foganatositandó.

92. §. A fogházbüntetés rendszerint a itélő királyi járásbiróság fogházában hajtatik végre, Ha pedig a büntetést ott hely szüke miatt végrehajtani nem lehet, a büntetést a fogház és börtönrendtartási szabályokhoz képest az illető királyi törvényszék fogházában kell végrehajtani.

Ha az elitélt nem az itélő kir. járásbiróság területén lakik, kérelmére megengedhető, hogy a büntetést a lakhelyén illetékes kir. járásbiróság fogházában töltse ki.

Ha ez történik, a tartási költségek a háztartási utasitás 82. szakasza értelmében, az itélő kir. járásbiróság kezelése alatti megfelelő átalányból, azon kir. járásbiróságnak teritendők meg, melynek fogházában a büntetés végrehajtatott.

Ha az itélet nem az itélő királyi járisbiróság fogházában hajtatik végre, a végrahajtás végett megkeresett kir. járásbiróságnak a megkereséssel együtt az itélet hitelesitett másolata megküldendő.

93. §. A kir. járásbiróság által „elzárás"-ra itéltek, az 1879-ik évi XL. törvényczikk 12. szakasza és 32. szakaszának végpontja, továbbá az 1878. évi V. törvényczik 52. szakasz 1. pontja értelmében addig, mig teljesen megfelelő közigazgatási hatósági fogházak nem állittatnak fel, az illető királyi járásbiróság fogházában töltik ki büntetésüket.

Mihelyt azonban a kir. belügyminiszter a kir. igazságügyminiszterrt arról értesitette, hogy valamely helyen a közigazgatási hatóságnak van megfelelő fogháza, és ezen körülmény az illető királyi ügyész tudomására jött, az elzárás a közigazgatási hatóság fogházában hajtandó végre.

Ez esetben a tartási költségek, ha az elitélt nem fedezte sajátjából az élelmezés költségeit, a királyi járásbiróság megfelelő átalányából megtérittetnek.

94 §. Ha valamely elitélt javitó intézetbe szállitandó (1878. V. t.-cz. 42. §.), a kir. járásbiróság e czélból a kir. ügyészhez fordul.

95. §. A tényleges szolgálatban levő katonák, vagy hosszabb szolgálatra behivott honvédek ellen kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtása végett, az illető ezred-, illetve zászlóalj-parancsnokság keresendő meg.

A kiképzésre vagy fegyvergyakorlatra behivott honvédek ellen kiszabott szabadvesztés-büntetés végrehajtása az elitéltnek szabadságolásáig elhalasztandó.

96. §. A szabadságvesztés-büntetés megkezdésére a kir. járásbiróság harminez napi, s ha a kir. ügyész kifejezetten beleegyezik, három havi halasztást egy izben adhat az elitéltnek, elhalasztható ha fontos, vagyoni, gazdálkodási, ipari s családi ügyeinek rendezése czéljából.

97. §. A szabadságvesztés-büntetés végrehajtása elhalasztandó: a) ha az elitélt sulyos vagy ragályos betegségben szenved, — felgyógyulásáig;

Amerikai levél.

(Az „Egyetértés" saját levelezőjétől.)

A közlekedés gyorsasága és olcsósága. — Magyar borok. — Magyar vendéglő. — Választás. — Balbó és Tanner. —

New-York, aug. 11.

Itt ülök szobámban egy pár ezer mértföldnyire Magyarhontól. 14 napi viszontagságos hajós tengeri ut, Berlin ragyogó márványpalotai, Hamburg nagyszerü kikötője, Havre kellemei és az egész nagy belátható oczean nem tudták velem elfelejtetni kis hazámat és nem is fogják elfelejtethetni sohasem.

Ablakom New-York egyik legnépesebb, legnagyobb és legzajosabb utczájára az u. n. „Bowery"-ra nyilik. Alant robog a „Car" vagyis lóvonatu vasut tele tömve népséggel. Ezen „Car"-ban a menetdij csupán 5 cent, s ezen 5 centtért órákig és mértföldeket lehet keresztüljárni. Ezen „Car" valóságos paradicsoma a rajta járóknak. Az utas minden alávetve holmi jegyőrzésnek, 4—5-szöri elleniőriztetésnek mint Európában szerteszét, a belépő nyugodtan átadja a maga obulusát a mindig nyájas és előzékeny kocsivezetőnek, azután kényelmesen leül padjára. Jegyek tehát nem adatnak, hogy azonban a társaság érdekei csorbát ne szenvedjenek és ellenőrzés lehetségesittessék, a „Car" szögletében egy óramü van alkalmazva, mely óramü fehér lapja ép ugy, mint a közönséges fali óráé 12 órajellel van ellátva és 60 perczet mutat, ha már most egy utas a „Car"-ba lép, a kocsivezető huzza a csengetyüt (punch belle) mire az óramün mutató egy perczet tova zökken, s igy a bezek száma jelzi az utazó közönség ivezető nem huzza meg a csengekor a mutató helyéből nem mozductor a menetdijat zsebre rakmegtörténik, és vannak is kocsion néha 2—3 dollárt szerezkocsivezető soha sem tudközönség közt a társaság és kémleli őt; és azért énik ilyetén csalás. A a gőzkocsivonat az u. ditő gyorsasággal és gyakran 3—4 emeletnyi magasságban. Ezen gőzkocsi oly gépezettel van ellátva, mely a legrohamossabb tutam közepette rögtön és egyszerre megállapitható.

Ezek az amerikaiak! Nem elégszenek meg a földdel alant, fent a levegőt is magukénak tartják, azt is alávetik, szolgájává teszik, óriási forgalmuk, óriási követelményeinek, mondhatni minden hüvelknyi levegőt értékesitenek. — És mennyi, mily sok kisebb-nagyobb kellemetlenség támad ebből a „levegőbeni robogásból". Minap is szemem láttára az „Elevated" mozdonya kisiklott és 2 emeletnyi magasságban vonta maga után a waggonokat, melyek azonban kora reggel lévén szerencsére üresek voltak és igy emberhalál nem történt. De azért az amerikai utánozhatlan és tántorithatlan phlegmával esküszik a maga „Elevated rail road"-jára és ha ily szerencsétlenség történik, vállvonitva mondja „I dont care". Mi van vele? A „rail road" szükséges, szükséges mint a mindennapi kenyér; ő az, mely az óriási test minden egyes részét a szükséges tápanyaggal ellátja, s a vérkeringést küzvetiti, ő az, mely lehetségessé teszi, hogy a főnök üzletébe, a hivatalnok hivatalába, a szolgálati személyzet alkalmaztatása helyére, a családapa családjához, a tanuló iskolájába könnyü szerrel juthasson, mert a roppant távolság, mely New-Yorkban egyes etablisementokat elválasztja. A vasut hiányában 3 órát is igénybe venne, s igy tönkremenne az egészség, és az üzlet és legfeljebb markába nevetne — a czipész. — A menetdij ezen gőzkocsin különböző. 5—7-ig reggel és ugyanekkor estve 5 cent. a többi időre 10 cent. 5—7-ig azért 5 cent, mert ezen időtáj reggel megy a dolgozó közönség gyáraiba üzleteibe és ugyanezen időtájt tér onnét vissza.

Ismét eklatans jele az amerikai praktikus gondolkozás módjának, és annak, hogy mennyire meg vannak őrizve itt a dolgozó, tehát szegénynyebb népség érdekei. Szeptember 1-től azonban az Albany-ban székelő newyorki törvényhozó testület határozata folytán a menetdij az „Elevated"-on egész napon át csupán 5 cent. lészen, s igy lehetséges lészen a nap bármely órájában 5 centért 9 mond 9 mértföldet keresztül robogni. — De hogy még ezen csekély menetdij is a mennyire lehet megtakaritassék, de főleg időtakaritás szempontjából, azon gondolatra jöttek az amerikaiak, illetve az üzlet és gyártulajdonosok, hogy üzleteiket más üzletekkel, melyekkel összeköttetésben vannak, továbbá egyes jelesebb bankokkal, takarékpénztárakkal, a börzével, az u. n. Clearing House-al, hol t. i. az összes pénzintézetek találkoznak — „telephon" segitségével összekössék. Magam is egy helybeli nagy üzletben szem és fültanuja voltam az ilymódoni hiradásnak. — A társirdai szolga táviratot hozott, melyben a czég felhivatik, hogy annyi és annyi magyar borokat rögtön „Manhatten-Beah"-be egy new-yorki tengeri fürdőbe szállitson. Ha nincs telephonjuk és az üzlet és raktár két külön helyen van, a szállitás lehetetlen, mert mig az „ordre" az üzletből a raktárba érkezik, a limitált szállitási határidő lefolyik. De a telephon mértföldekre viszi az emberihangot. Az üzleti főnök vagy könyvvivő meghuzza a telefon szekrényén alkalmazott csengetyüzsinórt, mely a másik üzletben legott megrázza a csengetyüt, jeléul annak, hogy a főüzlet, illetve irodából valamit rendelni óhajtanak; már most az előbbi fuléhez tartja az u. n. trombitát, és ha meghallotta a tulsó fél jelszavát „Readdiy" szépen nem is beszáltja, hanem nyugodtan „bebeszéli" ordre-jét a telephongépezet szájalaku nyilásába, mely „ordre" amott azonnal megértetvén, haladéktalanul keresztülvitetik, ugy, hogy mig a főnök szükségből vagy önszántából a raktárba megy, az ordre már rég effectnálva, könyvelve van, sőt az ezer meg ezer folyton czirkuláló hajó segitségével, mely hajók oly szerkezetüek, hogy a szállitmányt kocsitól és lovastól együtt befogadják és igy a le- és felrakást fölöslegessé teszik. — Már „Manhatten Beach" ban is van. Tehét reggel fel 9-kor jött az „ordre", a rendeltetési hely, a fentnevezett tengeri fürdő 3/4 órányi távolságban van 3/4 9 órakor a borok már a hajón voltak és 1/2 10 órakor már a fürdővendégek szörpölték a Hegyalja nedvét, vagy Szegszárd és Eger itt igen kedvelt borait. Ilyen telephon évenként egészben 20—30 dollárba kerül, és egész dróthálózattal veszi körül az óriási várost. A magyar borokat, Heller et Broth" czég utóda Mr. Morris Tuska hozatja egyenesen a forrásokból és szállittatja óriási hordókban a tengeren át ide. — Volt alkalmam a czég főnökével Mr. Tuskával, ki mellesleg mondva számtalan magyar embernek nyujt hahatós segélyt, e tárgy felett beszélni, és tőle tudtam meg, hogy jelenleg is utazik egy megbizottja Magyarhonban, hogy csupán a magyar bortermelők előzékenysége és coulance-jától, valamint a szabott árak mérsékelt volta és arányosságától függ egy rendes és Magyarország gazdasági viszonyaira nagy fontosságu — borkivitel lehetősége — mert a magyar borok rendkivüli előszeretetnek örvendenek nemcsak a gazdagabb, de sőt a középállásu körökben is, csak addig, mig nem tulságosan drágák, mert különben a számitó amerikai rögtön a szintén jó californiai borokhoz fordul, melyek hasonlithatlanul olcsóbbak és mely amugy is nagy kenkurrenciát csinál a magyar boroknak, melyek lelketlen és csupán önhasznukat leső üzérek által, hamisitások által nagyban discreditáltattak. — Mr. Tuska szivélyesen bevezetett üzletei és raktáraiba, melyeknek czégtábláján ott diszlik a magyar czimer és ott volt alkalmam látni és tapasztalni, mily egyöntetüséggel, mily pontossággal, mily gyorsassággal, s mindemellett mily megbizhatóan, ha szabadna mondani, mily eleganczával vezettetik ily óriási üzlet, melyben 1000 és 1000 különféle minőségü borok fekünznek és több mint 300 ember van alkalmazva. kiket mind felügyelni, kiknek mind ordret adni, fizetni, utasitani kell. Mr. Tuska egy magyar vendéglőt is nyittatott, mely vendéglő csak annyiban tulajdona, a mennyiben ő szállitja oda a borokat, és az élelmi szerekre ő előlegezi a pénzt, mig a fogadós a bevásárlásokat eszközli, az ételeket önrizikójára szolgáltatja és hetenként leszámolni tartozik. Ezen vendéglő Nen-York egyik legszebb terén, a Washington és Lincoln emlékszobor átellenében az u. n. Union Square on fekszik és czime „Hangarian Hetel and Restauration." Itt csupán magyar borok és csupán borok szolgálttatnak ki. A gyönyörüen feldiszitett és száz még száz gázlámpával ékesitett ebédlő falain Kossuth, Széchényi, Deák, Batthányi Petőfi, a 48-as miniszterium, a koronázás a 67-es miniszterium, Budapest. Tokaj Eger Balaton etc. etc. képek diszlenek, a homlokzaton pedig a főbejárattal szemben — ugy, hogy minden belépőnek legott szembe tünik — diszlik az óriási magyar czimer és lobog a magyar háromszinü zászló, mely felett ezen felirat áll: „Isten hozott."

Az asztalokon magyar lapok, itt-ott magyar szó, magyar zene, egy csepp Magyarország a világ óriási tengerében!

Telephon villanyvilágitás, Elevated vall road, a házakban lévő siklok, melyek emeletről-emeletre vivén a közönséget a 8-ik emeletet egyenlővé teszik a földszinttel és számtalan egyéb eszközök nagyban járulnak ahhoz, hogy Amerika jelesül a „United States" a világforgalomban oly óriási, oly mindent elnyomó, eltaposó szerepet játszik, mert az amerikai mindenekelőtt gyors és gyorsaságával tönkre tesz mindent, mert megelőz mindent, még magát is. Ittlétem alatt ezen lapok szolgálatában lesz bő alkalmam e tárgy ról kimeritően értekezni és olvasóimnak Amerika, nevezetesen New-York nagyszerü intézeteit és intézményeit ugy a tudomány és müvelődés, mint a forgalom és kereskedés, jog és igazságszolgáltatás, törvénykezés és kormányzat, sajtó, tanügy, egészségügy és pénzügy, valamint a jótékonyság és szegénygy terén egyenként részletesen és behatóan feltünte ni és velők megismertetni.

Én különben éppen jókor jöttem Amerikába, hogy az amerikaikat egész valójukban, mint mondani szokás munkájoknál láthassam. Hiszen most készülnek a választásra, most indult meg a választási mozgalom, most veti a politikai élet tengere legmagasabb és legzajosabb hullámait. Hancock és Garfield ezek most a jelszavak, demokraták és republikanosok, ez most a riadó! Óriási táblák, — rikitónál rikitóbb szinekben, — az utcza 2 oldalán lévő házakhoz keresztben megerősitve, homlokzatukon az egyes jelöltek arczképeivel, tele irva mindenféle idezetekkel és mondatokkal, melyek az illető jelölt, tehetségeit és tulajdonságait hivatvák felsorolni és illő világitásba helyezni, hirdetik a világnak, hogy közeledik az elnökválasztás nagy napja, nagy ünnepe. Ép e napokban érkezett meg „Garfield" a republikánusok jelöltje hosszu kortesutjából, azonban fogadtatása nem volt a legfényesebb és nem a legmelegebb, egyrészt azért, mert személye nem imponál, politikai multja nincs, jelöltsége is csak a véletlen eredménye és mert benne vélik feltalálni a katonai uralom prototypjét — igy hirdetik legalább ellenfelei — másrészt azért, mert New-York politikai nézeteinél fogva inkább a demokratákhoz szit. A

b) ha az elitélteknek vele közös háztartásban élő házastársa, szülője vagy gyermeke sulyos vagy ragályos betegségben szenved, — a beteg felgyógyulásáig; c) ha a b) alatt emlitett családtagok valamelyike meghalt — a temetés utáni tizennegyedik napig; d) ha a kir. igazságügyminiszter az elitélt által beadott kegyelmi kérvény folytán a büntetés végrehajtásának elhalasztását elrendelte, a kir. igazságügyminiszter további rendelkezéséig, illetve a kegyelmi kérvény elutasitásáig.

98. §. Ha a pénzbüntetés az itélet jogerőre emelkedésétől számitott tizenöt nap alatt le nem fizettetik, az a fennálló rendeletek értelmében (2106—1880. sz. igazságügyminiszteri rendelet) behajtandó.

99. §. A jogérvényre emelkedett határozatnak magánjogi követeléseket megállapitó intézkedései, az 1868. évi LIV. törvényczikk szabályai szerint hajtandók végre.

Ujra felvétel. 100. §. Az elitélt maga, az ő halála után pedig hozzátartozói (1880. évi V. t.-cz. 78. § a) azon vétség vagy kihágás elévülési idején belül, melyben vétkesnek kimondatott, bármikor kérheti az eljárás ujra felvételét:

1. ha igazolja, hogy az ellene fenforgott bizonyitékok hamisak, hamisitottak, vagy más büntetendő cselekmény által koholtak;

2. ha oly, a befejezett eljárásban nem használt uj bizonyitékokat vagy tényeket hoz fel, melyek alapján akár magukban, akár kapcsolatban a befejezett eljárásban felmerült tényekkel és bizonyitékokkal vétessenek ezek figyelembe, az elitélt felmenthető lenne.

101. §. A magánvádló magán vádja folytán üldözött vétség vagy kihágás esetében szintén az elévülési időn belül kérheti a vádlott felmentésével befejezett ügy ujra felvételét:

1. ha igazolja, hogy a felmentés hamis, hamisitott vagy más büntetendő cselekmény által koholt bizonyitékok alapján történt;

2. ha oly, a befejezett eljárásban nem használtathatott uj bizonyitékokat vagy tényeket hoz fel, melyek alapján, akár magukban, akár kapcsolatban a befejezett eljárásban felmerült tényekkel és bizonyitékokkal vétessenek figyelembe, a felmentett elitélhető lenne.

Ha a magánvádló vádját kifejezetten visszavonta, nem kérheti az ügy ujra felvételét.

102. §. A kir. ügyész az elévülési időn belül bármikor kérheti az ügy ujrafelvételét:

1. ha igazolja, hogy az itélet hamis, hamisitott vagy más büntetendő cselekmény által koholt bizonyitékok alapján hozatott;

2. ha oly, a befejezett eljárásban nem használtathatott uj bizonyitékokat vagy tényeket hoz fel, melyek alapján, akár magukban, akár kapcsolatban a befejezett eljárásban felmerült tényekkel és bizonyitékokkal vétessenek ezek figyelembe, más itélet lenne hozható.

103. §. A sértett fél az ügy ujra felvételét nem kérheti.

104. §. Az ujrafelvétel iránt tett kérelem a végrehajtást nem gátolja.

Ha a biró az ujrafelvétel iránt tett kérelemnek helyt adott, a fennforgó körülményekhez képest a végrehajtást az ujra felvett eljárás jogérvényes befejezéseig fe ffüggesztheti.

105. §. Az ujra felvett eljárásra, valamint a jogorvoslatok tekintetében is, az általános szabályok követendők.

Az előbbi véghatározat az ujra felvett eljárást befejező véghatározatban kifejezetten hatályon kivül helyezendő, ha az előbbi véghatározat másként szól mint az utóbbi, különben pedig kifejezetten hatályban fentartandó.

Költségek. 106. §. Tanudij a kir. járásbiró kezelése alatt álló átalányból csak azon egyéneknek fizetendő, kik heti vagy napibérből élnek s szerzeményükben csak néhány órai elmaradás által is érezhető hátrányt szenvednek.

A sértett fél csak akkor kaphat az állampénztárból tanudijat, ha mint tanú idéztetik be. A magánvádló tanudijat az állampénztárból egyáltalában nem kaphat.

107. §. Az elitélt az eljárási költségek megtéritésére kötelezendő.

Ugyanazon büntetendő cselekmény miatt elitélt több egyén, egyetemlegesen kötelezendő a költségek megtéritésére. Valamelyikök által okozott különös költség megfizetésére azonban a többi nem kötelezhető.

108. §. Vádlott felmentése esetén köteles a költségeket megtériteni: a) azon magánvádló, ki vádját visszavonta (23 §.), vagy a kiről ez a 35. szakasz értelmében feltételeztetik; b) azon sértett fél, ki a 29. szakaszban emlitett joggal élt, — és pedig azon költségeket, melyeket az ő vádlói fellépése maga után vont; c) azon magán feljelentők, kiknek feljelentése nem csak tévesnek, hanem teljesen valótlannak és minden alapot nélkülözőnek bizonyult be.

Zárhatározatok 109. §. A mennyiben jelen rendelet nem intézkedik, a kir. járásbiróságok hatáskörébe utalt vétségek és kihágások eseteiben az eljárásra nézve a kihágási ügyekben eddig fennálló törvények és szabályok szolgálnak irányadóul.

110. §. Jelen rendelet 1880. évi szeptember hó első napján lép hatályba; Fiume területére nézve az 1880. évi XXXVII. törvényczikk 48. szakasza értelmében külön rendelet intézkedik.

111. §. A budapesti kir. itélő tábla területén, kivéve a polgárositott magyar határőrvidék területét, 1880. évi szeptember hó első napjától fogva jelen rendelet szabályai a folyamatban levő ügyekben is alkalmazandók.

A polgárositott magyar határőrvidék területén és a marosvásárhelyi kir. itélő tábla egész területén pedig, az 1880. évi szeptember hó első napján folyamatban lévő ügyek az eddigi szabályok értelmében fejezendők be, s csak az 1880. évi szeptember hó első napján, vagy később folyamatba teendő ügyek intézendők el a jelen rendelet szabályai szerint.

Kelt Budapesten, 1880. évi augusztus hó 15 dikén.

Dr. Pauler Tivadar, s. k.

— Circulus vitiosus. A Károlyi Zichy párbajügyben elvégre a pestvidéki kir. törvényszék vizsgáló birójához beérkezett a fővárosi rendőrség jelentése, mely szerint az annyira keresett Chorinszky gr. párbajsegéd a főváros területén feltalálható nem volt. Már most Vaszilievits vizsgáló biró kénytelen lesz ismét a bécsi hatóságot megkeresni a gróf ur után teendő nyomozások végett. Onnét pedig valószinüleg megint az a válasz érkezik vissza, hogy: „a kérelem nem teljesithető, mivel a gróf Budapesten tartózkodik" s ekkor kezdődik megint az előbbi eljárás ad infinitum.

KÖZGAZDASÁG.

A mezőgazdasági tanügy érdekében.

E napokban egy kis közlemény akadt a kezünkbe, melynek czime ez volt „Egy uj mezőgazdasági főiskola." Mohón fogtunk olvasásához, mert azt hivők, hogy e közlemény hazánkra vonatkozik, de csalódánk, mert biz abban az állott, hogy a müncheni polytechnikum mezőgazdasági szakosztályának tanár testülete egy uj lényegesen bővitett három évre terjedő tanulmány tervet dolgozott ki a mezőgazdasági felsőbb tanfolyam számára, mely már a jövő tanév elején életbe fog lépni. Ez által a müncheni polytechnikumon felállitott gazdasági szakosztály, melynek tanerői, csaknem mind első rangu szakemberek e téren, a mezőgazdasági szakosztály első rendü intézetévé emelkedett.

Mikor fogjuk mi ezt a budapesti József müegyetemről elmondhatni? vagy egyáltalában el fogjuk-e mondhatni valaha? pedig ha van ország, melyben a mezőgazdasági szakoktatás terjesztése — és pedig minden kitelhető eszközökkel való terjesztése — valódi életkérdést képez, ugy az valóban Magyarország. És mégis mit látunk, azt, hogy mig Bécsben már ezelőtt 6 évvel fel lett állitva a Polytechnikumon a gazdasági főiskola (Hochschule), Bajorország sem akarván e téren elmaradni, legujabban ott is szervezve lett s kibővitve a politechnikumon a gazdasági szakosztály, oly mérvig, hogy az a mai kor kivánalmainak minden tekintetben megfeleljen — addig a budapesti József-müegyetemen az összes gazdasági szakokat ma is egyetlen egy tanár adja elő. Mindezekkel szemben valóban azt kell kérdeznünk, hogy vajjon azok az urak, a kiknek a polytechnikum fejlesztésére való felügyelet kötelességét képezi — birnak-e tudomással a külföldön e téreni ujabb haladásról? vagy egyetlen egy sincs közöttük, a ki a mezőgazdasági felsőbb szakoktatás ügye iránt érzékkel birna? — mert másként lehetetlen megérteni azt, hogy mig a József-müegyetemnek minden egyes szakosztálya oly szép fejlődést mutat, csupán a mezőgazdasági legyen ennyire elhanyagolva. Vagy talán a magyaróvári akadémia fénye kápráztatta el amaz urakat annyira, hogy nem merészelnek versenyezni véle a babérért? mind ezek oly kérdések, melyre nézve, ha bár ki is, kellő felvilágositást nyujtana számunkra, igen le kötelezne vele nemcsak minket, de azt hiszszük az ország mindazon mezőgazdáit, a kik a mezőgazdasági felsőbb szakképzésnek más alakbani megoldását óhajtják, mint azt a magyaróvári akadémián megoldva, illetőleg meg nem oldva látják, mely ugynevezett „Gazdasági akadémia", hogy mennyire nem áll a kor kivánalmainak szinvonalán, arról nemcsak egy — 9 akadémiai tanár által aláirt — általuk a földmivelési ipar és kereskedelmi miniszteriumhoz benyujtott, de ott amint látszik — ad acta — tétettett elég terjedelmes Emlékirat tanuskodik, hanem meggyőzhette erről a földmivelési ipar- és kereskedelmi miniszter urat ama legközelebbi magyar-óvári látogatása alkalmával egy intézeti hallgató által hozzá intézet üdvözlő beszédbe belé szőtt felhivás is, melyben egy intézeti hallgató kéri fel a miniszter figyelmét arra, hogy tegye meg, a látogatásával megtisztelt gazdasági akadémia fejlesztése érdekében — azt, a mit e tekintetben a gazdasági tudományoknak mai kor szinvonalán való állása megkövetel.

E felhivás egy tanuló szájából egy földmivelési miniszterhez igen naiv volt ugyan, de egyszersmind jellemző is arra nézve, — hogy mily gondozásban részesül nálunk a földmivelési miniszterium részéről a gazdasági szakoktatásnak jelenleg legmagasb foku intézete.

De épen azért, mert ez igy van, s mert ott a gazdasági felsőbb szakoktatás kellő méltánylásban a földmivelési miniszterium részéről nem részesittetik, és mert annak fejlesztésére az ország egyetlen tanintézetén nincs a mód oly mérvben megadva, sem a tanerők kiválóságát, sem a tangyüjtemények gazdagságát tekintve, mint a József müegyetemen, a hol már a gazdasági szakoknak különben is egy tanszéke létezik, — szabadjon felhivnunk az illető intéző körök figyelmét épen most, midőn az uj müegyetem épitése foganatba vétetik, arra, hogy miután a felsőbb gazdasági szakoktatás fejlesztése érdekében a földmivelési miniszterium a kellő lépéseket megtenni elmulasztotta, — vegye a kezébe azt a közoktatási miniszterium, és szervezzen a müegyetemnél egy oly gazdasági szakosztályt, mely a legfelsőbb foku gazdasági szakosztály kivánalmainak teljesen megfeleljen.

Panaszkodunk, hogy tulságos sok ifju fordul a jogi pályához, az orvosi pálya tultömöttsége ellen meg magok az orvosok panaszkodnak és hány okleveles tanár van, a ki éveken át hiába vár alkalmazásra, — mégis el van határozva egy uj egyetem felállitása. Ezt nem azért hozzuk fel, mintha mi annak ellene volnánk, hanem csupán azért, hogy ha ama panaszok daczára van pénz egy uj egyetem felállitására, akkor azt hiszszük, hogy a müegyetemnél felállitandó gazdasági szakosztály felállitásának sem szabad majd utjában állani a pénzkérdésnek, a mit rendesen okul ballunk felhozni az illető körök által minden oly esetben, midőn egy, vagy más ügy elodázását, egyenes tagadó szóval kimondani nem akarják.

Hazánkban, melynek legfőbb jövedelmi forrását a földmivelés képezi, a gazdasági tudományok terjesztése szerény véleményünk szerint, oly nagy fontossággal bir, miszerint e részben az országnak semminemü áldozattól visszarettenni nem szabad, nem szabad pedig főleg akkor, midőn egy oly intézet felállitásáról van szó, amelynek hiánya hova tovább mind érezhetőbbé válik, s midőn emez intézet nemcsak arra van hivatva szolgálni, hogy benne a mezőgazdasági üzlet vezetéssel közvetve vagy közvetlenül foglalkozó birtokosok s gazdák és leendő gazdasági tanárok magasabb foku gazdasági oktatásban részesüljenek, hanem hogy mindazoknak, a kiknek akár a technikai, akár a jogi pályán haladva bizonyos gazdasági ismeretekre szükségök van, alkalom nyujtassék pályájuk folyama alatt amaz ismeretek elsajátitására.

Magyarországnak ilynemü a szószoros értelmében a felsőbb gazdasági szakoktatással foglalkozó intézete maig sincs, és ha az a József müegyetemen felállitva nem lesz — nagy kérdés, mikor is leend. És épen azért, mert erről teljesen meg vagyunk győződve; mert erről bennünket mind az, a mit csak a földmivelési miniszterium a gazdasági szakoktatás fejlesztése érdekében eddig tett és tenni elmulasztott — mind inkább meggyőztek, hittük elérkezetnek az időt arra, épen most, midőn az uj müegyetemi épület felállitásával majd a helyiség hiány sem fog többé utjában állani óhajunk létesitésének, — hogy felhivjuk az intéző körök figyelmét arra, hogy a mezőgazdasági tudománynak is készitsenek helyet, a reál tudományok ama templomának egyik csarnokában!

Iparügyek.

Keleti müiparczikkek kiállitása.

I.

Az országos magyar iparegyesület még a fehérvári kiállitás alkalmával jutott azon meggyőződésre, hogy hazai müiparosainkra nézve nagy előnynyel járna, ha a müipari formák és motivumokat közelebbről megismernék, azok alkalmazhatásának médját kipuhatolnák és iparunk javára értékesitenék. Mert az utolsó évtized tapasztalatai ellenállhatatlanul azon meggyőződést érlelték meg, hogy a müipari alakitások mesterei a legnagyobb előszeretettel térnek vissza a legrégibb formákhoz, hogy ezeket alkalmazzák legszebb müveikben s ezek sajátos varázsának uj életet kölcsönözzenek. Főleg az edényipar, a kézmü- és diszipar egyéb ágai, a szövet- és más ipar ágakban ismétlődik a régi izlés és régi forma. És hogy ez az ismétlődés a közönségnek inyére van, kitünik abból is, hogy az ily formák szerint alakitott ujabbkori tárgyak a legjobb kelendőségnek örvendenek. És ez képezte inditó okát annak, hogy a nagyobb iparos-városok a külföldön a keleti müiparczikkekből teljes állandó gyüjteményt szereztek be, a hol pedig ily gyüjtemény állandósitására nem volt anyag és erő, ott időleges keleti kiállitások rendeztetnek. Ilyen például a nemrég Lipcsében megnyitott török kiállitás és ilyen a most Budapesten, az iparegyesület által rendezett keleti kiállitás.

Hogy az iparegyesület a maga elé tüzött föladatnak megfelelhessen, a bécsi keleti muzeum igazgatóságához folyamodott jelentékenyebb műtárgyainak átengedése végett. A keleti muzeum igazgatósága gróf Zichy Ödön szives közbenjárása folytán a legnagyobb készséggel engedte át tárgyainak egy jó részét. E gyüjtemény azonban korántsem nyujtott elegendő anyagot egy ily kiállitás rendezésére és igy az egyesület a budapesti iparművészeti muzeumhoz is fordult, melytől számos kiváló műbecscsel biró tárgyat, ujat és régit kapott, s a mi fő: leginkább olyanokat, melyek mig nem voltak kiállitva. — Ezenkivül egyes magánosok közül Xántus János és gróf Zichy Jenő engedtek át nagyobb mennyiségü, mások kisebb mennyiségü tárgyakat. A kiállitás szeptember 1-ig teljesen elkészült és ünnepélyesen átadatott rendeltetésének. Több mint kétezer tárgy váltakozik benne és bemutatja Kelet müiparának minden nevezetesebb ágát a sajátos izlésü fonatipartól kezdve a legkomplikáltabb filigrán és zománcz-munkákig. Törökország, Persia, India, Hátsó-India, a maláji szigetek, Khina és Japán egyaránt gazdagon vannak képviselve és tárgyaik a legkülönbözőbb irányban elegendő anyagot nyujtanak a beható tanulmányozásra.

A kiállitás két főcsoportra oszlik. Az első terem a közelebbi, a második a távolabbi Keletet öleli föl.

Az első teremben Törökország, Persia és India iparczikkei találhatók. A mi első pillanatra kellemesen érinti a figyelmes szemlélőt, az a sokféle persa és török szőnyeg és szövet, melyek közül rendkivül régi és ritka szépségü darabokat látunk. A persa szőnyegek nagyobbrészt a 16-dik századból valók s leginkább Erdélyből kerültek a budapesti iparmuzeumba. Vannak fölvágott fonálkötéssel és fölmetszetlen fonálkötéssel szőtt szőnyegek; figyelemreméltók a 16—17. századból való imádságos szőnyegek, melyek már meglehetősen kopottak, s rongyosak, de szines diszitések nyomai még mindig igen szépek. E diszitésük ugy a szinválasztás, mint alak tekintetében a legszebbek közé tartoznak s a régi persák kiváló izléséről tesznek tanuságot. A lótakarók, melyek bársonyból vannak, gazdag arany és ezüst himzésekkel, szintén a legcsinosabbak es egyszersmind legértékesebbek közé tartoznak. A szövetek (nyomott festés és aranynyomatokkal) csekélyebb számban vannak képviselve, de az egyik bemutatott aranynyomatu kendő nagyon szép és érdekes darab; szintén figyelemreméltók a himzések, s az a néhány katonai ruhadarab, mely Törökországból van bemutatva. — Ez utóbbiak meglehetős primitivek, durvák és izléstelenek. Sokkal szebbek a posztók, melyek a török birodalom posztógyáraiból kerültek ki s melyek minőség tekintetében is a jobbak közé tartoznak.

Mielőtt e csoportot elhagynók, fel kell még emlitenünk egy szerajevói menyasszonyfátyolt és egy boszniai keresztelő kendőt, melyek egyedül képviselik az „uj haza" szövőiparát. E két darabon főleg a himzés igen szép és izléses, nagyon hasonlit a délmagyarországi szerbek és oláhok arany- és szines himzéseihez, a mennyiben ugyanazon motivumokkal bir s a szinvegyülék is mindkettőnél azonos.

Érdekes még a beduin-öltözet és a török himzett fehér öltönyök, végül a tuniszi zuáv-egyenruha, mely a szoba falait diszíti. A himzések közül az első teremben első sorban emlitendők az indiai arany- és ezüst papucs- és sipka-himzések, melyeken a dus aranyozás és a szinösszeillesztés egyaránt érdemel elismerő figyelmet.

A szövő és ruhaiparral némileg kapcsolatban áll a fonatipar is, melyből az első szemben néhány aljzat van bemutatva; jelentéktelenebb tárgyak, melyeket a khinai, japáni és hátsó-indiai fonatipar tárgyai messze tulszárnyalnak.

Az agyagiparban Törökországból sok érdekes alaku tárgyat találunk. Egy marokkói diszedény és ugyan odavaló cseréptál a sajátos festés és alak szempontjából a kiállitás legkiválóbb enemü tárgyai közé tartoznak. A fehér mázra illesztett piros, kék és zöld diszités sajátságos harmóniája a valódi a keleti izlést képviselik. A Dardanellákból néhány hosszunyaku vizeskorsó, s egy ruscsuki szelencze van bemutatva, Kis-Azsia legkiválóbb tárgyait a 15—17. századbeli mázos falburoktéglák képezik, melyek közül egy Ahmet szultán mecsetjéből való.

Az agyagipar többi tárgyai mind Egyptomból valók; halványveres, sötét veres és fekete cserépből készült különféle pipák, reszelők (krokodilus, majom- és egyéb alakok), czukortartók, gyertyatartók, poharak, palaczkok, csészék, kannák és diszedény nagy és választékos csoportban képviselik az egyptomi közönséges gyurma-ipart. A persiai agyagipart néhány tányér, palaczk és kanna képviselik, ezek legnagyobbrészt fehér, világos, kék vagy zöld mázzal vannak bevonva, melyeknek diszitése jobbadán a kék szinbe csap át. Az indiai agyagiparnak már minden ága gazdagon van képviselve, jelentősebb müdarabok által. A hrokah (vizes pipák) és nargyllek nagy számától eltekintve a régibb porczellántállak, karcsu nyaku palaczkok, remek formáju edények (Bombayból, Afganisztánból, Heyderabadból) mázatlan cserépből, áttört diszitéssel, sárga és veres mázzal, vagy finomabbak amalgammal kirakva, a szurabik csinos aljzattal (Azimghurból és Yeyporéból, Allighurból, Jawhalporéból, Lahorrból), a nagyszámu agyaglapok (mooltan, Lahore) falburoktéglák, kék, sárga és zöld mázzal elegendő és hálás anyagot szolgáltathatnak a mi hazai müiparosainknak is a tanulmányozás és utánzás szempontjából.

A fémipar tárgyaiban legjobben lehet bámulni azt a minucziózitást, melylyel Kelet népei a tárgyakat kidolgozzák és valóságos müdarabokká teszik. Boszniából kést és ollót látunk, melynek finom aczéllapjaira az aranydiszitések be vannak verve. Damaskusból egy gyönyörü arany nyaklánez van kiállitva, melyen a lánczszemeket apró érmek és aranysallangok képezik, valamennyi finom filigránmunkából. Abissyniából ugyancsak arany filigrán karpereczczel, Algirból egy csat ezüstből, klárisokkal és nehéz zománczczal kirakva köti le a figyelmet. E három utóbbi tárgy a kiállitás legértékesebbjei közé tartozik, mert ugy a munka finomságánál, mint a tárgyak belső értékénél fogva azok a ritkábbak közé tartoznak.

A persiai szekrényben leginkább régiségekkel találkozunk. Itt van egy régi vezéri bot, metszett domborművekkel és aranynyal kirakva, egy másik vezéri bot aczélból kimetszve, aranynyal kirakva. Persia régi jelvényével: a tehénfejjel; egy remek régi tál kivésett diszitéssel, egy vasból készült régi doboz aranynyal kirakva, és egy igaz régi sisak arany és ezüsttel kirakva. Ez utóbbiakon a vésés, metszet és kirakás már szinte elmosódik, de körvonalakban mégis tisztán állanak előttünk, és a fémipar régi korára kedvező világitást vetnek. Alig kell különösen is felemliteni, hogy a motivumok, melyek e darabokban találkoznak, a legrégibb ősi, keleti motivumok, melyeket az ujabbkori tárgyakon gyakran ismételve látunk.

Az indiai finomabb fémipar tárgyai egy külön nagy szekrényt foglalnak el s kápráztató pompával imponálnak. A kisebb tárgyak, mint a vizes pipák ötvözetei képezik a csoport kezdetét, mely mind nagyobb dimenziókat ölt. Itt egy pohár aranynyal kirakva, ezüst pohár niellirozva, amott tálczák rézsodronynyal kirakva; palaczk ezüstből, kivert domborművekkel és aranyozással diszitve, benareszi diszedények, Amritsár csinos számovárjai, egy aczéllal kirakott ékszerszekrény, más ékszerszekrények aranynyal és ezüsttel diszitve, nagy kék aczélból aranysodronynyal berakva gyönyörködtetik a müézléssel biró látogatókat. Érdekesek a török is, melyek aranynyal vannak kirakva, hüvelyeik pedig vasból és szintén gazdagon aranynyal kirakva. Ilyen diszitést tüntet föl továbbá egy kisebb papirvágókés is. A legérdekesebbek azonban itt is a remek ékszerek, melyek egy vörös táblán vannak csoportositva. Legalul egy diszes virágtartó, ezüst filigránból, feljebb egy pár fülbevaló aranyból, közepén zöld üveg zománcz-lap, melynek kivéséseibe gravirozott arany lemez van berakva. A melltü közepén is egy zöld üveg zománczlap diszlik, melynek kivéséseibe szintén gravirozott aranylemezek vannak berakva. Ugyanezen táblán teljes figyelemre érdemes egy arany karperecz, áttetsző zománczczal és ékkövekkel diszitve és egy másik, kigyóalaku karperecz ezüst filigránból. A tábla közepét egy Jadeből való, gránátokkal diszitett tükör hátsó lapja ékesiti és emeli a gyüjtemény összhangját. Emlitést érdemelnek még az arany-skatulya, filigrán-diszitéssel és egy Thibetből való bronz szobrocska, mely klárisokkal és azurittal van kirakva.

A fa- és lakkipar az első terem „birodalmaiban" gyérebben van képviselve; mindamellett azonnal feltünik egy fából készült és szines lakkal átvont diszedény Pundjaubból, egy szines lakkal diszitett gyertyatartó, egy szines ornamenttel diszitett doboz és 10 egymásba szépen beillő doboz és golyó. E két utóbbi tárgy bizonyára feltünést fog kelteni. Mert alig, hogy a nagy dobozt vagy golyót felnyitjuk, egy másikat találunk benne és igy tovább tizszer egymásután, mig végre egy iczi-piczi kis dobozocska képezi a gyüjtemény utolsó darabját. Ezek is Pundjaubból valók, a hol a lakkipar a fejlődés igen magas, mondhatnók, mintaszerü fokán áll.

Hátsó-India, Khina és Japán tárgyainak ismertetésére legközelebb rátérünk.

Gelléri Mór.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Gabonatőzsde.

— aug. 31.

Buzában ma igen élénk hangulat mellett indult meg az üzérkedés, mi részben okozója volt, hogy tulajdonosok a csökkent behozatalok hozzájárulásával magasabb árakat követeltek, mely kö-

---

politikai harczok közepette azonban talál az amerikai vagy nyujt az amerikai társadalom, jobban mondva annak kinövése — oly érdekességeket is, melyek az európaira soha vonzerőt nem gyakorolnának. Ezek azután mint sziklák nyulnak ki a politikai élet hullámzó tengeréből, melyekhez az amerikai, ha jól kikorteskedte magát és derekasan kiállotta az egyes hullámcsapásokat, szivósan kapaszkodik, rajtok pihen és elfelejti napi gondjai és fáradalmait.

Ilyen kinyuló sziklák Balbó és Tanner esete. — Az első egy bevándorolt olasz, ki nejét, állitólagos hütlensége miatt — agyon szurta, a másik egy valóságos eszeveszett különcz, ki semmi egyebet sem tüzött ki feladatául, mint azt, hogy 40 napig fog böjtölni, és ezen idő alatt egyedüli tápláléka viz leszen. Balbó esete legott 2 pártra szakitotta a közvelményt; voltak kik Ballót felmenteni óhajtották, voltak kik szerették volna már az akasztófán látni.

Maga a törvényszék is tágitott a közvélemény nyomásának és ingott mint a nád. A per még tavaly novemberben vette kezdetét és f. hó 6 án végeztetett be Balbó halálra itéltetésének keresztülvitelével. Egész New-York talpon volt az exekucziót megelőző 2 napon, valamennyi lap a csekély „Sun"-tól kezdve egész a hatalmas „Herald"-ig, telve volt rőfnyi hosszuságu czikkekkel pro és contra, melyekben az olvasó Balbó egész történetét, börtönbeli viseletét, azt, hogy mit és mikor imádkozott, mikor és hogy aludt, mit és hogyan beszélt, mennyit és mily étvágygyal esett, hány szivart szit, „mennyi virágcsokrot", és mely sentimentalis lady-tól kapott, hüen és minucziózus részleteséggel olvashatta. — Cornell, Albanyban székelő New-York állami kormányzó valóságos „martyriumot" szenvedett. Ajtajának kilincse kézről kézre járt, hölgyek, férfiak minden rang és korból, jártak be és ki nála, kérve kegyelmet vagy a halálitélet megerősitését, levelek gyakran a legkomikusabb és legdrastikusabb tartalommal zavarták a szegény kormányzó nyugalmát, és midőn Cornell szilárd maradt és a halálitéletet megerősitette, voltak lapok, melyek Cornell-t kutyának, szamárnak, bivalynak nevezték és több ily hizelgő czimmekkel illették.

D. immár a földi igazságnak elég van téve, Balbó uram lóg, és igy vége a lármának. Ez is amerikai szokás. „Parturiunt montes nascitur ridiculus mus". Ilyen az amerikai! dolgozik annyit és ugy, a mennyit és a hogy európai soha össze nem dolgozhatna, kitalál, felfedez dolgokat, mire egy „zöld"-ész soha rá nem jött volna, esze óriási röptével mértföldnyi távolságokat egy pár percz alatt elérhetővé tesz, épit nagyszerü palotákat, felszereli a tudomány minden eszközei és szereivel, azután fogja magát és odaajándékozza a városnak — felállit közhasznu intézeteket, mely berendezésre és hathatóságra nézve párjukat ritkitják — azután megállitja esze gyors merész kerekét, lebocsátja edzett hatalmas karját és visszatartott lélekzettel lesi, mit mivel egy hobortos doktor, ki nem tud másként hirre vergődni, mint azáltal, hogy hirhedté válik. Ezelőtt még egy óriás, egy gygász, egy félisten, ki az egeket ostromolja, most egy gyermek, ki joizüt nevet egy Paprika Jancsi bukfenczein és egy bolondos doktor eszeveszett törekvésein. Ezen dr. Tanner feltette magába bebizonyitani a biblia azon állitásának valóságát, hogy Mózes próféta 40 napig böjtölt. Tudtára adta tehát, hogy 40 napig böjtölend és egyedül vizzel fog élni. Nálunk ily emberre senki sem figyelt volna, vagy legalább azt mondta volna „humbug" — itt rögtön felkapták a dolgot, és az eset electtrikus huzalként megrázkódtatta az egész itteni társadalmat. Tanner volt a jelszó „up town" és „down town" ban, azonnal találkoztak ujságirók, kik interviewoltak, orvosok, kik arra vállalkoztak, hogy 40 napig fognak mellette őrködni, böjtölését észlelni és ellenőrizni. Az orvosi hirnév megmentéseért azonban örömest konstatálom, hogy csupán az ecclecticusok támogatták Tannert, mig az aleopathák" határozottan perhoreskálták és az egész mivelet tudományos szükségességét és hasznosságát tagadták. — Szombaton augusztus 7-én délben pont 12 órakor lejárt a negyven napi böjt határideje, mely idő alatt Tanner mit sem evett, sőt a böjt első 14 napjaiban még vizet sem ivott. — Hogy fogalmuk legyen t. olvasóimnak azon rendkivüli érdekről, melylyel ezen ember merényletét, mert hisz merénylet volt ez saját élete ellen — az itteni közvélemény kisérte szolgáljon tudomásul egy helybeli lap feljegyzése, mely komoly képpel hirdeti a világfontosságu eseményt, hogy dr. Tanner estve 7 óra 45 perczkor ágyából felkelt, és többször fel és alá járt, 7 óra 50 perczkor 3 unza vizet ivott, 7 óra 55 perczkor a kis terembe vonult, ott keveset hányt és fejét tenyerére hajtotta. 8 óra 25 perczkor az erkélyre ment egy pár pillanatra székre ereszkedett azután levetkezett és elaludt. És ezen hireket falja az amerikai, és jaj volna azon lapnak, mely elég bamba lenne raportert, a hely szinére nem küldeni, ki az órával kezében figyelné a különcz yankee minden legapróbb mozdulatait, hányszor ment jobbról balra, hány lépést tőn kelet és nyugat felé, hányszor simitotta homlokát és haját, hányszor és mit beszélt, mennyit sóhajtott és mikor és miért nevetett. Maga a közönség egész napokon át zarándokolt lakására mint Lonkay et consortes a lourdesi vizekhez (apropos megkapták már az előfizetők a megrendelt lourdesi szentelt vizet) küldemény küldeményt érte, a dinynyék — mert ezeket mondá Tanner — fogja böjte után enni, halomszámra hevertek lakásán, és naponta több mint 300 levél érkezett hozzá a szélrózsa minden irányából.

Péntek estve dr. Tanner a „Herald" tudósitójával és 3 orvos kiséretében kocsisétát tőn. A bemeneti dij a böjt 2 utolsó napján 25 centről 50-re emeltetett és szombaton 1 dollára szabatott. Szombaton reggel 6 órától déli 12 óráig 2000 fizető látogató forgott lakásán, és midőn 12 órakor a látogatókat kivezették és az ajtókat bezárták, a folyoson lévő szörnyü tömeg zugolódni kezdett azon, hogy dollárját ki nem dobhatja; az utczát ellepő 1000 és 1000-nyi tömeg pedig — hallván a szobában kitörő „cheer" kiáltásokat, bömbölő chorusban adott kifejezést megelégedésének és kalapdobálásokkal és kendőlobogtatással fejezte ki a sikerült böjt feletti örömét. — Maga dr. Tanner erőteljes testalkatu, vasakaratu egyén és mint az eredmény mutatja és mint az ellenőrző ecclecticusok bizonyitják a 40 napi böjtöt derekasan kiállotta; maga az aleopathák közlönye „The Medical Record" „Tanner-s Fast" feliratu czikkében is bevallja, hogy „It is undoubtedly the popular opinion, that dr. Tanner is honest and that he eat nothing during the time of his fast", de hozzáteszi mindjárt saját véleményeként „It cannot le positively denied that he did not take any food. One set of his watchers was confessedly in sympathy with him, and wished strongly for his success." — A böjt után dr. Tanner azonnal az evéshez látott és egy pár pillanat alatt 2 pohár tejet és több mint 15 nagy őszi baraczkot (peeches) falt fel, mire kevés pihenés után egy egész görög dinyét evett meg, mely gyümölcs azóta „Tanner s food"-nak, Tanner eledelének neveztetik. A böjt tartama alatt Tanner sulyából 36 fontot vesztett, a böjt utáni első napon azonnal 6 fonttal megint sulyosabb lett és ma már a 36 fontnyi veszteség 21-re csökkent, mely veszteséget egy tuczat dinye és baraczk bizonyára nemsokára végképen elenyészteti. Szombat estve Dr. Tanner résztvett egy a „Clarendon Hall"-ba tiszteletére rendezett banqwetten, melyhez a sajtó képviselőin kivül az „ecclecticus" urak is hivatalosak voltak.

Ma már Dr. Tanner is el van felejtve, neve a Lete vizébe meritve, és az egész comediából mi sem maradt vissza, mint a Tanner-s food, a görög dinye, mely 1000-ével és 1000-ével hever New-York főpiaczain.

Schwarz Gyula.

Az indiai gyémánt

REGÉNY KÉT KÖTETBEN 76

IRTA: WILKIE COLLINS.

FORDITOTTA: FÁYJ. BÉLA.

MÁSODIK KÖTET.

MÁSODIK IDŐSZAK.

Az igazság kiderül. (1848—1849.)

Az eseményeket elbeszélik többen.

HARMADIK ELBESZÉLÉS.

Irta Blake Franklin.

V. FEJEZET.

(Folytatás.)

Betteredge szótlanul olvasta végig a levelet. Gondosan visszatette a boritékba s azután, fejét lehorgasztva, szemét a padlóra szögezve, elgondolkozott.

— Betteredge, — szólék, — van-e valami utmutatás a levél végén, a mely segithetne rajtunk?

Az öreg nehéz sohajtással tekintett föl reám.

— Nincs abban semmi, a mi segithetne, Franklin urfi, felelé. Ha meg akarja fogadni a szavamat, hagyja benne a levelet ebben a boritékban, mig mostani nagy bajának vége nem lesz. Ugy is keserves lesz az, akármikor olvassa is el. — Most ne olvassa.

Eltettem a levelet jegyző-könyvecskémbe.

Ha az olvasó egy pillantást vet vissza Betteredge elbeszélésének tizenhatodik és tizenhetedik fejezetére, látni fogja, hogy valóban volt okom az önkiméletre, midőn lelki erőm máris ily sanyaru próbára vala téve.

A boldogtalan leány kétszer megtette utolsó kisérletét, hogy velem beszéljen. S én kétszer voltam olyan szerencsétlen, hogy (isten a megmondhatója: milyen ártatlanul!) visszariasztottam a kisérletet.

Pénteken este, mint Betteredge hiven megirta, egyedül talált a tekeasztal mellett. Modora és beszédje azt sejteté velem, mint a körülményekhez képest igen természetes volt, hogy bünös vallomást akar tenni a Gyémánt eltünte felől. Tisztán az ő érdekében tettem ugy, mintha alig ügyelnék arra, a mit mondani akar, s csakis ezért néztem inkább a labdákra, mint őreá — s mi lett az eredménye? Sebzett szivvel távozott el tőlem! Szombaton, azon a napon, midőn Penelope értesitése nyomán tudhatta, hogy el fogom hagyni a házat — ugyanez a balszerencse üldözött bennünket. Ismét megkisértette, hogy találkozzék velem a csalitban, Betteredge és Cuff őrmester társaságában ott. Az őrmester, az ő füle hallatára, [illegible] Spearman Rosanna iránt va ó érdeklő[illegible] ő tudta, mi czélból. Én, ismét csa[illegible] leány saját érdekében, hangosan [illegible] hallhassa, kijelentettem, hogy [illegible] érdeklődöm Spearman Rosanna ir[illegible] melyeknek csupán az volt czé[illegible] sától tartóztassák, ő elfordult [illegible] messé téve a veszélyre [illegible] maga-kereste halálába siet[illegible]

E ponttól fogva má[illegible] nyek lánczolatát, melyek [illegible] lepő földfedezéshez vezet[illegible] már teljes. Elhagyhato

leendő kiteriesztése tárgyában a megye közönségéhez intézett levelét.

Földváry jegyző felolvassa a mult közgyülés által a képzőművészet portolása tárgyában javaslattétel végett kiküldött bizottság jelentését, melynek alapján a közgyülés nagy lelkesedés mellett elhatározza, hogy 1000 frttal belép a képzőművészeti társulat alapitói sorába, ezenkivül minden évben 10 tagsági jegygyel a társulat rendes tagja lesz, s körlevélileg felhivja a megyei tisztviselőket, hogy a társulat rendes tagjai közé lépjenek, s végül a tagsági dij fejében nyerendő műlapokat (70 drb) a megyei törvényhatóságoknak, iskoláknak és nyilános intézeteknek ingyen fogja szétosztani.

Felolvastatik belügyminiszternek a magyar büntető törvénykönyvek életbeléptetéséről szóló 1880-ik évi XXXVII-ik t. cz. foganatositására kibocsátott körrendelete, melyben felhivja a megyei törvényhatóságokat, hogy a törvénykönyvben körül nem irt kisebb jelentőségü kihágások és vétségek tárgyában, a helyi viszonyoknak megfelelő szabályrendeleteket alkosson. Ennek kapcsán a közgyülés ezen szabályrendelet szerkesztésével Bellaágh Imre tiszti főügyészt bizza meg, ki azt októberre köteles elkésziteni, a mely aztán szakértők által felülvizsgáltatván, a novemberi közgyülésből fog a belügyminiszterhez felterjesztetni.

Az alispánnak a megyeház kijavitása tárgyában előterjesztett jelentése több utólagosan felmerült javitás és czélszerüsiiés eszközlésére 2703 frt 50 kr tulkiadás utalványozását javasolja. A közgyülés ez összeget megszavazta.

A napirend többi pontjai a holnapi folytatólagos ülésre halasztatván, a mai ülés 1/2 3 órakor berekesztetett.

*

A megye bizottsági tagjai a holnapi közgyülésre kitüzött két fontosabb ügyben ma délután értekezletet tartottak Halász Boldizsár elnöklete alatt. Somogymegyének átirata fölött a nemzeti zászló megsértése ügyében az értekezlet azon nézetének adott kifejezést, hogy biszi, miszerint ez ügyben a kormány a vizsgálat befejeztével a kellő elégtételt megadja, minélfogva az átirat tudomásul vétetik.

Hosszabb vitát vert fel a szolgabirák (Ráday, Pajor, Sznnyog) sikkasztása ügyében leküldött legutóbbi belügyminiszteri leirat, melyben a megye bizottságának felelősségére történik utalás és utasittatik a megye az ellenőrzésre kötelezett tisztviselők meghallgatására a kártéritési felelősségnek a mulasztók elleni megállapitására.

Halász Boldizsár sajátságosnak tartja, hogy a belügyminiszter a főispán felelősségéről nem tesz emlitést, holott törvény szerint a legnagyobb ellenőrzésre volt kötelezve. Szapáry István gróf főispán kijelenti, hogy őt a miniszter külön felelősségre vonta s ő nem is vonja ki ma át a felelősség terhe alól akár mint főispán, akár mint a megye bizottsági tagja, a mennyiben ő mulasztást követett el. Bossányi László és Rudnyánszky Ferencz a megye bizottságát a sikkasztások miatt kártéritésre kötelezhetőknek nem tartják s azon sikkasztásokért a felelősséget részükről elutasitják. Hasonlókép nyilatkozik Szivák Imre azonban kiemelte, hogy ha nem lehet is közigazgatás uton kimondani a kártérités kötelezettséget, kilehet deriteni azokat, kik ellen esetleg a birói eljárást meg lehet inditani. Már szükségesnek tartotta volna az illetők kihallgatását az első vizsgálatnál és ennélfogva a belügyminiszternek vonatkozó rendelését független bizottság által teljesitendőnek tartja. Földváry Mihály kész Szivák nézetére szavazni s ő sem fél a felelősségtől, mert mihelyt hivatalba lépte után a szomoru dolgokat tapasztalta, irásban tudatta azokat a főispánnal, felkérte, hogy azokról a belügyminisztert értesitse. A megyének 8 év óta 3 főispánja és 6 alispánja van, számtalan tisztviselője, kik az ellenőrzés körül hivataloskodtak. Halász Bálint s többek felszólalása után az értekezlet elfogadta Szivák nézetét s megbizta őt, hogy a holnapi közgyülésen ez értelemben tegyen inditványt.

A király utazása.

A király tegnap délelőtt, miután a hadgyakorlatról visszatért, meglátogatta a Hradisch klastromot, hol a katonai kórházat s az ugyanott levő mentelepet megvizsgálta. Magában Olmüczben több intézetet meglátogatott, melyek közt az országos kórházat beható szemlélet alá vette. Este 7 óra előtt indult ki az esti hadgyakorlatra, hova az Olmützben levő főherczegek már előtte kikocsiztak. Az esti hadgyakorlat az által birt különös érdekkel, hogy ez uttal próbálták ki először, mennyiben lehet a villanyvilágitást hadiczélokra használni. A villanyos világitó készülék óriási reflektorral volt ellátva. Használhatósága iránt az eddig érkezett tudositásokban nem találunk jelentést. A villanylámpát a védő fél használta, és pedig ugy, hogy a maga állása előtti tért s az ellenfél állásait megvilágitotta s az ekként megvilágitott térre kiütést tett állásaiból.

A hadgyakorlat végezte utánra volt kitüzve a városi park meglátogatása; ez azonban a király kivánatára az napról elmaradt s mára tüzetett ki. A királyt különösen érdekli e park, mivel ő annak megalapitója. A tegnap esti programm másrészben is megváltozott, a mennyiben a fáklyásmenet, mely a gyakorlat előttre volt kitüzve, 9 órára maradt, a mikor az uralkodó a gyakorló térről visszatért.

A visszatérés 9 órakor történt. A város ekkor is nagy részben ki volt világitva, a mi a fáklyásmenet hatását tetemesen gyöngité. Az utczákon óriás néptömeg tolongott. A városi testületek, egyletek, a tüzoltók és az iskolás gyermekek mind részt vettek a fáklyásmenetben. Ezek mind külön pontokon állottak föl s csak a megindulás után egyesültek külön menetté. Mindenik csoportnak külön zenekara volt. Emlitést érdemel, hogy a szláv egyletek csoportja a németeké előtt foglalt helyet a menetben. A menet nagyszerüen ütött ki, s egybehangzó tudósitások szerint a legnagyobbszerü tüntetéssé alakult, a mit csak valaha a királynak bemutattak. Midőn a király a püspöki lak balkonán megjelent, az üdvrivalgásnak alig akart vége szakadni. A balkon alatt a zenekarok s énekkarok serenadot adtak; mely alatt a palota előtti tér görög tüzzel volt megvilágitva. Csak miután ez kialudt, indult a menet visszafelé.

Megemlitjük még, hogy az olmüczi „beszeda" (szláv egylet) a király ottléte alkalmával szláv zászlót tüzött ki, a hatóság azonban a zászlót levétette.

Krakkóban a király fogadtatására az előkészületek már teljesen befejeztettek. A város itt is nagy
… van feldiszitve. A király a Potocky-fele
…óg megszállni, Albrecht főherczeg Czar-
…znő palotájában. A városban a király
…almából számos adakozás történt.
…egnő 1000 frtot adott a szegé-
…község 500 szegényt megven-
…ztének napján. Osvitecimben
…el szokás szerint fogja
… a hodolás jeléül ke-
…ki átnyujtani. — A
… neki átnyujtja, mü-
… a kétfejü sassal s
…zitve; továbbá az
…miatyánknak ezt a
… minékünk a mi
…nszky orosz kormányzónak, ki a királyt a czár nevében üdvözli, megérkezését mára tüzték ki, s egyszersmind nagymérvü intézkedéseket tettek az ellene várható tüntetések megakadályozására. Krakkó előtt Ziblikivicz polgármester át fogja nyujtani a királynak a város kulcsait. A vasutnál Wodzicki helytartó lengyel és német nyelven üdvözli az uralkodót.

A mai eseményekről itt közöljük a beérkezett hivatalos táviratokat s alább saját tudósitónk jelentéseit.

*

Olmütz, aug. 31. A hadgyakorlatot ma folytatták. Ma reggel a támadó fél erőszakos támadást intézett a védők által emelt sanczok ellen. A helyesen vezetett és végrehajtott előnyomulás, nemkülönben a megfelelő védelem alatt valamennyi fegyvernem akczióba lépett. Az erődök közötti tér elfoglalása után a vár fő tartalékának fellépése és a védő fel részéről történendő támadás volt szupponálva s azzal a gyakorlat véget ért. Mintán az összes csapatok Ringelsheim főhadparancsnok vezénylete alatt összegyültek, a király, ki a főherczegek kiséretében elejétől végig jelen volt a gyakorlaton, az arczvonal elé lépett és a tábornokok és törzstisztek előtt, a csapatok magatartása és kiképeztetése fölötti teljes megelégedését fejezte ki.

Ezután a király meglátogatta a városi parkot, melynek számára ő 14 év előtt a telket átengedte. A gyógyterem előtt a polgármester s a városi tanács tagjai fogadták a királyt. A megtekintés alatt hölgyek koszorukkal diszitették fel a király kocsiját. Innen a király a polgári testület lövőkertjébe hajtatott. A közönség mindenütt örömrivalgással fogadja az uralkodót.

Olmütz, aug. 31. A király, a polgári testület lövőkertjének meglátogatása alkalmából lövési dij gyanánt szép kávéserviect ajándékozott az egyletnek. Hat órakor volt az udvari ebéd. A lefolyt napok ünnepélyei mindenütt kedvező hatást gyakoroltak. A német és szláv egyletek teljes egyetértésben müködtek azoknál közre. A vidéki községek s a vegyes lakosság küldöttségei részint német, részint cseh vezetés alatt jelentek meg ugy, hogy a beszédek német és cseh nyelven tartattak s azokra e két nyelven válaszoltak is. Az Olmützi kerület vegyes nyelvü lakossága a várossal egyetemben vett részt az ünnepélyekben. — A király holnap reggel 4 órakor utazik Krakkóba; minden hivatalos bucsuvételt mellőzni fognak. Az udvari vonat csak Morva-Osztrauban áll meg.

Krakkó, aug. 31. (Az „Egyetértés" távirata.) Bienert altábornagy, kinek a gyakorlatokon a nyugati hadtestet kellett volna vezényelni, megbetegedett, állitólag köszvényben szenved.

Bienert és a lengyel testületek közt konfliktus ütött ki Bienert ugyanis az itt helyérségen levő magyar ezredet akarta a király mellé őrszolgálatra kirendelni, bár két lengyel ezred is van itt. A lengyelek ez intézkedés ellen remonstráltak s Frigyes főherczeg Bécsből elrendelte, hogy felváltva minden három ezred tegyen szolgálatot a király körül.

Krakkó, aug. 31. (Az „Egyetértés" külön tudósitójának távirata.) Albedinszki varsói főkormányzó az ujon alakitott orosz Ferencz-József dsidásezred küldöttségének kiséretében Varsóból ma délután 4 1/4 órakor külön vonaton ide érkezett. A pályaudvaron Baden helytartósági tanácsos, Lippe őrnagy, Englisch rendőrigazgató, Dürkheim főhadnagy és két rendőrbiztos fogadták.

Albedinszky németül társalgott; Baden helytartósági tanácsosnál szállt meg. Az érkezésnél nagyszámu közönség volt jelen.

A helytartó és Löbl udvari tanácsos délután 3 órakor Osvieczinbe utaztak a király üdvözlésére.

Krakkó, augusztus 31. (Az „Egyetértés" külön tudósitójának távirata.) A „Czás" jelenti: Az itteni Wavel királyi kastélynak várrá alakitása ügyében bizottság küldetett ki. A bizottság kihallgatásra megy a király elé. A király holnap délelőtt 10 órakor érkezik ide.

Krakkó, aug. 31. (Az „Egyetértés" külön tudósitójának távirata.) Bienert tábornok és a városi bizottság közt visszavonás támadt, mivel Bienert elrendelte, hogy a pályaudvaron felállitandó diszszázad csupán a Vilmos főherczeg magyar gyalogezredből s ne az ott állomásozó gácsországi ezredekből vétessék. Bienert nem vette figyelembe a városi bizottság kivánatát, hogy a diszszázadok a gácsországi ezredekből is alakittassanak s azért a városi bizottság Frigyes főherczeghez föllebbezte a dolgot, mire a király parancsára azonnal elrendeltetett, hogy a diszszázadok alakitásában a gácsországi ezredek is tekintetbe vétessenek. Bienert lábbajban megbetegedett, a gyakorlatokban azonban hihetőleg még is részt fog venni.

Krakkó, aug, 31. (Az Egyetértés külön tudósitójának távirata.) A város nagyszerüen földiszittetett. Legkiválóbban vannak diszitve a Czartoryski-palota, a Lubomirsky-palota, a biztositó-társaság, a gácsországi bank és a jelzálogbank palotái.

Krakkó, aug. 31. (Az „Egyetértés" külön tudósitójának távirata.) Albrecht főherczeg ma este Krakkóba érkezett. hol a Czartorysky-palotában lakik. Ma este Albediuski főkormányzó a főherczeghez teára volt meghiva. A lembergi nemesi bál nem tartatik meg. A két bálbizottság egyesült, hogy a városházi bál annál fényesebben sikerüljön.

Krakkóban a király arczképét árusitják, melyen lengyel nemzeti viseletben van levéve.

Szinház, müvészet.

— A népszinház meglehetősen csöndes nyári estéje ma ünnepélyesen fölcserélődött. A nézőtér minden zege-zuga megtelt, s volt riadal, perczekig tartó taps, mikor Blaháné megjelent, harmadfél havi pihenés után. A közönség egész ünnepiessé tette kedvencz müvésznőjének e fölléptét. A nézőtéren zugott a taps, harsogott az éljenzés, szünni sem akart a sok ujrázás; a szinfalak közt pedig bokréták voltak a halk köszöntők. A szeretetreméltó müvésznő a legfrisebb egészségben tért vissza külföldi időzéséből. A „Sárga csikó" Erzsikéje ugyanaz a jókedvü és zengő dalu volt ma is, mint mindig, kivéve, hogy lépten-nyomon most hosszabb tapsok kisérték. Tamásinak jutott kivüle legtöbb a közönség figyelméből és érdeklődéséből.

— Böhm Pál „Dinnyeszüret az Alföldön" czimü nagy képét Trefort Ágoston közoktatásügyi miniszter megvétette a muzeum számára. A muzeum képtára ezenkivül még két szép müvel fog gyarapodni, melyeket a szerencsétlen s oly korán elhunyt Paál László festett, mindkettő erdőrészletet ábrázol.

Tanügy.

— Az iskolai takarékpénztárak. A brassóvidéki tanitóegyesület tagjai, hasonlóan számos más tanitó-egyesülethez, testületileg léptek be az Eötvös alap tagjai közé. A jó szándéknak azonban nem felelt meg egészen a pontosság a tagdij fizetésben. De most az iskolai takarékpénztárak meghonositásával megfordult a helyzet. A tanitók, jó példát adván a gyermekeknek, maguk is tettek be hetenkint nehány krajczárt az iskolai takarékpénztárba s igy sikerült az Eötvös alap tagdiját is lefize niök.

— Iskolai értesités. A László-féle „Országos köznevelési egyesület" czimü nyilvános középiskolában és nevelő-intézetben, mely 8 osztályu gymnáziumot és főreáliskolát foglal magában a beiratások naponként d. e. 9–12 és d. u. 3–5 oráig tartatnak. Az intézet váczi körut 31 sz. a. van. — A III. ker. fővárosi polg. fiu-iskolánál (korona-utcza 10. sz O-Buda) a beiratások szept. 3-ig, esetleg 4-ig tartatnak. Ez évben már a franczia és latin nyelvek is tanittatván lehetővé tétetett, hogy a tanulók a polg. iskola 4 ostályából közvetlen a gymnazjum vagy reáiskola 5-ik osztályába átléphessenek.

Fővárosi ügyek.

— A hat milliós kölcsönből 3 millió névértéknek megfelelő összeg (2 942 100 frt) a kereskedelmi bank által befizetetvén, a tanács 2½ 3½% kamatra a következő pénzintézeteknél helyezte el egy részét: u.m. az I. tak. hazai pénztárnál 500.000 forintot, a budapest-fővárosinál 90,000 frtot, az I. magyar iparbanknál 50,000 frtot, a pest-külvárosi takarékpénztárnál 100,000 frtot, az orsz. közp. takarékpénztárnál 150.000 frtot s a kereskedelmi banknál 100.000 frtot. A többi 1.200,000 frt elhelyezése iránt a tanács a közgyülés határorata után fog intézkedést tenni.

— A belügyminiszter jóváhagyta a főváros azon határozatát, melylyel a balparti vizmü kiterjesztéseért Wein urnak 15,000 frtot és Kun Gyulának 500 frtot stb. szavaztatott meg.

— A fővárosi egylet mai értekezletén Hegedüs Ferencz felhivta a figyelmet a Virágemlék e hó 13-án tartandó ünnepélyére. Virág a hazai szép- és tudományos irodalomnak az ébredés korszakában disze volt, a hazafiságnak pedig eszménykéje. Kéri, hogy az egylet az ünnepélyen küldöttségileg vegyen részt. Az egyhangu helyesléssel fogadott inditványhoz Királyi Pál még azt tette, hogy a fővárosi egylet szavazzon meg 25 frtot ahhoz az alaphoz, melyet a Virág-emlék bizottsága a budai német ajku növendékek magyar nyelvbeni való előmenetelére jutalmul szentelt. Ez inditvány is elfogadtatott s az elnökség felkéri körlevéllel a tagokat, hogy az egylet nevében jelenjenek meg az ünnepélyen. Az egri zászlósértés ügyében kelt somogyi felirat uj törvény létesitése iránt a nemzeti jelvények megsértésének a felségsértési bünténynyel egy sorba helyezése czéljából, minthogy a kérdés fontos s hamarjában elintézni bajos, az értekezlet véleménye szerint érdemleges tárgyalás előtt a jogügyi bizottságnak lesz kiadandó. Arról, hogy a körirat egyszerüen tudomásul vetessék, szó sincs. Erdekes volt még Szatmáry budai szinkörigazgató kérvénye a befizetett 300 frt bér visszaadásáért. Az értekezlet több érdemes budai polgár u. m.: Hegedüs Ferencz volt adófelügyelő, Erczhegyi Ferencz, Magyarevics Jeremiás, görög kath. lelkész felszólalásai után megbizta Futtakyt, hogy a holnapi közgyülésen tegyen inditványt a bérösszeg más czim alatti visszaadása tárgyában, mert a szinkör azelőtt is mindig ingyen volt odaadva a szinigazgatóknak, csak az idén vettek érte bért s Buda magyarositására e szinkör kétségbevonhatlan tényező. Végül megemlitjük, hogy az értekezlet melegen óhajtja a várbeli elemi iskolánál müködött öreg piaristák kegydijazását annál inkább, mert mint Érczhegyi mondá, ezen öreg papok az iskolának visszaléptükkor, saját pénzükön hosszu időn át összevásárolgatott több ezer forint értékü könyvtárt adományoztak.

— Tanitó választások. A fővárosi tanács mai ülésén a II. kerületi polgári fiuiskolához a magyar nyelv és irodalom s német nyelv rendes tanitójául Mihály Józsefet, a II. ker. polg. leányiskolához a mennyiség és természettan rendes tanitójául dr. Kemény Istvánt választotta meg. A kézimunka tanitónői állomásokra a pályázók közül senki se választatott meg, mert a pályázatban kiirt qualifikatióval egyik sem birt. Egyelőre a régi ideigl. erők maradnak alkalmazásban, s a közgyüléshez ez irányban előterjesztés fog tétetni. A megválasztott tanitók s a minap kinevezettek, mindösze vagy 30-an ma délben letették a hivatalos esküt.

TÁVIRATOK.

Pétervár, aug. 31. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirat,) Az Orel orosz kormányzósági városban állomásozó katonaság között rémitő kolera ütött ki, melyben 9000 ember közül 700 megbetegedett s közülök sok meghalt, ugy hogy minden századból mintegy husz az áldozat. A betegség gyors terjedésének okául a rosz ivóvizet hozzák fel,

Skutari, aug. 30. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata) Itt általában azt hiszik, hogy a követségi pósta f. hó 18-iki kiraboltatása a liga által rendeztetett, melynek érdekébenállott egyrészt a követségek papirjait kézhez kapni, másrészt pedig a pénzküldeményhez jutni, mely mintegy 20,000 frankot tett.

Róma, aug. 31. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Corea királya, chinai vazallus, ki eddig az európaiak elől elzárkozott, Fuza kikötőjét az olaszok előtt megnyitotta. Cairoli ezen kivételes kedvezményről ma az olasz királynak jelentést tett.

Páris, aug. 31. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Mindinkább határozottabban terjed el az a hir, hogy a miniszterelnök s a belügyminiszter közt egyenetlenkedés uralkodik a kongregacziók kérdése miatt. A „Rappel"-ben Lockroy igen hevesen támadja meg Freycinet-et. A vidéki hirek szerint a jezsuiták mindenütt elhagyták tartózkodási helyüket s birtokukat laikusokra iratták át.

London, aug, 31. (Az „Egyetértés" távirata) Granville tegnapi nyilatkozatáról a sajtó általában igen kicsinlőleg nyilatkozik.

A Daily Telegraph szerint a dolog most ép ugy áll, mint a nyilatkozat előtt s Granville elfelejtette a legfontosabbat, azt t. i., hogy mit jelent 30.000 orosz jelenléte Bulgáriában.

A Standard megjegyzi, hogy Granville nem mondott sokat, de az ő szempontjából tekintve nem is mondott nyugtalanitót.

A Times a nyilatkozatot azért találja érdekesnek, mert valószinüleg az az utolsó hivatalos nyilatkozat a parlament jelen ülésszakában. A Times megjegyzi aztán, hogy a szultán ne számitson a hatalmak egyenetlenségére, mert saját országa minden tartományában veszély fenyegeti őt, s az összes hatalmak támogatásának megvonása jel volna az általános anarchiára.

A Daily News szerint Anglia Granvillere s Gladstonere büszke lehet, mert ők ép ott mutathatják fel a legfényesebb eredményeket, hol Salisbury legtöbb bakot lőtt.

Konstantinápoly, aug. 31. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A görög határra még mindig küldetnek csapatok. A „Hungaria" Lloydgőzös Voloba 300 és Prevesába 1400 ujonczot szállitott. Az utolsó Lloydgőzös egy ezred tengerészt és 600 ujonczot vitt a krétai őrség megerősitésére, miután háboru esetén attól félnek, hogy e szigeten szabad csapatok fognak kikötni, s hogy a candioták felkelnek. A „Lom" monitor „Ismael" avisortól Prevesába rendeltetett, hol „Hesber" monitorral a kikötői bemenetet fogja védeni. Az „Ismael" is 950 katonát hozott Dulcignoba. A visszautazás alkalmával megmentette a „Zuhaf" korvettet, mely Basra felé vett utjában megfeneklett.

London, aug. 31. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Északnyugati India Pathan népessége felől nyugtalanitó hirek érkeznek. Felkelés várható. A mohamedán csőcselék Kurache-ban megtámadta a kikötő-rendőrséget s azzal fenyegetőzik, hogy a fehérek házaiba törnek. A fehérek hajókra menekültek. A pathanok megkisérlették a Hyderabadba vezető vasuti vonat sineinek felszakitását.

Páris, aug. 31. (Az „Egyetértés" távirata.) Több képviselő felszólitotta Constans belügyminisztert, hogy a bucsujárást s a csodákkal üzött népbolonditásokat szüntesse be. A miniszter azt válaszolta, hogy fontolóra fogja venni e dolgot s a kamarának előterjesztést teend.

Berlin, aug. 31. (Az „Egyetértés" távirata.) A porosz kormány s a kuria közti tárgyalásról van szó.

Bismarck ma valószinüleg Fridrichsruhebe utazik.

Pétervár, aug. 31. Hir szerint még további változások fognak a magasabb adminisztrativ körökben, nevezetesen a sajtóhatóság személyzetében végbe menni.

Berlin, aug. 31. Bismarck herczeg ma Friedrichsruheba utazott. Románia fejedelme és fejedelemnéja ma délelőtt bucsuztak el Postamban a császári családtól s délután Drezdába utaztak.

Berlin, aug. 31. (Az „Egyetértés" távirata.) A liberális lapok: a National Zeitung, Tribüne, Volkszeitung, Vossische Zeitung s a „Tageblatt" közlik a 28 liberális nyilatkozatát.

A „Tribüne" szerint, mely hozzájuk legközelebb áll, a hiányzókat nem lehet mind a nyilatkozat elleneinek tekinteni. Soknak a nyilatkozat még nem is volt kézbesithető. E nyilatkozat nem való levél az eddigi barátoktól, hanem inkább a liberálisokat egyesülésre felszólitó felhivás, mely az egyesüléshez a legközelebbi lépés lesz a liberálisok kiváló bizalmi férfiainak összejövetele. A mai hivatalos „nemzeti" eszme nem többé a tiz év előtti eszme. A szabadelvü német szellemnek eszméje ismét visszatér s igy tehát az idő követelése az, hogy a nemzeti szabadelvü pártot általános „német szabadelvü párt" váltsa fel.

A Volkszeitung dicséri a nyilatkozat tartalmát, s ennek czéljául mondja az egységes szabadelvü párt alkotását. E lap azonban visszautasitja a haladó-párt feloszlását, de a választásokra nézve egységet ajánl.

A Vossische Zeitung s a Tageblatt rokonszenvesen itélik meg a nyilatkozatot. A Vossische Zeitung szerint az uj csoportnak szoros csatlakozást kell keresnie a haladó párttal.

A National Zeitung egyelőre csak a nyilatkozat szövegét közli.

Ischl aug. 31. London város lordmayorja, családjával ide érkezett.

Hága, aug. 31. Hollandia királynéja leányt szült.

London, aug. 31. Lawson, az alsóház mai ülésén jelenti, hogy a ház figyelmét a holnapi ülésen fel fogja hivni Angolország fegyveres beavatkozására idegen ügyekbe s ez iránt felvilágositást fog kérni. Hay figyelmeztet a pánczélos hajóhad ki nem elégitő állapotára. Lefevre hangsulyozza, hogy a flotta állapota soha nem volt oly kielégitő, mint most; a hajóhad minden követelménynek képes megfelelni. A felsőház harmadik olvasásban elfogadta a munkaadók jótállási követeléséről szóló törvényt.

Róma aug. 31. A Nápolyban végbement közigazgatási választásoknál az egyesült pártok lajstroma választatott meg nagy többséggel, a progresszisták lajstroma ellenében. Az összes miniszterek, Milon kivételével Rómába érkeztek.

KÖZGAZDASÁGI TÁVIRATOK.

Zágráb, aug. 31. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Kovácsics fakereskedő csődöt mondott, a passzivák 500,000 forintra rugnak. A bukás nagy szenzácziót keltett. További bukások küszöbön állanak.

Bécs, aug. 31. (Az „Egyetértés" távirata) (Sertésvásár.) A bejelentett 3851 db sertésből felhajtatott 1020 db nehéz, 836 közép és 1809 malacz, összesen 3665 db. Nehéz sertés ára 52–55 kr, közép 46–51 kr, malacz 37–48 kr kilonként élő suly mellett. Nehéz áru meglehetős jól kerestetett, malacz valamivel lanyhább.

Bécs, aug. 31. (Az „Egyetértés" távirata.) A dunagőzhajózási társulat hajóival érkezett buza Bécsbe 406, Kaiser-Ebersdorfba 101, érkezett és elszállittatott 202, árpa Kaiser-Ebersdorfba 16 9, érkezett és elszállittatott 1710, zab Bécsbe 1424, tengeri Bécsbe 51, liszt Bécsbe 1534, Kaiser-Ebersdorfba 10.. kettős mázsa.

Bécs, aug. 31 (Az „Egyetértés" távirata) Az osztrák waggonkölcsönző társulat tegnap a belga állammal jelentékeny bérleti szerződést kötött.

Bécs, aug. 31. (Az „Egyetértés" távirata.) Az ultimo a kézmüáru-brancheban az itteni piaczon csendesen folyt le. Egyike volt a legnevezetesebb esedékes határidőnek. Egyedül az alsó-ausztriai leszámitoló társulatnál kerek négy millióny forint volt esedékes és a rendezés itt is simán folyt le.

London, aug 31. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) (Czukorvásár.) Portorico 23 sh, Santa Lucia 29 sh. 3 p., répa-czukor lanyha, osztrák 88 százalék nov.—deczemberre 19 sh. 9 p.

London, aug. 31. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) (Gyapjuvásár.) A hangulat csendesebb, különösen hibás fajokban. Az ár átlag ½–1 pennyvel alacsonyabb, mint a májusi árveréskor. Eladatott 9000 bál.

Pétervár, aug. 31. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Meudelsohn Ferencz „Mendelsohn F." berlini bankház birlalója s Lippmann az amsterdami „Lippmann és Rosental" czég fonöke jelenleg itt tartózkodnak s naponként tanácskoznak Bunge ujonnan kinevezett pénzügyminiszteri helyettessel. A tanácskozások czélja egy nagy pénzügyi terv kivitele Oroszországban.

A bolgár pénzügyminiszter Kaawelof szintén ideérkezett s Bungetől azonnal fogadtatott.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, aug. 31. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A nehézkes közviszonyok, valamint Granville lord nyilatkozatai az angol felsőházban a flotta-demonstráczióról, a mai előtőzsdén akadályokat gördítettek a hausse elé. Ugy bankok, mint vasutak reducalt árfolyamokkal indultak és az üzlet további folyamában is gyengültek, habár a szilárd alapirányzat mellett megrendítve. A két hajózási, valamint waggon kölcsönző részvények szilárdak maradtak, bányaértékek elhanyagoltak. Járadékok nem szenvedtek lényeges árfolyamváltozást.

Valuták változatlanok.

Jegyeztetik: Hitelrészvény 290.70, angol bank 135.75, unió bank 114.30, bankegyesület 138.—, magyar hitelbank 261.75, lombard —.—, államvasut 285.70, kassa-oderbergi vasut 133.50 alföldi vasut 160.50, tramway 235.80. papirjáradék 72.82½, magyar aranyjáradék 109.85—, innerbergi 101.—, 20 frankos arany 9.36—, birod. márka 57.82½, Tiszai sorsjegyek —.—.

11 órakor jegyeztetik: Hitelrészvény 290.80, angol bank 135.75, unió bank 114.—, bankegyesület —.—, magyar hitelbank 261.50, lombardok —.—, innerbergi —.—, papirjáradék 72.82½, m. aranyjáradék 109.85—, 20 frankos arany 9.36—.

A délitőzsde kis üzlet mellett meglehetős szilárdan nyilt meg.

Jegyeztetik: Hitelrészvény 291.—, angol bank 135.75, unió bank 114—, bank-egyesület 138, magyar hitelbank 261.50, államvasut 285.75, Károly-Lajos vasut 282.50, járadék 72.80—, innerbergi —.—, magy. aranyrente 109.8—, 20 frankos ar. 9.36—, tiszai sorsjegyek —.—.

Az üzlet további folyamában ismét mérsékelt reakczió állott be, és mivel az üzérkedés engagementiai prolongácziójával van elfoglalva, nagyobb üzlet nem fejlődhetett ki.

Jegyeztetik: Hitelrészvény 290.60, angol bank 135.10, unió bank 113.90, magyar hitelbank 261.50, bankegyesület 137.80, Károly-Lajos vasut 282.25, gőzh. részv. 579.—, kassa-oderbergi 133.50, papirjáradék 72.77½, birodalmi márka 57.85—, magy. arany rente 109.75—, 20 frankos arany 9.36—, London 117.—, tiszai sorsjegyek 109.80.

Délután 2 órakor jegyeztetik: Hitelrészvény 291.80, angol bank 135.20, unió bank 111.—, magyar hitelbank 261.50, bankegyesület 133.—, államvasut 285.70, Károly-Lajos vasut 282.50, gőzhajó részv. 578.—, tiszai vasut 245.50, tramway 235.75, lombard 81.50, papirjáradék 72.77½, m. aranyjáradék 109.80—, 1864-ki sorsjegy —.—, községi sorsjegy 118.50 innerbergi —.—, 20 frankos arany 9.35½, birodalmi márka 57.80—, tiszai sorjegyek —.—.

Bécs, aug. 31. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Déli zárlat: Osztrák hitel 291.10, papirjáradék 72.80, magyar aranyjáradék 109.65.

Bécs, aug. 31. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Délután az irány gyengébb, az üzlet csekély. Ötórai árfolyam: Osztrák hitel 290.80, magyar aranyjáradék 109.70.

Zárlatkor a következő jegyzések történtek:

Bécs, aug 31. Hitelrészvény 291.20, lombard 81.50, arany jár. 88.20—, London 117.70, galicziai 282.50, 1864-es —.—, 1860-as 131.50, Frankfurt 57.05, nemzeti bank 836—, angol-osztrák 135.30, államvasut 285.50, Napoleond'or 9.35½, rente 72.77—, hitels rsjegy 178.50, porosz pénzutalv. 57.80, Arany 5.57—, török sorsjegy 13.50 ezüst járadék 73.70, Csendes.

Bécs, aug. 31. M. földteherm kötv 95.25 erdélyi föld. kötv. 94.75, magy. záloglevél 100.50, erdélyi vasut 142.—, magy. gel. vasut 86.50, Magy. sorsjegy 111—, szőlődézsma 93.75, arany járadék 109.85, magy. vas. kölcsön 125.25, magy. hitel 261.50, alföld 160.75, magy. éjszakkeleti vas. 148.50, kel. vasuti elsőbbs. 83.10, tiszai vasut 245.50, kassa-oderbergi vasut 133.25, tiszavölgyi sorsjegyek 109.75.

Bécs, aug. 31. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Az esti forgalom szilárdabb. Kilenczórai árfolyam: Osztrák hitel 291.10. magyar aranyjáradék 109.82.

Bécs, augusztus 31. (Magánforgalom.) Hitelrészv. 291.—, magy hitel —.—, lombard —.—, magy. aranyjár. 109.75, rente —.—, angol-osztrák —.—, államvasut —.—, Napoleon'dor —.—, galicziai —.—, osztr. arany —.—. Csendes.

Bécsi gabnatőzsde.

Bécs, aug. 31. (Az „Egyetértés" távirata.) A forgalom egészen csendes, kinálat és kereslet egyarant gyenge. Prima buza szivesen vásároltatik, ha megfelelő áru jönne piaczra. Az irány általában lanyhább s csak határidők lényegtelenebbül olcsóbbak. Buza őszre 10.35–10.40 frt, tavaszra 10.60 frton köttetett.

Hivatalos jegyzések: buza őszre 10.40–10.45 frt, tavaszi buza 10.60–10.62½, teng 1881 máj.—jun. 6.10–6.15, ft, zab őszre 6.15–6.17½ frt, zab tavaszra 6.30–6.35 frt, magy. rozs 10.—10.50 frt, keresked zab 7.—7.10 frt, tengeri kész áru 8.20–8.30.

Szesz üzlettelen, kész áru 34 frt áru.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, aug. 31. Játékpapirok zárlatkor gyengültek, vasutak és bankok kedveltek, külföldi fondok csendesek.

(Zárlati árfolyam.) Papirjáradék 62.75, magyar aranyjáradék 94.75, 10 milliós kölcsön 71.90, hitelrészvények 501.50 lombard 141.—, kassa-óderbergi 56.75, orosz papirpénz 212.90, ezüstjáradék —.—, m. kincst. utalv. —.—, k. vas. elsőbbs. kötv. 85.70, állam-vasut 493.—, galicziai 121.90, ált románia —.—. Bécsre 172.—. Meglehetősen szilárd.

Frankfurt, aug. 31. (Zárlat.) Papirjár. 62.81, osztr. aranyjár. 76.—. osztr. hitelrészvény 251.62, osztr. államvasut 246.—, lombard 70⅜ magy. galicziai vas. 124.50, váltóárfolyam Bécsre 172.60, ezüst járadék 63.43, magy. aranyjár. 94.75 osztr. bankrészvény 720.—, galicziai 244.25, Erzsébet nyugati vasut 167.—, tiszai vas. elsőbbs. —.—, magy. kincstári utalv. —.—, Szilárd.

Páris, aug. 31. (Zárlat.) 3%-os évjár. 86.30 törlesztési évjáradék 88.22, lombard 181.—, magy. aranyjáradék 94.93 5%-os évjáradék 119.95, osztr. államvasut 615— török sorsjegy —.—, földhitel 770, osztr. aranyjár. 77.18 Hausse.

Külföldi gabnatőzsdék.

Páris, aug. 31. (Zárlat.) Buza folyó hóra 27.75, szeptemberre 26.60, 4 utolsó hónapra 26.25, hónap novembertől 25.25. Liszt folyó hóra 59.25, szeptemberre 57.50, 4 utolsó hónapra 56.25. 4 hónap novembertől 55.25. Repezeolaj f. hóra 74.25, szeptemberre 74.25, 4 utolsó hónapra 75.25 első hónapra 1881. 77.—. Szesz f. hóra 60.50, szeptemberre 60.75, utolsó 4 hóra 59.75, 4 első hónapra 1881. 58.50. Minden csendes, szép.

Berlin, augusztus 31. (Zárlati árfolyamok) Buza augusztusra 199.—, szept—októberre 198.50. Rozs augusztusra 195.—, augusztusra 196.—, szept.—októberre 183.25, okt. nov.-re 179.—. Zab augusztusra 145.—, szeptember—októberre 141.—. Repczeolaj loco 54.70, szept—októberre 54.70. november—deczemberre 56.—. Szesz loco 61.10, augusztusra 61.20, aug.—szeptemberre 61.20 szept.—októberre 57.—

Stettin, aug. 31. Buza aug.-ra 218.—, szept.—októberre 198.—. Rozs aug.-ra 193.50, szept.—októberre 179.—. Repezeolaj szept.—októberre 53.50, ápril—májusra 58.—, Szesz loco 60.50 augusztusra 60.50, aug.—szeptemberre 60.—. szept—októberre 56.—

Köln, aug. 31 Buza novemberre 19.95, márcziusra 19.75 Rozs novemberre 17.70, márcziusra 17.20 repczeolaj loco [illegible] októberre 29.30.

Prága, aug. 31. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Buza olcsóbb, 10—13.65 frt, rozs magasabb 11.30—11.85 frt, árpa 8.60—9.60 frt, zab 7.55—7.75 frt, maláta 14.75 frt, repcze lanyhább 14 frt, repczeolaj szilárd, készáru 33.50 frt, kötésre 34—34.50, szesz csendes, burgonyaszesz 34.50 frt, szörp 33 forint, nyersczukor csendes, finomitott lanyha.

Dijon, aug. 31. (Az „Egyetértés" távirata.) A tegnapi gabnavásár földmüvelők és környékbeli molnárok, valamint üzérek által jól volt látogatva. Utóbbiak közt számos elszászi és nehány délnémetországi. A forgalomban kevés élet volt és a védelkedv nem nagy. Amerikai kinálatok számosok, de csak uszó áron akadt egyes vevőkre. Piros téli buza és Milwankee 1 sz. 26.25—26.50 frank. Havre vagy St.-Nazaire Rozs (Champagne) 18.50—19 frankon adatott el néhány tétel. Árpa kevés adatott el és többnyire Elszász és Délnémetország részére.

London, aug 31. (Az „Egyetértés" távirata.) Buza csendes, tengeri és zab szilárdabb, árpa lanyha, bab szilárd, borsó olcsóbb, liszt folytonosan lanyatló.

Stuttgart, aug. 31. (Az „Egyetértés" távirata.) Magyar buza 24¾ márka, bajor 24¼, amerikai 23⅗ márka.

!Butor!

Kohn Dávid Budapest,

kerepesi-bazár a nemzeti szinházzal szemközt,

árusit szilárd és szépen dolgozott **asztalos és kárpitos butorokat** következő bámulatos olcsó árakon:

2 dupla szekrény	140 forinttól felfelé
2 ágy	
2 éjji szekrény valódi márványtáblával	
1 mosdó szekrény	
1 divan, 6 karszék faragott divatu alak selyemmel	160 frt
1 divan, 6 karszék gobelinből selyem csokorral	130 frt
1 diván, 6 szék ripsből	50 frt
1 ebédlőasztal 16 személyre	17 frt
1 csemegetár márványtáblával	36 frt
1 éjji szekrény feldiszszel	7 frt
1 mosdószekrény	12 frt

Tartós minőségért kezeség elvállaltatik. Vidéki megrendelés utánvét mellett teljesittetik. — Csomagolás 3%-al számittatik. 620

2500 pár czipő

urak, nők és gyermekek számára

legujabb divatu, igen tartós munkával, f. é. október hó 1-ig minden áron végeladatik.

LANG IGNACZ czipőraktára

Budapesten,

Koronaherczeg-utcza 17. szerviták épülete.

A n. t. közönség figyelmeztetik, ezen kedvező alkalmat, olcsó és jó lábbelit szerezhetni el ne mulassza. Vidéki megrendelések lelkiismeretesen eszközöltetnek. Nem tetszés esetén akadály nélkül kicseréltetik. Megrendelések 3 páron felül bérmentve postával megküldetnek. 656

6 szoba butor eladó

egy hagyatékból, teljes és kevésszer használt kiházasitási kelengyének igen alkalmas, készpénz fizetés mellett egyenként is a **Stein-féle házban sugárut 1. sz. a váczi-körut sarkán I. emelet ajtó 2.** 616

Értesités.

Elsőrendü magyar

szalámi helybeli elismert legjobb gyártmány. — Finom

kárpáti liptai turó

zsiros és enyhe kis hordokban ½—1 kilóig, ugyanaz **eredeti hordokban** 5, 10, 15, 30 kiló olcsón ajánl

Löwenstein M.

sajt és csemege kereskedés Budapest,

király-utcza 50. szám, városház-tér és torony-utcza sarkán 4. szám. Vidéki megrendelések pontosan utánvét mellett. 645

Elegans felöltöny 10, 12, 17, 25, 50 frt. Papi felöltöny 24, 28, 32, 35, 40 frt, Öltözék (complet) 16, 20, 25, 30, 60 frt Gyászi öltözék 30, 35, 40, 45, 50. Orosz vászon öltözet 15, 17, 20, 40. Lustre öltözet 18, 20, 24, 29. Lustre kabát 5, 6, 8, 10, 12 Cloth Zekk 12, 14, 16, 20. Jaquet clothból 15, 18, 20, 25. Séta kabát (kamgarn) 16, 25, 35, 40, 60. Vadász kabát 9, 12, 15, 18, 30. Utazó köpeny (angol façon) 25, 30, 35, 40, 50. Nadrág 6, 8, 10, 12, 18. Libéria öltözék 20, 25, 30, 35, 40. Gyermek felöltöny 9, 11, 13, 16, 20. Gyermek öltözék 10, 13, 16, 20, 30. Minden a legujabb façon szerint gondosan készitve a legolcsóbb szabott árak mellett (az időviszonyokat tekintve.) Az ár minden darabon kitéve van. Téli áruk 10% lerovattal a határozott áron alul csupán **Rothberger Jakab** császⸯ. és kir. udvari szállitónál. Legnagyobb uri- és fiuruha-raktárának, Budapesten, Kristóf-tér 2. sz. I. em. a „Nagy Kristóf"-hoz. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Iskolai tudósitvány.

A felsőbb helyen engedélyezett nyilvános jellegü **kereskedelmi** középiskolában Liptay Albert vezetése alatt az 1880—81. évi tanfolyamra a beirások f. hó 25-ikétől annak végeig tartatnak.

Az uj tanév szeptember 1-én veszi kezdetét. Ezen kereskedelmi tanintézet II osztályból áll, u. m.: a) kereskedetmi középiskolából; b) a különleges tanfolyamokból. A kereskedelmi középiskola tanfolyama III. évi tartamu, saját általános tantárgyaival.

A különleges tanfolyamok (Specialkurse) idő tartama 4—6 hónapig terjed. Az egyes tantárgyakból, milyenek: **„az egyszerü s kettős könyvvitel, a kereskedelmi számtan, a kereskedelmi isme a levelezési gyakorlat váltó s váltórend, nemzetgazdászattan, franczia s angol nyelv** stb. mint nappali mint esti órákban tartatnak előadások.

Az intézet tanügyi programmja s a tandijak iránti szabmányok az intézet helyiségén, Kassán, malom-utcza 5. sz. alatti házban I-ső emeleten, megtekinthetők. 631

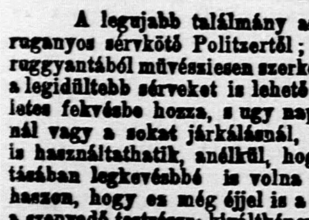

Cs. kir. kizárólag szabad. legujabb javitott

ruganyos sérvkötő.

A legujabb találmány az amerikai ujonnan javitott ruganyos sérvkötő Politzertől; ez rugók nélkül van, tisztán ruggyantából müvésziesen szerkesztve s az a czélja, hogy még a legidültebb sérveket is lehető legrövidebb idő alatt, egyenletes fekvésbe hozza, s ugy nappal a legerőfeszitőbb munkánál vagy a sokat járkálásnál, mint szinte éjjel alvásközben is használtathatik, anélkül, hogy a sérvbajban szenvedő hivatásában legkevésbbé is volna akadályoztatva. Felette nagy haszon, hogy ez még éjjel is a testen maradhat, mivel hogy a szenvedő testrészre kiváltképen jótékony kellemetes nyomást gyakorol, s a legtöbb esetben még a sérv biztos gyógyulását is eszközli. A legfőbb orvosi tekintélyek által elismerve, megvizsgálva s a legjobbnak találva: professzor Kovács a sebészeti kóroda elnöke, Dr. Gross Lajos magy. kir. egészségügyi tanácsos, Dr. Glück Ignácz kir. törvényszéki orvos által.

Alólirott egyszersmind nagy raktárt is tart angol és franczia sérvkötőkből, függesztő készülékeket (suspensorium) gummiból, szövetekből, mint szinte szarvasbőrből. A szarvasbőr és gummi suspensoriumok czélja, hogy a tágulást megakadályozzák.

Méhfecskendők, légpárnák, ágybetétek, periodtáskák, präservativumok, gummiharisnyák és mindennemü gummi áruczikkek. Sérvkötőknél kérem megjelölni: jobb, bal vagy kettős-e, mint szinte a test bőségét is. Megrendeléseket utánvétel mellett elfogad

POLITZER MÓR,

cs. k. szab. sérvkötő-készitő Budapesten, Deák-Ferencz-utcza.

Árak: urak, hölgyek és gyermekek számára, egyeldulnak darabja 6—10 frt, a kettősnek darabja 10—16 frt. gyermekeknek felével olcsóbb.

A franczia nyelv értéke.

Szülők! Nevelő intézetemben, mely 22 év óta fennáll, a franczia nyelvet soha el nem hanyagoltam, ezt a gyermek mielőtt irni, olvasni tudna, megtanulhatja, nem kell hozzá tudomány. Hogy a gyermek magában először hazáját és nemzetét, másodszor pedig a társadalmi életben világpolgári állását képviselhesse, legalább is **két embert kell belőle nevelni és teremteni.** Az élet bizonyitja, hogy még a csatatéren is müvelt ember, müvelt emberrel csakis ezen a nyelven értekezhetik.

Innen van, hogy a magánnevelő intézetek a legüdvösebb szolgálatot teszik a szülők és családok érdekében, midőn ezek gyermekeit 10 éves korukig francziául beszélni megtanitották, hogy midőn a középtanodákba lépnek, nyelvtani kiképzésük annál sikeresebben eszközölhető legyen.

Szülők! Nevelő intézetembe elvállalom a gyermeket 3 éves korától 10 éves koráig, nem csupán az illető tantárgyak és a franczia nyelv tanitása, de **általános ellátás és házi nevelésre** is. Magam s nőm felügyelete alatt, ki velem együtt egész életét a nevelés terén tölté, oly gondviselésben részesülend a gyermek, melynél különbet otthon sem nyerhet. Egy jól rendezett nevelőintézet igazi jótéteménye a haza s a családok érdekében, mivel a gyermek rendet tanul ismerni s folytonos felügyeletet lát és tapasztal maga körül. Rend nélkül még a gyermek élete sem biztos. Én legalább mint tapasztalt nevelő tiszta lelkiismerettel mondhatom, eddig több mint **400** gyermeket neveltem, de kezem alatt soha egyetlen egy gyermek meg nem halt, sem betegen haza nem ment. — Évi dij egy 3—6 éves gyermekért 300 frt, 10 éves korig 350 frt.

Személyesen, vagy postai uton értekezhetni velem s programmommal szolgálhatók. Lakásom V. ker. Dorottya-utcza 9. szám. 663

Görög Imre,
nevelő és háztulajdonos.

Lóvásár, lódijazás, lóárverés, sorsjáték

Budapesten, október 3—5-én

az uj lóvásár-téren 500 lóra berendezett istállókban dijaztatni fognak a legszebb páros kocsilovak 5 dijjal és a legszebb hátas lovak 5 dijjal, október 5-én nyilvános lóárverés ugy lóhoz tartozó iparczikkek árverése.

Október 5-én déli 12 órakor nyilvános sorshuzás. I-ső nyeremény egy nagyon szép 4-es fogat 5000 frt érték, 2-ik egy könynyebb négyes fogat, több kettős és egyes fogatok, vadászparipák, összesen 50 nyeremény tárgy, **sorsjegy ára 1 forint,**

Ha a nyerő a nyert tárgyat megtartani nem akarja, a társaság az eladást a legmagasabb áron azonnal eszközli.

Istállók, ugy bokszok azonnal megrendelhetők, a lovak ellátását a társaság eszközli naponként 80 krért, lovasért 30 krért, istállópénz 5 frt és boksz 2 frt az egész vásár folyamára, a társaságot a lovak eladási árából 2 százalék illeti.

A társaság a budapesti **lóversenyek alatt október hó 17—19-én ménló-kiállitást rendez,** 3 éven tullevő-tenyésztésre alkalmas ménlovakkal, a ménló, tulajdonosok felkéretnek lovaik beküldésére, kilátásunk van reá, hogy ezen ménló kiállitáson a bajor, a lajthántuli, ugy a magyar kormány mint vevők fognak megjelenni.

Továbbá társaságunk a debreczeni októberi lóvásáron lódijazást fog tartani.

Minden ez ügyre vonatkozó kérdések, bejelentések az igazgatósághoz intézendők.

A lótenyésztés emelésére alakult részvény-társaság.

Budapesten, augusztus 1-én 1880.

562 **Az igazgatóság.**

Olajtalanitott

CACAO

por alakban

Küfferle József és Társ.-tól

csupán tiszta cacao, zsiros alkatrész nélkül,

GYERMEKEKNEK

minden életkorban, (még csecsemőknek is) s minden gyenge emésztésü egyéneknek reggeliül ajánlható. — **A tökéletes tisztaságnál fogva minden más hasonnemü gyártmányoknak eleibe teendő**

Dobozokban 55 kr, 1 frt és 1 frt 80 krval.

Budapest, váczi-utcza 13. szám,

Hatvani-utcza 15. sz. Király-utcza 16. sz. (Dobler-bazár), **Steden József** fő-utcza 30. szám és **Takáts Lajos** magyar- és hatvani-utcza szegletén.

Berger-féle orvosi KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva, **Ausztria-Magyarországban, Francziaország, Németország, Hollandban és Sveitzban, Romániában** sat. már tiz év óta fényes sikerrel használtatik

mindennemü börkütegek

mint szinte az arczbör mindenféle tisztátalanságai ellen különösön a rüh, az idült és pikkely sömör ellen, a kosz, a sömör repedvény, a fej és szakál korpa ellen, a szeplö, májfolt, az ugynevezett rezesorr, a fagydag, a lábizzadás, s a gyermekek valamennyi külső fejbetegségei ellen. Ezenfelül mindenkinek mint a bört tisztitó mosdószer ajánltathatik.

Ára darabonként használati utasitással együtt 35 kr.

A Berger-féle kátrány-szappan 40%-ka tömeny fakátrányi tartalmaz felettébb gondosan van készitve, s lényegesen különbözik minden egyébb, a kereskedésben előforduló kátrány-szappanoktól.

Csalások kikerülése végett

s gyógyszertárakban világosan **Berger-féle kátrány-szappan** kérendő.

s ügyelni kell a zöld csomagolásra s az ide mellékelt **védjegyre.**

Egyedüli helyettes a bel- és külföld részére:

G. HELL gyógysz. TROPPAU, hova a megbizások és tudakozódások is küldendők.

Magyarország legnagyobb kölcsönkönyvtára

30.000 kötet.

Van szerencsém a nagyérdemü olvasó közönséggel tudatni, hogy a

Lafite-féle kölcsönkönyvtárt

megvettem, és azt azonnal a

magyar regényirodalom összes termékeivel

valamint a **német, franczia** és **angol nyelven** megjelent kiváló regényekkel bővitettem, ugy, hogy a könyvtár jelenleg a legtágabb igényeknek megfelel.

A **bérleti dijak** helyben, különösen a **vidékre,** lehető legolcsóbbak. A kölcsönkönyvtár naponta ½8—½1 óráig és délután 2—7 óráig nyitva van.

KIS LAJOS, Budapesten, bécsi-utcza 3. sz. az udvarban.

Eckbauer Endre

posztó-kereskedése,

Budapesten, Erzsébet-tér és harminczad-utca sarok 6. sz.

Ajánlja az őszi idényre dúsan berendezett 32 év óta fenálló posztó raktárát, mindennemü libéria posztók, bel- és külföldi férfi divat, szövetek, valamint a legujabb női fölöltőkre való kelméket a legnagyobb választékban olcsó áron. — A postai megrendelések pontosan teljesitettnek. — Minták közkivánatra ingyen és bérmentve. 669

200 forintért jotállás mellett egész uj rugonyos hajtó (kutscher) kocsik, valamint minden alaku **uj kocsik igen jutányos áron** állnak nagy mennyiségben eladásra, ezek közt még **halottas kocsik** is vannak.

BOGDÁN JÓZSEF

30 *raktárában,*

Muzeum-körut 10-ik szám

Kocsi-gyár helyiség:

páva-utcza 10. szám. alatt saját házában

BUDAPESTEN.

Hirdetések

elaprészére

felvétetnek

a kiadó-hivatalban

(himző-utcza I. sz.)

Ugyanott kapható az egész Európában elterjedt hires magyar, német és franczia nyelvben megjelent könyv.

Az elgyengült férfierő Ára 2 frt 50 kr

Titkos betegségeket

és a tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)

továbbá *börbajokat, vizelési nehézségeket, hugycsö* szüküléseket, friss és idült *nyákfolyást,* nőknél az ugynevezett *fehérfolyást,* a bujakórok fekélyeit és másodrendü bujakórt minden alakjaiban és elcsufitásaiban, *katonai és polgári* főkórházakban, mint a magángyakorlatban a legujabb tapasztalatok s buvárlatak nyomán kiválóan tartós siker biztositása mellett bámulatos gyorsan s alaposan gyógyit (ujon keletkezetteket 48 óra alatt)

speczialista WEISS J.

gyak. *orvos, sebész és szülész,* az itteni cs. k. katonai *fő kórházban* volt osztályorvos, bel- és külföldi tudományos és humanitási társaságok rendes s tiszteletbeli tagja, és több kitüntetés tulajdonosa. 21

Rendelö intézet: Budapest, belváros, koronaherczey-(uri)-utcza 8. szám, bemenet a lépcsön.
Naponkint délelött 7—10-ig, d. u. 1—4-ig. este 7—8-ig.

A 8 év óta fenállott

czipő-áruk raktár

Dorottyautcza 5. szám

Szenes Ede úr üzlete melett, feloszlatott és f. é. szeptember 1-én óta csakis

BUCHWALD ELEK ezelött PEROTTI-nál

8: koronahérczeg- (uri-) utcza 8.

alatt létezik.

Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek. 668

Legfinomabb minőségü

Gummi

vagy

halhólyag óvszer

tuczatja 2—6 forintig, valamint

különlegességek

nők részére

Politzer Moricz,

sérvkötő-késziتő

Mindenféle prágai börből készült kesztyük legnagyobb raktára, nagyban és kicsiben

BUDAPEST,

Deák-Ferencz-utcza.

Megrendelések posta forduitával utánvét mellett azonnal teljesittetnek.

Egy oly eredmény, mely a világ egyetlen gyógytápszere sem eredményezett.—1000 majdnem minden ország hatóságaitól kitünőnek és gyógyhatásának elismertetett.

A 28. számu ezred kórház Ágramon 1878. november 23-tól. — Hoff János mindkét készitménye, ugy a malátakivonati egészségi söre mint a maláta egészségi csokoláde, lábadozók, továbbá hurut, a lélegzési és emésztő szervek bajain szenvedőknél kitünö étrendi erősitő szernek bizonyult. — A maláta csokoláda különösen mint a kávé gyógyhatásos pótléka igen ajánlható, és úgy betegek mint lábbadozók igen kedvelt reggelijé — Dr. J. Schitz, főorvos. Dr Kaiser, ezred- és osztályfőorvos.

HOFF JÁNOS

Fiókja: **Budapesten,**

Zsibárusutcza 7.

Raktárak: Török Józsefnél, királyutcza, Wenninger M., Budán főutcza. 19

Az engedélyezett

katonai tanfolyam

a birodalom első bécsi magán-előkészitő-intézete

(Bécsben, Kolowratring 9. szám.)

14-dik iskolai évében a következő tanfolyamokat nyitja meg:

I. Folyó szeptember 1-én az egy éves **önkentesi vizsgát** illetőleg.
II. f. e. október 1-én **a hadapródivizsgát** illetőleg.
III. 1881. februar 1-én a különféle **katonaképző-intézetekbe való belépéshez megkivántató előkészülést illetőleg.**
IV. 1881. april 1-én az ugynevezett **kiegészitő vizsgára** való előkészülést illetőleg.
V. 1881 junius 1 én a **tartaléktiszti vizsgát** illetőleg.

Intézetünknek már több mint **400 látgatója** lépett be a cs. és kir. hadseregbe, és ott legtöbbnyire mint tisztek kitüntetéssel szolgálnak; továbbá többen jutottak már be közülök a vezér-törzskarba mi részben az **alapos oktatásnak** tulajdonitható, melyre a **fegyelem mellett** a legnagyobb sulyt fektetjük.

Az intézetbe teljes ellátásra is felvéletnek.

Az igazgatóság:

599 **Barrault,** cs. kir. sz. k. őrnagy.

Butorkelme, ágy- és asztalteritők,

szönyegek és jute-függönyök

gazdag választékban mérsékelt árban és szilárd kiszolgáltatás mellett ajánl

LÖW IGNÁCZ és TÁRSA

gyári raktára

Budapest. IV. ker. Gizella-tér 2-ik szám,

623 (Deák-utcza és váczi-utcza sarkán.)

Mustrák készségesen postával.

Krondorfi savanyuviz,

a legkellemesebb **üditő-ital**nak bizonyult **gyógyviz** a gyomor-, tüdő- és gégefő-bajoknál, — **hivatalosan vegyelemezve Dr. Lerch József cs. k. professor által Prágában.**

A „**Krondorfi savanyuvizforrás" röpirata** Dr. KISCH egészségügyi tanácsostól ingyen a

fürdővállalat által KAHL és Társ. Krondorfban,

Karlsbad mellett.

Képviseltetés Magyarország részére Budapesten: Radeczay és Bányay, IV. ker. koronaherczeg-utcza 11. — Készletben tartatik az ásványvizkereskedésekben, vendéglőkben, kávéházakban stb.

600 márkát fizetek annak a ki Dr. Hartung **száj- és fogviz (ára üvegenként 60 kr) használata után még egyszer fogfájdalmakban vagy szájbüzben szenved. — Schumacher C. M. Stieglitzben Berlin mellett — Főraktár Magyarország számára Eder F. Antalnál Budapest, IV. Ferencziektéren 4.** 99

WEISZ PÁL UTÓDA

czukrászda-, mandoletti-, kalács- és finom-sütődéje

Budapest, kecskeméti- és bástya-utcza sarkán a „Jurátushoz,"

mely már 1844 óta fennáll, s mely magának jó hirnevet a **kitünő** és **izletes** sütemények készitése által a t. cz. közönségnél már régen szerzett, ajánlja

kitünő és izletes diós és mákos kalácsait

továbbá mindennemü **tea-sütemény,** legfinomabb **pozsonyi** és **gráczi kétszersültet vaniliával, gyermek-kétszersültet, fagylaltot, befőzött gyümölcsöket, gyümölcs-izeket, levek, csemegék** és **likőröket.** — Mindennemü megrendelések elvállaltatnak és legrövidebb idő alatt pontosan teljesittetnek, vagy a czim és utolsó postaállomás megjegyzésénél utánvét mellett is eszközöltetnek. 603

Első cs. kir. szabadalm. duna-gőzhajózási társaság.

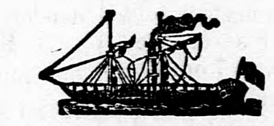

Menetrend Budapest-Budafok-Tétény

közötti

helyihajókra

1880-ik évi szeptember 1-jétől kezdve.

Lefelé.

Budapestről (plébánia templom) **Budafokra** 5.30, **6,** 8 és **10** órakor délelőtt, 2, 3, 4, 6 és **7** órakor délután.

Budapestről (plébánia templom) **Tétényre** 6 órakor délelőtt 3 és 6 órakor délután.

Felfelé.

Tétényről Budapestre 7 órakor reggel, 4 és 7 órakor délután.

Budafokról Budapestre 4.30, 6.30, **7.30,** 9.30 és 11 óra 30 perczkor délelőtt, 3, 4.30, 6 és 7 óra 30 perczkor délután.

A hajók le- és fölfelé kikötnek Tabánon és a vámhivatalnál, Promontorban a **déli vasutállomásnál** és a sörfőződénél, Tétényben, a kastélynál, és a kövérbetükkel nyomatot menetek, a delvasuti vonatokkal közvetlen összeköttetésben vannak.

Menetárak:

Budapest-Promontor között	I. hely 25,	II. hely 20 kr.	
„ Tétény „	I. „ 36,	II. „ 30 kr.	
Promontor-Tétény „	I. „ 20,	II. „ 15 kr.	
Oda és vissza Budapest-Promontor „	I. „ 42,	II. „ 30 kr.	
25 kilogr. podgyászért Budapest-Promontor közt		5 kr.	
25 „ „ „ Tétény „		10 „	
25 „ „ Promontor-Tétény „		5 „	

Nehéz és nagy tárgyak a helyi hajókra nem vétetnek fel. A helyi hajó-menetjegyek a **mohácsi** és **paksi** személyszállitó hajókra is érvényesek.

Jegyzet. Október 10-től kezdve az első reggeli 5 óra 30 perczkor Budapestről, és reggeli 4 óra 30 perczkor Budafokról induló hajó be fog szüntetni.

Védjegy!

Legjobb szer

főfájás, migrain, fogfájás és idegbántalmak ellen

Po-Ho!

közvetlen Chinából szállitva.

Óvás! Valódi csak akkor, mikor a szállitó védjegy és aláirásával el van látva. 402

Egy orvosi kitünőségektől vizsgált és legjobban ajánlott gyógyszer. Egy cseppel a fájdalmas helyet bedörzsölni elegendő a fájdalom gyors megszüntetésére. — Ára egy eredeti üvegnek használati utasitással együtt 1 frt. Főraktár Bécs, Goldschmiedgasse 4. Ismét árusitók engedményben részesülnek.

Magyarországi főraktár TÖRÖK JÓZSEF gyógysz. urnál Budapesten,

Főraktár a hirneves H. Meyer-féle csukmáj-olajnak Christiániából. Ára egy üvegnek használati utasitással 1 frt.

Továbbá kapható Bécsben a cs. kir. udvari gyógyszertárban Habsburggasse 11, valamint minden nevezetes gyógyszertárban.

Főraktár a hirneves H. Meyer-féle csukmáj-olajnak Christiániából. Ára egy üvegnek használati utasitással 1 frt.

Első budapesti butor-bazár.

I. CSOPORT.		
Háló-szoba.		
1 pár 1 ajt. siffon	33 frt	
1 pár nyoszolya	22 frt	
1 ajtó mosdószekrény	12 frt	
2 éjjeli szekrény	12 frt	
Ebédlő-szoba.		
1 12 szem. ebédlő-asztal	16 frt	
1 kredencz, pohárszék	25 frt	
6 nádszék	15 frt	
1 diván	30 frt	
1 fakeretü tükör	15 frt	
Fogadó-szoba.		
1 ripsz garnitura	110 frt	
1 diszasztal	20 frt	
1 aranykeretü tükör	20 frt	
II. CSOPORT.		
1 pár 2 ajtaju siffon	45 frt	
1 pár nyoszolya	30 frt	
1 drb 2 ajtaju mosdó	16 frt	
2 drb éjjeli szekrény	14 frt	
Ebédlő-szoba.		
1 18 szem. ebédlő-asztal	20 frt	
1 kredencz álványnyal	35 frt	
6 finom nádszék	18 frt	
1 diván gobelinből	40 frt	
1 fakeretü tükör	20 frt	
Fogadó-szoba.		
1 gobelin garnitura	130 frt	
1 diszasztal	25 frt	
1 aranykeretü tükör	25 frt	
1 ezüstállvány	12 frt	

III. CSOPORT.	
1 pár faragott 2 ajtaju siffon	50 frt
1 pár faragott nyoszolya	40 frt
1 pár márványalapu éjjeli	18 frt
1 drb 1 ajtaju mosdószekrény	20 frt
Ebédlő-szoba.	
1 24 szem. ebédlő-asztal	35 frt
6 gót nádszék	36 frt
1 finom kredencz márványból	60 frt
1 fakeretü tükör	30 frt
1 tükör, alá asztal márványnyal	18 frt
1 gobelin ottomán	60 frt
Fogadó-szoba.	
1 finom selyemgarnitura	140 frt
1 faragott disz-asztal	30 frt
1 aranykeretü tükör	30 frt
1 conzol-asztal márványnyal	18 frt
1 ezüst-szekrény	50 frt
IV. CSOPORT.	
1 pár finom siffon	60 frt
1 pár finom nyoszolya	40 frt
1 pár márványalapu éjjeli	25 frt
1 pár márványalapu mosdó	35 frt
Fogadó-szoba.	
1 finom franczia garnitura	200 frt
1 finom disz-asztal	40 frt
1 aranykeretü tükör	40 frt
1 arany-conzol márványnyal	30 frt
1 ezüst szekrény	60 frt
1 öltöző tükör faragott	40 frt
1 női iró-asztal	35 frt

Ebédlő-szoba.	
1 finom kredencz	75 frt
1 ebédlő-asztal	50 frt
6 faragott gótszék	42 frt
1 faragott keretü tükör	40 frt
1 faragott conzol márvány	25 frt
1 finom ottomán	70 frt
V. CSOPORT.	
1 pár igen finom siffon	80 frt
1 pár igen finom nyoszolya	75 frt
1 pár igen finom éjjeli	30 frt
1 drb mosdó márványnyal	40 frt
1 jutte diván	40 frt
4 taborette	40 frt
1 pipere-asztal tükörrel	25 frt
Ebédlő-szoba.	
1 finom márványalap kred.	[illegible]
1 finom ebédlő-asztal	[illegible]
6 finom faragott [illegible]	[illegible]
1 fin. faragott fakeret[illegible]	[illegible]
1 fin. márványala[illegible]	[illegible]
1 ottomán franc[illegible]	[illegible]
2 karszék [illegible]	[illegible]
4 taboret[illegible]	[illegible]
1 szerv[illegible]	[illegible]
Fog[illegible]	
1 finom [illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

Vidéki megrendelések 20%-nyi előleg beküldése mellett utá[illegible] lelő áru 14 nap alatt az átvételtől, visszavétetik és az összeg visszaad[illegible]. Csomagolás 4%. Képes árjegyzékek ingyen.

Első budapesti butor-ba[illegible]

OPPODI és ELLEN[illegible]

Deák-utcza 7-ik szám I. e[illegible]

Fiókuzlet: N.-Kanizsán Ellenberger és [illegible]

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában Károly-kaszárnya (reatély-utcza) 2. szám.

vételeknek malmaink nem igen akartak megfelelni, de mivel a liszt kivitel és fogyasztás javult szükségleteik fedezése végett kényszeritve voltak mégis 5—10 krnyi emelkedett árakban vásárolni, mi által az irány is kedvezőbb lett.

Hivatalosan az alábbi kötések jegyeztettek:

Buza. Tiszavidéki 100 mm. 79 k. 11.27½, 100 mm. 79·5 k. 11.25, 100 mm. 79 k. 11.25, 100 mm. 78·6 k. 11.—, 100 mm. 76 k. 10.90, 100 mm. 78 k. 11.15, 100 mm. 77·8 k. 11.15, 300 mm. 77·5 k. 11.12, 400 mm. 78·8 k. 11.20, 200 mm. 80·5 k. 11.40, 200 mm. 77·4 k. 11.—, 100 mm. 78 k. 11.15, 200 mm. 77·8 k. 11.15, 200 mm. 79 k. 11.25, 100 mm. 79 k. 11.27½, 200 mm. 77·5 k. 11.12, 100 mm. 77 k. 11.—, 100 mm. 76 k. 11.—, 200 mm. 79·5 k. 11.25, 400 mm. 74·3 k. 10.80.

Pestvidéki 200 mm. 78 k. 11.20 frt, 100 mm. 79·5 k. 11.20 frt, 500 mm. 77 k. 11 frt, 200 mm. 76 k. 10.90 frt, 150 mm. 79 k. 11.20 frt, 200 mm. 76 k. 10.80 frt, 200 mm, 78·7 k. 11.10 frt, 100 mm. 79 k. 10.90 frt, 100 mm. 78 k. 10.90 frt, 150 mm. 78 k. 10.80 frt.

Felső-Tiszavidéki 450 mm. 79·5 k. 11.10 frt.

Fehérmegyei 600 mm. 79 k. 10.90 frt, 450 mm. 75 k. 10.95 frt.

Magyar északvidéki 300 mm. 80 k. 11.20 200 mm. 78.2 k. 10.85, 200 mm. 80.9 k. 11.—, 300 mm. 78 k. 10.95, 150 mm. 74 k. 10.50.

Mindhárom havi időre adatottt el.

Hivatalos árak kész áruban:

				—.— frtól	—.— frtig	
Buza uj						
„	Tiszavidéki	75 „	80 „	10.40 „	11.20 „	
„	Pestvidéki	75 „	80 „	10.35 „	11.15 „	
„	Fehérmegyei	75 „	80 „	10.35 „	11.15 „	
„	M. é. vidéki	75 „	80 „	10.20 „	11.00 „	

Rozs ma ismét jobban kináltatott. Az irány lanyha. **Árpa**, takarmányáru vevők hiányában, zab nagyobb behozatalok következtében szintén lanyhább, jobb minőségü árpa azonban a mi a piaczra hozatik, azonnal vevőre talál, szilárd, sőt megsabb árakat is megadnak. Az irány szilárd. Tengeri keresett. Az ár és irány szilárd maradt.

Hivatalosan jegyeztetett:

Árpa takarmány 100 mm. 6 frt s 100 mm. 6.20 frt.

Magánuton még az alábbi kötésekről értesülünk:

Rozs 500 m. m. 9.45 frt és 300 m. m. I. m. 9.52 frt.

Árpa égetni való első minőségü 400 m. m. 8.78 frt és 1000 m. m. 8.95 frt serfőzdei.

Zab rostálatlan 600 m. m. 5.40 frt.

Mind készpénzfizetés mellett adatott el.

Hivatalos árak kész áruban.

Rozs 70 kltól 72 klig	9.40—9.60 frtig
Árpa uj 60—62 klig	6.10—6.30 frtig
„ „ 62—64 klós	7.15—7.30 frtig
„ „ 64—66 klós	8.00—9.00 frtig
Zab uj 37 kltól 40 klig	6.00—6.10 frtig
Tengeri bánsági	7.80—7.85 frtig
„ másvidéki	7.70—7.75 frtig
Köles	—.— —.— frtig
Káposztarepcze	12.75—13.00 frtig
Bánsági repcze	12.25—12.75 frtig

Határidőüzletben üzéreink még mindig igen tartózkodók, mivel az árak külföldi tudósitások következtében folyton emelkednek.

Hivatalosan jegyeztetett:

Szokvány buza tavaszra	10.62—10.65
„ őszre	10.35—10.40
Zab tavaszra	6.00— 6.05
„ őszre	5.75— 5.80
B. tengeri 1881. máj.—jun.	5.72— 5.75
Káposztarepcze aug.—szept.	13.00—13.1/8

Délelőtt eladatott:

Szokványbuza őszre 2500 mm. 10.34, tavaszra 10.64 és 2500 mm. 10.65.

Bánáti tengeri 1881. máj.—jun. 2500 mm. 5.70 és 500 mm. 5.72. Zab tavaszra 1400 mm. 6 forint.

A déli tőzsde

forgalom nélkül maradt.

A délutáni forgalom

szintén igen lanyha maradt, habár külföldről alacsonyabb árfolyam érkezett, eladók nem igen mutattak hajlamot olcsóbban eladni. Az irány lanyhább az árak csökkentek. Eladatott:

Szokványbuza tavaszra 2500 mm. 10.60 és 2500 mm. 10.55 és 2500 mm. 10.50.

Bánáti-tengeri 1881. máj.—jun. 2500 mm. 5.73, 2500 mm. 5.75 és 2500 mm. 5.76.

Zab tavaszra 1400 mm. 6 frt. Őszre 1400 mm. 5.71.

Esti zárlat.

Szokvány buza tavaszra	10.55—10.60
„ „ őszre	10.25—10.30
Zab tavaszra	6.00— 6.05
„ őszre	5.70— 5.75
B. tengeri 1881. máj.—juniusra	5.75— 5.80
Káposztarepcze aug.—szept.	13.00—13.1/8

Állomásokon.

Rozs igen hanyagolt, a kinálat nagyobb, vevő nem igen találkozott. Zab és árpa szintén lanyhább.

Eladatott:

Rozs Hatvanba holnap átadva 300 mm. elsőminőségü 9.70 frt.

Jászberényben 9 frt.

Kecskeméten 9—10.

Czegléden 9.15.

Arpa Jásznerényben 5 frt.

Zab Temesvárott azonnal átadva 1000 mm. 5 frt., 1000 mm. szeptember 10-én átadva 4.80 frt 2000 mm. szeptember hóban 4.70 frt.

Tengerl. Kikindán 2000 mm. november—februárra havonként 500 mm. eladva 4.47½ frt.

—

Terményt őzsde

változatlan, kötés nem jegyeztetett.

Értéktőzsde.

A tőzsde ma a külföldi esti tőzsdekről érkezett lanyhább tudósitások miatt tartózkodó volt az üzérkedés és járadékpapirok árfolyamai gyengültek. A forgalom is jelentéktelen maradt.

Az előtőzsdén

osztrák hitel 291.60 ról 298.80-ig, aranyjáradék szállitásra 109.95—109.85.

A déli tőzsde

valamivel jobb hangulat mellett, osztrák hitel 291—290.59, magy. hitel 262, aranyjáradék 109.50—109.72½, alföld-fiumei vasut 160. Malmok közül Lujza 255, sütők és molnárok 340—339, Pannonia 1290 1280, Viktoria 460-on köttetett. Takarékpénztárak szilárdak, orsz. közp. 152.50 pénz, külvárosi 562.50 pénz. Drasche 138.50—137, serfőzde 585-ön köttetett. Husz frankos 9.37½-en köttetett.

Az esti tőzsdén

az irány valamivel szilárdabb volt, de a forgalom szükebb korlátok közt mozgott. A főüzlet hitelrészvényekben volt, melyek 290.80-on indultak és 291-ig emelkedtek, maradtak 290.90. Magyar aranyjáradék csekély üzlet mellett 109.80—109.85.

—

Leszámitolási árfolyamok

Magyar aranyjáradék	109.75
„ hitelbank	262.—
„ leszámitoló	124.—
„ földhitel	—.—
„ jelzálogbank	—.—
Osztr. hitel	291.—
Angol-osztrák	136.—
Unio-bank	114.—
Tiszai sorsjegy	110.—

—

Sertés-kereskedelmi csarnok Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, aug. 31. (Az „Egyetértés“ távirata.) Üzlet és árak változatlanok. Magyar tulsulyn 57½—58½, nehéz 59, közép 59¼—60, könnyü szedett 56—58½, uraságl 59—60½, oláh eredeti könnyü 56—57, szerb közép 58—59 kr. Az árak kilogrammonként értendők.

Borászat.

* **A fővárosi szőlőterület átvizsgálása**. Mint értesülünk Ferenczy Vilhald miniszteri kiküldött ma értesitette a polgármesteri hivatalt, hogy holnap, szept 1-én kezdi meg a fővárosi szőlőterület átvizsgálását.

Vegyes közlemények.

‡ **Magyar kereskedelem és a P. Lloyd**. Kereskedelmi körökből vesszük a következő sorokat. A „Egyetértés“ vasárnapi számában ismertette röviden és általánosságban az első kereskedelmi kongresszus tervezetét. Magyar sajtónk ez ügyet magáévá tette és csodálatos véletlenségből ma ismét két nagy magyar lap hosszabb érdekes ezikkekben emel szót ez ügy mellett, ugyanakkor, midőn a kereskedelmi lapnak csufolt nagy német lap, mely a magyar „kereskedelem“ említésétől is retteg, izetlenkedéseivel akarja ezen hazánk belső anyagi érdekeinek előmozditására minden józan és tiszteséges szakember által óhajtott mozgalmat olvasói előtt nevetségessé tenni. Igy van vele ezen lap minden alkalommal, midőn azt látja, hogy egy nagy eszme nem az ő boszorkány konyhájából került ki. A helyett, hogy tárgyilagos lenne, mint kereskedelmi laptól elvárhatnók, a tárgy körül szaladgál, látszik minden betüjén, hogy ezikkiró nincs önmagával tisztába, és annál kevésbbé az ügygyel, melyet nevetségessé szeretne tenni, holott vakmerőségig vádaskodó, elferditő, midőn szakértelmet nélkülöző sorai maga a közlemény irója válik komikussá. — Különben ország-világ tudja már, hogy a nevezett lap első oldalának munkatársai belekotyognak mindenbe a miről árva sejtelmük sincs, és élnek azon elbizakodottságban, hogy bármily tudatlanságot tanusitanak is a kereskedelmi szakmában, fedi őket a lap jó hangzásu czime, melynek firmája alatt elkövetnek mindennemü qualifikálhatatlanságot. — Hogy nem tudnak semmit azon általános érdeklődésről, melylyel az egész országban ez ügy iránt viseltetnek, a fölött legkevésbbé sem lehet csodálkozni, mert ezen első kereskedelmi lap szerkesztőségében általában keveset tudnak a kereskedelemről, mutatja azon közönyösség, melylyel a kereskedelmi ügyek iránt viseltetnek. „Magyar kereskedelem“! Ezen két szót büntetlenül nem is szabadna hangoztatni Magyarországban, mivel ez nincs és nem is lehet inyére és a kik ezen eszme létesitésével foglalkoznak azokat „világjavitóknak“ kereszteli gunyosan a nagy német „kereskedelmi“ lap. Miért teszi azt? Egyszerüen azon okból, mivel az ügy élén nem áll Rothschild, valami milliomos vagy gazdag uzsorás — kiknek ő hüséges tányérnyalója, továbbá pedig az okból, mivel az ügy nem az ő lapjában lett megpenditve. — Az első feltevést illetőleg nézze meg lapjának legelső számát — és első vezérczikkében megfogja látni, hogy eszmék kivitelére ezelőtt 27 év előtt nem tartották szükségesnek az ő ugynevezett „grosse hervorragende Persönlichkeiten“, hanem megélégedettek jókaratu, közügyek iránt érdeklődő köztiszteletben álló férfiak közreműködésével és ilyenek állanak ma azon fontos ügy élén, tehát ha tiszteletben tartaná megindulásánál kitüzött programmját, nem jönne összeütközésbe önmagával és köztiszteletben álló a haza javára önzetlenül működő tekintélyes férfiak működését pártfogolná, haszontalan turkálás helyett. Hogy ez ügy nem lapjában lett megpenditve, annak igen egyszerü oka az, hogy nem tekintik és nem tekinthetik magyar kereskedelmi lapnak.

Elég hiba, hogy egy köztiszteletben álló társaság organuma kereskedelmi téren ily hazafiatlan irányt tüz ki magának, melyen haladva komoly szakemberek előtt nevetségessé válik és a sok áldozatok árán teremtett lap az ezelőtti tekintélyét fájdalom maga sárba dobja.

Jövőben pedig, mielőtt szaküggyben fel akarnak szólalni vessünk számot önmagunkkal, ne osztogassanak tanácsot, mikor nem kéri senki, midőn reájuk nagyon rá férne és ne beszéljenek a közvélemény nevében, melyet nem ismernek és nem képviselnek.

‡ **Az Osztrák-magyar szerb kereskedelmi szerződés** tárgyalásának megindítására — mint a N. W. Tagblatt értesül — mindent elkövet a szerb kormány. Haymerle bárónak a tengeri fürdőből való visszatérése után tehát valószinüleg ismét megjelennek a szerb biztosok Bécsben. A bécsi külügyministeriumban sem tekintik a tárgyalás félbeszakitását végleges szakitásnak. Azért sem Bécsben, sem Budapesten nem gondolnak visszatorlásra Szerbia ellen. Mind a két kormány egyetért ebban a nézetben, hogy előre ragaszkodni fognak a kereskedelmi status quohoz. Lehetséges, hogy Ausztria-Magyarország nagy érdekénél fogva, a melylyel a szerbiai vasutak kiépitése iránt viseltetik, tartózkodni fog a bécsi kabinet oly rendszabályoktól a melyek nagy kárt okozhatnak a fejedelemség pénzügyének. Mert a nyugati pénzpiaczokon, teljes kudarczot vallana Szerbia, ha vasutjainak kiépitése érdekében azután jelenne meg a nyugati pénzpiaczokon, miután megkezdődött a két ország közt a vám-háboru. Bécsben senkinek sincs kedve kétélü fegyvert használni, a mely a monarchia érdekeit is megsérthetné. A berlini kongresszus óta érvényes kereskedelmi provizorium ezután is életben marad tehát, de talán hamarjában véget is ér. Ámbár bizonyos, hogy Ausztria-Magyarország nem fog lemondani ebbon a kérdésben elfoglalt álláspontjáról, elég ok van azt hinnünk, hogy a monarchia oly formába fogja önteni követelését, hogy kimenekülhessen Szerbia a zsák utczából, a melybe belészaladt. Ebben az irányban lépéseket tettek is már Bécsből és igen sürü eszmecsere folyik Bécs és Belgrád közt. Milán fejedelem a jövő héten befejezi Ischlben a kurát és Bécsbe fog menni, a hol több napot fog tölteni. Milán fejedelemnek Ischlben tett nyilatkozataiból következtetve majdnem bizonyos, hogy a fejedelem személyesen közvetiteni fog Bécsben. Milán fejedelem leplezetnül nyilvánitotta ki a hajlandóságát, hogy engedményeket kész adni monarchiánknak ezen téren. Ez a hajlandósága tehát jelentékeny mértékben hozzá fog járulni az akadályok leküzdéséhez. Bécsben az irányadó körök legalább mind osztják ezt az optimizmust.

‡ **Az első magyar általános biztositó társaságnál** augusztus hó folyama alatt életbiztositások 902,290 frt erejéig köttettak s az életbiztositási díjbevétel f. évi január hó elsejétől augusztus hó végéig 1.946.300 frt 9 krra, a bejelentett halálesetek összege pedig ugyanazon idő alatt 315,815 frtra. A társaság életbiztositási károk fejében, tennállása óta augusztus hó végéig 5.040,562 frt 7 krt fizetett ki.

‡ **A magyar-franczia biztositó részvénytársaság** életoszt ályához f. évi aug. hóban benyujtatott 297 db ajánlat 721,900 frt tőkéről, kiállittatott 250 db kötvény 615,800 frt tőkéről. Mióta az osztály működését megkezdte, azaz f. évi február hó 1-től 2147 db ajánlat nyujtatott be 5.303,200 frt tőkéről és 1814 kötvény 4.477.400 frt tőkéről állittatott ki.

—

Gabna.

Hamburg, aug. 27. (Kroeplin Ferencz tudósitása az „Egyetértés“ részére.) Utolsó jelentésem óta az időjárás tartósan szép, miáltal az aratás — rozs kivételével — még keveset szenvedett. Az aratás kezdetének is kedvez az időjárás.

Buza, az angol piacz lanyhasága daczára jól fizetetik. Loco 133 frankon, amerikai téli buza 220 frank. — Rozs loco nagyon szüken van, a Fekete tengerről 175—180 márka, mecklenburgi 200-212 márka. Épen most érkezett 4000 mázsa szép világos 123/4 fontos kanada i rozs 210 márkán fizettetett. — Arpában az üzlet még nem fejlődött ki. A tartózkodás onnan magyarázható, hogy a szép időjárás Angliának jó termést biztosit és Franczia ország és Dánia kivitelképes. Fizettek megletős könnyü, de egészséges magdeburgiért 195 márkát, meglehetős jóért 210, 212, 215 és legfinomabbért 220—225, morváért 180, 190, 200, 217 márkát. Szállitásra nincs kereslet és lanyha morva és magyar áru nehezen lesz elhelyezhető. Uj holsteini és dániai 170-180 márka.

—

Gyapju.

Berlin, aug. 28. (Jelentés aug. 19-től 27-ig.) Egy délnémetországi kötszövészeti-gyár képviselője 5—600 mázsa porosz gyapjut vásárolt 61 tallérjával és egy lausitzi gyáros 4—500 mázsa hasonló minőségüt szövetgyártásra ugyanazon áron. A Londontól érkező jelentések szerint a vételkedv egyre javul és igy szilárdabb irány is várható, ausztráliai Merinogyapju már is elérte a mult árverés zárlatait, de fokföldi még mindig ½—1 d-vel olcsóbb. — Itt az árak javulását nagyon természetesnek találják és biztosan remélik, hogy a jobb minőségü és keresett gyapju árai még emelkedni fognak. Az itteni piaczon a fentemlitett tételeken kivül gyárosokkal még kevés tranzakczió jött létre, a nevezetesebb kötések közül felemlithetők: Könnyü gyapju 40—45, közép 50 tallér mázsánként és német gyárilag mosott 24 ezüst garas fontonként.

Jánosnapi vásár.

— A magyar kereskedelmi csarnok jelentése. —

Budapest, aug. 31.

Az évenként ismétlődő jelenségekhez tartozik, hogy az áru-üzlet a Medárd-vásár befejeztével jelentékeny gyengülést szenved, ép ugy ösmeretes, hogy az egész saison morte alatt a forgalom alig érdemel említést. Mindazonáltal a legritkább esetekhez tartozik azon nagymérvü üzletlenség, melyet — sajnos — az elmult junius hó második felében tapasztaltunk. Ugy látszott, mintha a piaczon az állandó üzlet lehetetlenné vált volna, mert nemcsak, hogy hetek alatt nem mutatkozott valami jelentőséggel biró vevő, de a vidéken működő utazóktól is a legroszabb hirek érkeztek. Érzékeny módon szaporodtak az üzérek és gyárosok közti jogosulatlan konkurrenczia feletti panaszok és utóbbi annál inkább vált még érzékenyebbé, mivel az Alföldön a detailüzletben a forgalom teljesen megszünt és ennek folytán megrendelések csakis a legkisebb mérvben érkeztek. Ehez járult még azon szomoru körülmény is, hogy nagyobb fizetésképtelenségek fordultak elő, melyeket a piaczon uralkodó indifferenczia folytán, még oly esetekben is, midőn csalási szándék forgott fen, csak kivételesen követte kiegyezési ajánlat. Az incasso is nem kevésbbé rossz volt és az ugynevezett váczi vásáron csak kevés tétel egyenlittetett ki, daczára, hogy az adósok a legnagyobb kötelezettség mellett tettek igéreteket.

A hétről-hétre csökkenő árutorgalom miatt a bátorság kissé leszállt és nem láthattak hozzá az elővásári munkálatokhoz oly módon, mint azt kellett volna. Csak midőn jobb aratási hirek érkeztek és bizonyossá vált, hogy a jobb aratási eredmény által az üzlet helyzete is javulni fog, kezdtek nagyobb tevékenységet kifejteni nagykereskedőink és igyekeztek az elmulasztottat pótolni. Es ez lehetséges volt azért is, mivel most ellentétben a tavaszszal uralkodott véleménynyel, gyári helyeken az áruk — és különösen a gyapot-áruk — sürgős kinálatok és gazdag keresletek mellett, nyomott árakon voltak kaphatók. De még mindig nem mutatkozott élénkebb mozgalom a piaczon, a készletek erős módon halmozódtak, a nélkül, hogy bármely oldalról kisérletet tettek volna azoknak kisebbitésére.

Maga az üzérkedés is tétlen maradt, habár az utóbb emlitett körülménynél fogva jelentékeny előnyökre tehetett volna szert. Julius második felének kezdetéig tartós maradt a lanyha irányzat, habár már az első héten voltak momentumok, melyek a helyzetet valamivel kedvezőbb világba mutatták be. A határozottan jobb fordulat, melyet annyira vártak, csak akkor köszöntött be tényleg, midőn az utazók nagyobb sikerekről tettek jelentést és jelentékeny megrendeléseket küldtek be.

Az ország számos országos és heti vásárain a forgalom élénk lendületet nyert és nyilvánulást nyert a javulás abban is, hogy a piaczon megjelent több nagyobb vevő, kik jelentékeny vásárlásokat eszközöltek. Az ezáltal nyert bizalom megszüntette a bizonytalanságot, és elősegitette, hogy az áru raktár ugy volt előkészithető, a mint az csak piaczunktól kitelik. A hónap első napjaiban már kifejezést nyert a vevők élénk hangulata és oly czikkek iránt is mutattak véte kedvet, melyek csak jó üzletmenetkor szoktak forgalomba jönni. A még hátralévő megrendelések is teljesittettek, melyeket a visszatérő utasok hoztak magukkal. A megrendelések azért is jelentékenyebbek voltak, mivel az általános szükséglet nagynak igérkezett és az emlitett ügynökök az utolsó heteket jól kihasználták arra, hogy a rendes vásári üzlet egy jó részét előre biztositsák maguknak.

Az élénk vásári forgalom már aug. hó második felében fejlődött ki és tetőpontját még a hivalos határidő alatt érte el. A véletlentől egy héttel későbbre eső fizetési határidő, a vásáridejének helyességére nézve kételyeket támasztott, melyeket azzal oszlattak el, hogy a vásári vevők nagy része, rendesen szokás szerint megjelent piaczunkon. Ezáltal el volt érve az is, hogy a vidéki kereskedők nem egy és ugyanazon napon jelentek meg egyszerre és igy a vásári üzletben is több nyugalom lehetett. Nagyobb mozgalom csak is a kéjvonatok közlekedése alkalmával volt észlelhető, de ekkor csak külsőleg volt élénk szinezete a forgalomnak, de másrészről a nyugodt üzleti forgalom és nagyobb ügyletek lebonyolitásánál csak zavarólag hatott. Az élénk mozgalom a vásár további folyamán, néhány nap megszakitásával, tartós maradt és csak is a tulajdonképeni első vásári hét végével gyengült jelentékenyebben.

A forgalom eredménye általában kielégitő lehetett és határozottan állitható, hogy az eladásra került áruk összege elérte a mult év megfelelő időszakának magasságát. Ez annál is inkább figyelemre méltó, mivel kivételes esetek közé tartozik, hogy az ide érkező vevők őszi és téli szükségletök egy részét nem otthonról fedezték már és igy a piaczra jött vevők jelentékeny része csak pótmegrendelés vagy vásárlásra van utalva. Különösen nagy terjedelmet nyert e forgalom azon czégeknél, melyek minden kategoriából birnak nagyobbszámu vevőkkel.

A vásáron jelen voltak kereskedők az egész országból, leginkább azonban az felsőmagyarországi megyékből, a máramarosi, huszti és ungvári kerületek kivételével, továbbá Borsod, Nógrád és a dunai kerületekből Somogyból, a Bánát és Bácska egy részéből, a középtiszai kerületekből és részben Erdélyből is. Kevésbbé voltak képviselve Szimia, Szlavonia, a déli határvárosok, az arad-dévai kerület és az ország nem emlitett részei. Teljesen az ország egyetlen vidéke sem hiányzott, de bizton számithatni, hogy utólagosan ezek is feljönnek még. A tót vevők is képviselve voltak és több nagyobb vásárlásokat eszközöltek, de ezek csak azon czégek előnyére voltak, melyek vevőkkel folytonos összeköttetésben állanak.

A kedvező aratási eredmény folytán, mely a kézműáruknak jó őszi üzletet biztosit, a hitelműveleteknél nagy szabadelvüséggel jártak el, de azért az operációknál kellő óvatosságot is tanusitottak. Az élénk hangulat daczára, tekintettel voltak arra is, hogy a hitelügy a vidéken sok kivánni valót hagy fen és az első félév tapasztalatai még sokkal frissebb emlékezetben vannak, hogy sem azokat teljesen megligálni lehetett volna.

Az árak általában a vevőkre voltak kedvezők és nem tartozott a ritka esetek közé, hogy még azon ha árt is túllépték, melyen belől kellett volna maradni, ha csak az előállitási költséget és a saját árt is meg akarták volna óvni. Voltak ugyan egyes kivételek, melyek nem esnek egészen a fent emlitett körülmény alá de a külföldi konkurrenczia iránti aggodalomnak még sem volna szabad oly mérveket ölteni, hogy már az összes ezikkeknél csak a legkisebb nyereség szokott számitásba vétetni. Csak oly ezikkeknél melyek saját készitményeink, áretett el jobb eredmény és a nyereség is nagyobb volt ezeknél. E siker jelentékenyen hozzá fog járulni ahoz, hogy nagykereskedőink némelyike számos ezikk gyártá sára több gondot és figyelmet fog forditani.

Kevésbbé kedvező volt az incasso és annak hiányos befolyásáról sok oldalról igen hevesek a panaszok. A régibb hátralékok ki nem egyenlittettek és esedékes tételeknél csak részletfizetést lehetett elérni. Egyeseknél, különösen a gyengébb vevőknél észrevehető volt a komoly törekvés kötelezettségeiknek megfelelhetni, részint saját hitelük fentartása végett, részint hogy azt tovább is élvezhessék. Itt azonban azon körülmény is figyelembe veendő, hogy a tavaszi kötelezettségek csak a legközelebbi holnapban válnak esedékessé és igy mármost lehetett törlesztésre számitani. Nem vonják azonban kétségbe, hogy mihelyt a gabnanemek és a többi terményeket mind piaczra kerülnek és eladatnak, a vidéken is javulni fognak a pénzviszonyok és a mulasztások helyre fognak hozatni.

Nagyobb jelentőségü bukás nem fordult elő és részletes vagy teljes fizetésképtelenségtől, melyek a lefolyt évben napirenden voltak, meg voltunk kimélve, mely momentumok nem tévesztették el jó befolyásukat az üzletmenetre. — Ezek jelentékenyen hozzájárultak a bizalom megszilárdulásához, különösen uj vevőkkel szemben, milyenek szintén jelen voltak és igénybe vettek kisebb hitelt. Ellenben kedvezőtlen benyomást gyakorolt, hogy régibb fizetésképtelenségek közül igen kevés rendezteteti és még olyanok sem, melyeket bukott adósok kezdeményeztek és melyeknek száma f. évben aggodalmas módon növekedett. Ennek okai azonban más tényezők lesznek, melyekre itt nem akarunk reflektálni.

Áttérve az egyes brancheokbani üzletre, első sorban ki kell emelnünk a tömeges forgalmat **parasztunkban** a nélkül azonban, hogy bármely más előnyre rámutathatnánk. Cottonáruk a többi ezikkek forgalmához képest el voltak hanyagolva. Előnyben csak fekete-piros cottonok részesültek és uj szinü cottonaruk és satin, továbbá félsötét fajok és egyes sikerült prima qualitásu mustrák. Némi kereslet mutatkozott egész olcsó áru iránt, melyek a jelenlegi végeladásoknál állandó jó választékot nyujtanak. Cotton-kendők közül, melyek különben e vásáron nem birtak nagy jelentőséggel, leginkább sötét szinüek kerestettek. Az összes warnsdorfi satin gyártmányok tarkaszinüek uj dessinekkel és fekete-fehér nyomatnak és szines benyomattal, forgalomképeseknek bizonyultak és nagy mennyiségek vásárol attak nyomott árakon. Szövött kalmukok, melyek az előbbi években főfogyasztási ezikket képeztek, ez idén inkább el voltak hanyagolva, minek főoka a rossz minőségben rejlik, minőt nehány königinhofi gyáros hozott a vásárra. A különböző qualitások miatt a félgyapot flanelle sem részesült figyelemben. A helyettesitő pótczikkek sem képesek érvényre jutni. posznitzi és zwittaui gyártmányok közül előszerettel viseltettek a durva fonalu minőségek iránt, de a forgalom nem nyert nagyobb kiterjedést. Némi előnyben részesültek közép minőségüek szines és karirozott mustrákkal. Steinbergi gyártmányok rendes vevőkre találtak és különösen némely uj gyártmány iránt mutatkozott érdeklődés. Mindennemü vászon csak mellékes szerepet foglalt el és a finom minőségü most is háttérbe volt szoritva a forgalmában egyre növekedő chiffon által, melynek minden minősége a legolcsóbbtól a legdrágábbig igen jó keletnek örvendett.

Legtöbb helyen részesültek **rövid- és szövött-áruk**, az eredmény mind a két branchban kielégitő volt. Sima szallagok közük ribon és faile, továbbá taffet, splendon, faile brillant, valamint olcsó paraszt divat szallagok, kivételesen erősen kerestettek és jelentékeny tételek vásároltattak. Brochirozott áruk iránt azonban kevésbé élénk volt a kereslet. Marschall faille is czérna szenvedett az apoolo concurrentiájától, mely utóbbiból s magasabb árak daczára sok adatott el. Különösen a kedvelt „Carlile“ felkerestetett — Kötőgyapju többnyire közép és olcsó minőségü jó forgalomnak örvendett, de jobb minőségü mérsékeltebben kerestetett. — Nem kevésbé jó keresletnek örvendtek fehér áruk, mint csipkék, satting és trimingo, organdy, batiszt claire, s egyes diszitési gombok. Zephir és harras a magas árak miatt nem igen kerestettek. — Szövött árukban különösen élénk volt a forgalom és az eredmény még fényesebb lett volna, ha egyes vevők és különösen mérvadók nem tanusitanak bizonyos tartózkodást, mivel téli szükségletöket csak később szándékoznak fedezni. Berlini kendők minden minőségben divatshawlok,

---

morú történetét, melyre még most sem tudok kinos érzelem nélkül visszaemlékezni, és áttérhetek ez elbeszélés élő személyeire és azokra az eseményekre, melyek között lassu és fáradságos utamat a sötétségből a világosság felé folytattam.

VI. FEJEZET.

Kimentem a vasuthoz — fölösleges mondanom, hogy a Betteredge Gabriel társaságában. A levél zsebemben volt s a hálóköntös kis kézi táskámban, hogy mind a kettőt még azon este bemutassam Bruff urnak.

Szótlanul hagytuk el a házat. Mióta az öreg Betteredgeet csak ismerem, most tapasztaltam először, hogy egy szót sem szólt hozzám. Nekem azonban igenis volt mondani valóm, s azonnal meg is kezdettem a társalgást, amint az utra kiértünk.

— Mielőtt Londonba mennék, kezdém, — két kérdést kell önhöz intéznem. Magamra vonatkoznak, s ugy hiszem, bámulatba fogják önt ejteni.

— Ha csak kiverik a fejemből annak a szegény leánynak a levelét, Franklin urfi, nem bánom, akármit követnek is el velem. Kérem hát, urfi, csak ejtsen bámulatba minél előbb.

— Az első kérdésem, Betteredge, ez: Ittas voltam-e Rachel születésnapja estéjén?

— Ittas — ön! kiálltott föl az öreg. — Hiszen épen az az ön nagy fogyatkozása, hogy csak az ebéd mellé iszik, s azután hozzá sem nyul az italtéhez!

— De a születésnap különös alkalom volt, s akkor egyszer talán letettem rendes szokásomról.

Betteredge gondolkozott egy pillanatig.

— Letett a szokásáról, az igaz, mondá. — S mindjárt meg is mondom, hogy mikép. Ön nagyon rossz szinben volt s ráirtuk, hogy frissitse föl magát egy kis szeszes vizzel.

— Nem vagyok hozzászokva a szeszhez, s nagyon meglehet . . .

— Várjunk egy kicsit, Franklin urfi. Tudtam azt én is, hogy nincs hozzá szokva. Egy fél borospohárnyit töltöttem az ötven esztendős cognacunkból és (szégyenemre kell megvallanom!) egy kupa vizbe fojtottam bele. Gyerek se ittasodhatott volna meg tőle — hát még meglett ember!

Tudtam, hogy ilyes dologban megbizhatom a Betteredge emlékező tehetségében. Világos, — lehetetlen, hogy részeg lettem volna. Áttértem a második kérdésre.

— Sokáig ismert ön engem, Betteredge, ugy-e, mielőtt külföldre küldtek? Mondja meg már most őszintén, emlékszik-e rá, hogy lefekvés után valami különös dolgot miveltem volna? Vette-e valaha észre, hogy álmomban járkáltam volna?

Betteredge megállott, rám nézett egy pillanatig. bólintott, s azután tovább haladt.

— Látom, hogy hova czéloz, urfi! mondá. — Azt akarja kisütni, hogy hogyan kente be a hálóköntösét, tudtán kivül! Nem fog sikerülni. Közel sem jár igy a valósághoz. Hogy álmában járkált-e! Soha életében!

Ismét azt kellett hinnem, hogy Betteredgenek igaza van. Sem itthon, sem külföldön nem éltem egyedül soha. Ha alvajáró lettem volna, ezt száz meg száz embernek kellett volna észrevenni, s ezek saját érdekemben figyelmeztettek volna bajomra s iparkodtak volna belőle kigyógyitani.

Mindezt megengedve bár, természetes és megbocsátható makacssággal ragaszkodtam e két magyarát egyikéhez, mert csupán ezek segélyével fejthetém meg rendkivüli helyzetemet. Betteredge, látván, hogy nem győzött meg, elmésen utalt a Holdkő történetének későbbi eseményeire s azonnal és örökre szétfosztotta mind a két elméletemet.

— Lássuk csak a dolog másik oldalát, urfi, — mondá. — Tartsa meg a véleményét s nézzük, hogy mennyire haladhat vele az igazság kideritése felé. Ha hinni akarunk a hálóköntösnek — amintegy hogy én nem akarok — ön nemcsak elkente az ajtó festését, a nélkül, hogy tudomása lett volna róla, hanem elvette a Gyémántot is, a nélkül, hogy tudomása lett volna róla. Helyes az okoskodás eddig?

— Tökéletesen helyes. Folytassa.

— Nagyon jól van, urfi. Mondjuk hát, hogy ön részeg volt, vagy álmában járkált, mikor a Gyémántot elvette. Ez megmagyarázza az akkor éjjel és reggel történteket. De hogyan magyarázza meg az azóta történteket? A Gyémánt azóta Londonba került. Zálogban van Luker urnál. Ezt is megtette ön — a nélkül, hogy tudomása lett volna róla? Ittas volt, mikor szombaton este a kis kocsin elhajtatott? S álmában ment-e Luker urhoz, mikor a vasuttal Londonba ért? Már megengedjen, Franklin urfi, de azt mondom, hogy ez a história annyira kiforgatta önt, hogy maga nem itélhet a dolgában. Minél előbb beszél Bruff urral, annál előbb lehet reménye, hogy kitalál ebből a szörnyü útvesztőből.

Epen idejében értünk az állomáshoz.

Megmondtam Betteredgenek londoni lakásomat, hogy, ha kell, irhasson, s én is megigértem, hogy hirt fogok adni, ha közlendőm lesz. Ezt elvégezvén s épen a mint el akartam tőle búcsuzni, véletlenül a kapus fülkéje felé pillantottam. Ott állott a Candy ur sajátságos külsejü asszisztense, a kapussal beszélgetve! Szemeink találkoztak. Ezra Jennings megemelte kalapját. Viszonoztam a köszönést, s siettem kocsiba vetni magamat, mert a vonat épen indult. Szinte könnyebbségemre szolgált, hogy figyelmemet olyan tárgy foglalhatta le, a mely személyesen nem érdekelt. Különös, hogy emez emlékezetes utamat az a tőlött való tünődéssel kezdtem, hogy egy napon kétszer találkoztam a hóka-fejü emberrel.

Későn érkezvén Londonba, nem remelhettem, hogy Bruff urat irodájában találom. Elhajtattam tehát lakására Hampsteadbe, s az öreg fiskálist egyedül találtam ebédlőjében szunyókálva, térdein kedvencz ebével — mellette a boros palaczk.

A hatást, melyet elbeszélésem Bruff urra tett, legjobban irhatom le ugy, ha megmondom, hogy mit csinált azután. Lámpát, erős téát vitetett dolgozó szobájába, a hölgyeknek pedig felüzent, hogy semmi szin alatt ne merjék háborgatni. Ez előleges intézkedéseket megtévén, jól megvizsgálta a hálóköntöst, s azután belemerült Spearman Rosanna levelének az olvasásába.

Csak mikor ezzel elkészült, most szólalt meg először, mióta külön szobájába jöttük.

— Blake Franklin, mondá az öreg ur, — ez igen komoly egy dolog, még pedig több tekintetből. Felfogásom szerint épen ugy érdekli Rachelt is, mint önt. Rendkivüli magaviselete most már világos előttem. Azt hiszi, hogy ön ellopta a Gyémántot.

(Folyt. köv.)

utóbbiak inkább olcsóbb árban, valamint harisnyák és minden idevágó czikkek mindenkor szivesen vásároltattak. Vigogna és kötött harisnyák ismét jó kelendőségnek örvendtek és az ugynevezett castorgyártmányokat háttérbe szoritották.

A kéknyomott áruk ismét a mult évek kedvező eredményét érték el. A gyárosok ugylátszik nem kimélnek sem költséget sem fáradságot, csakhogy a kivánalmaknak megfelelő árukat készithessenek és a külföldi concurrentiával is felvehessék a versenyt. Az ugynevezett prima Erzsébetkék, és az ország egyik legnagyobb gyárosának specialis Erzsébetkék, kitünően sikerült satin és crettonok nagy keresletnek örvendtek. és a megrendelések egy részét csak előjegyezni lehetett későbbi effectuállás végett. Ez annál is örvendetesb jelenség, mivel ez iparág az egyedüli, mely nagykereskedelemben mint hazai ipar nagy szerepet játszik és melylyel az osztrák gyárosok sem versenyezhetnek, sem az itteni piaczon, sem Ausztriában. A többi czikk nem állott egy fokon a vásári élénkséggel. Indigo-barchet, más különben jó fogyasztási czikk, előre is nyomott árakon hozatott piaczra A hasonnemü czikkek uj dessinnel való ellátása, talán sikeres lesz. Előfordultak uj gyártmányok, melyek izléses kiállitásuk folytán magasabb árakon is vásároltattak. Minden egyéb el volt hanyagolva és ez főleg annak tulajdonitható, hogy a bánáti vevők hiányoztak.

Fehérárukban a forgalom részben kisebb volt a mult évinél, mi főleg annak tulajdonitható, hogy a kereslet többnyire olcsóbb és alább rendelt áru iránt irányult. Batist-clair, percail és mousslin csak könnyü minőségben kerestetett, ép ugy moull és más czikkek is. — Fehérnemü meglehetős mennyiségben adatott el, különösen azon minőségből, mely a munkások részére vásároltatik Ellenben női fehérnemü jobban el volt hanyagolva. Piqué és fehér barchet jól kerestetett.

A posztó- és gyapotbrancheban az eredmény igen kielégitő, ha nem is a legkedvezőbb. E branche már hosszabb ideig veszteséggel dolgozik csak azért, hogy a vevőt meggyőzze, miszerint itt ép oly előnyösen vásárolhat, mint külföldi piaczon. Ez egyszer meg volt azon elégtétele, hogy több vidéki kereskedő ismét felkereste itteni régibb összeköttetéseit és szükségletét itt fedezte. A vásári forgalom is hátránynyal volt; hogy szabók és mások még a vásár előtt jelentékeny vásárlást eszközöltek is pótmegrendelésre nem volt különös indok, mivel a gyakori lecsapodások miatt az országos heti vásárokon a szabóknak nem a legjobban folyt üzletük. — Nagyobb figyelemben részesültek posztó- és gyapot czikkek, alább rendelt minőségben, továbbá egyes olssóbb divatczikkek. A brünni finomabb és jobb minőség ez egyszer fölényben volt a reichenbergi divatczikkek felett, mely utóbbitól ujabban sok inszolid gyártmány jött piaczra. Téli kabátszövet nem a legjobb forgalomnak örvendett, daczára, hogy a raktári készletek előnyös valasztékot nyujtottak. Minden egyéb czikk az összes forgalomhoz megfelelő arányban állott s nevezetesebb változások nem fordultak elő — A külső posztó vásáron az üzlet élénk volt. A készletek már a vásár első napjaihoz jelentékenyen megapadtak ugy, hogy több gyáros gyors pótszállitásra határozta el magát.

Mintán azonban a vásár további folyamában a forgalom a vevők megkevesbedett száma miatt, már nem volt oly élénk, a kedvező eredmények daczára egyes nagyobb tételek raktáron maradtak, hacsak azok most még nem vásároltaknak még. — Kendők és szövetek árai változatlanok maradtak, daczára, hogy a nyers anyag emelkedett.

A divatárubranche tekintettel a kilátásba vett jobb üzleti konstellácziókra, nemcsak a paraszt, hanem a legfinomabb divatárubrancheban is gondoskodott nagy készlet és választékról. De csak a parasztárukban érhetett el jobb sikert, melyekben azonban az eredmény nagyon kielégitő volt. Különösen kedvezett azon körülmény, hogy az ilyen arukat csak kisebb kereskedők vásárolnak és a nagykereskedők és gyárosok ügynökei nem tartják érdemesnek kicsinységekkel foglalkozni, ugy, hogy a vidéki kereskedők többnyire itt fedezték szükségleteiket. Kiemelendő, hogy minden parasztárura kiterjedt a kereslet.

Leginkább minden nagyságu és nagy téli kendő vásároltatott a legolcsóbbtól a legdrágábbig, továbbá uj gyapot-flanel diszmü, egyes sima szövetek, terno, veloit. Kevesebb figyelemben részesültek tibetkendők, finom és legfinomabb divatszövetek, luster, kamgarn és selyemáruk. Utóbbiak olcsóságuk daczára sem juthattak érvényre és sima fekete selyemáru mérsékelten, szines és nehéz még kevesebb figyelemben részesültek.

Nürnbergi és diszmüáruk közül egyes czikkekben a forgalom igen élénk volt, általában azonban nem igen felelt meg a várakozásnak. A nagyobb konzumot befolyásolta az ismét érvényre jutott comptantüzlet. mely ez üzletben nagy szerepet szokott játszani. — Nagyobb keresletnek örvendett bronz bőr, továbbá evőeszközök, gombok, szivarozó eszközök, ónáruk, fésük, esőköpenyek, esernyők, de leginkább klottszövetből, glacékesztyük és revolverek. Minden egyéb saisonczikk el voltak hanyagolva.

S ezzel egész megnyugvással konstatálhatni, hogy miután már az őszi campagne kezdetével az árüzlet uj phasisba lépett, azon emelkedés, mely a forgalomban máris észlelhető, az idény folyamán mindinkább fokozódni fog, a mi által az év első felében felmerült károk is egyenlithetők ki sznek, s az árüzletnek uj hatásköre ismét a régi s megszokott alapon s előreláthatólag a legjobb sikerrel nyittathatik meg.

Napirend szept 1-én.

Naptár. Szerda. Kath.: Egyed apát. Prot.: Egyed Görög-Orosz: aug 20. Sámuel.
Muzeumban nyitva van a képtár d. e 9 órától d. u 1 óráig.
Fővárosi közgyülés d. u. 4 órakor.
Pestmegye törvényhatóságának folytatólagos közgyülése d. e. 10 órakor.
Keleti iparmükiállitás megnyitása nyitva d. e. 9 órától d. u. 6 óráig.
Iparmuzeum d. e 9 - d. u 4 óráig.
Orsz. gazd. és tanszermuzeum d. e. 10 - 12 d u. 2 - 4.
Margitszigeten reggel és este népzene.
Allatkert nyitva egész nap.

Árverések ma a fővárosban. Stein J Náthán 624?92 frtra b. háza (torony u. 1.) Fischer András 12252 frtra b. ingatl. (I—III.) Storez Éva 145 frtra b ingatl budai szőlő (I—III.)

Hajóforgalom.

Aug. 31 én a Duna balpartján következő vizijármüvek kötöttek ki: Kohn Jakab „István“ mh. beza 677, árpa 647. zab 75, rozs 43 mm. Duna Pentelérol. — Lukács Ferencz dereglyéje 700 mm. márványkő. Pieskéről. — Szalay János ladikja 25 mm. zöldséggel Sz.-Monostorról. — Stogl Ferencz B. hajója 8500 db koczkakő Bogdánról. — Oteszvald Antal hh. tab 150 mm, árpa 100 mm., kenyér 20 mm., zab 20 mm., burgonya 15 mm, bor 30 hektoliter Sz.-Ujfaluról. — Luczembacher Pál utódai 25. sz mh. 70 mét. tüzifa Szobbról Schlanger N. „Mina“ mh. 683 mét. tüzifa Bávnáról

Kivonat a hivatalos lap aug. 31-ik számából.

Árverések a fővárosban. Havas Ignácz 140,000 frtra b. a magyar és reáltanoda-utcza sarkán lévő háza okt 30. (torony-u. 1.)

Árverések a vidéken. Stipits Mártonné 1200 frtra b. ingatl. okt. 1. Szabadkán. Pintér Márkus 440 frtra b. ing. szept 28. Kökényben (Pécs) Taller Antal 6?7 frtra b. ing. szept. 28. Szalatnakon (Pécs.) Aufauth Sebestyén 700 frtra b. ingatl. szept 13 Galsain (Arad.) Özv. Lenzsér Mihályné 674 frtra b. ingatl. okt. 4. Győr. Klein András 481 frtra b. ingatl szept: 15. Bátoson (Teke.) Blahó Jánosné 7382 frtra b. ingatl szept. 22. T.-Mérán (Eger.) Zsivanovics Mihály 1748 frtra b. ingatl. szept. 9. Pancsován. Plesio Pál 697 frtra b. ingatl. szept 21. Nagy Mutrikon (Lugos) Lickterstein Jakab 2495 frtra b. ingatl szept. 30. Buttyin (Borosjenőn) Zsiványesy Krisztina 1861 frtra b. ingatl. szept 30. N.-Kikindán. Halasi Lajos 527 frtra b. ingatl szept 16. H.-M.-Vásárhelyen. Borlán Terézia 537 frtra b. ingatl szept. 21. Farkaszon (Nagybányán.) Fehér Ferencz 600 frtra b. ingatl. szept. 28. Szegszárdon. Kallay Ákosné 90000 forintra b. ingatl. szept. 6. Nyiregyházán. Prónay Kálmán 24000 frtra b. ingatl. okt. 29. Verbou (Nyitra.) Juracska Dániel 965 frtra b. ingatl. szept. 30. Szatmárnémetin. Szabó András 1468 frtra b. ingatl. szept 28. B.-Lenkén (Torna.) Agg Ferencz 620 frtra b. ingatl. szept. 29. Szombathelyen. Özv. Puskás Ferenczné 1160 frtra b ingatl. szept. 30 Dombiratoson (Szegeden.) Eckhardt János 2730 frtra b. ingatlana Szászrégen. Zsivanov Theja 2047 frtra b. ingatl. okt. 4. Dinyáson (Modos.) Liszkai Gábor 1211 frtra b. ingatl szept. 2 Tisza Ladányon (Nyiregyházán.) Ticsénszky Miklós 4000 frtra b. ingatl. szept. 15 B.-Gyarmaton Po.ics Jova 2061 frtra b. ingatl. okt. 13. Tolvádián (Modos.) Dozsa Mihály 1660 frtra b. ingatl. szept. 28. Szombathelyen. Biró József 970 frtra b. ingatl. szept. 28 Szatmárnémetin Vb. Máriás János 2420 forintra b. ingatl szept. 30. Urin (pestvidéki tszek) Ingető József 650 frtra b. ingatl. szept. 16. Köpeczen (3. Szt-György.) Milassin Jakab 11006 frtra b. ingatl. szept. 27. Szabadkán Prohaszka János 547 frtra b. ingatlana szept. 20. Szt-Györgyön (Bazin) Paneza Anna 350 frtra b. sült ingatlana szeptember 14. Galanthán. Jedovszky Venczel 14335 forintra b. ingatlana szept. 9 Pancsován. Pucher Anna 550 frtra b ingatl. szept. 17. Sz.-Györgyön (Bazin.) Moldvay Lajosné 864 frtra b. ingatl. szept. 14. Nagy-Károly Uracsik Mihály 680 frtra b ingatl okt 8. Ketkézen. Oláh Andrásné 1512 frtra b. ingatl. okt. 1. Szatmár-Németi. Reiber József 1500 fatra b. ingatl. szept. 29. Rajkán (M.-Óvár.) Özv. Eisenhoffer Józsefné 1200 frtra becs. ingatl. okt. 4. Haraszttiban (pestv tsz.) Thell Gergely 5581 frtra b. ingatl. okt. 25. Nezsideren. Boja Vaszilie 650 frtra b. ingatl szept. 3. Nagykikindán. Antal Mihály 2250 frtra b. ingatl. okt. 6. Ujkéren (Sopron) Kovács Judith 1160 frtra b. ingatl. szept 28. Helesfán (Pécs) Jakab Persida 2560 frtra b. ingatl. szept. 4. Sághon (Temesvér.) Sükár József 956 frtra b. ingatl. szept 9. Felső-Szlanecsán (Muraszombat.) Petrovits Margitta 1293 frtra b. ingatl. szept. 11 Battán (Székesfehérvár.) Sápi András 2969 frtra b. ingatl. szept. 25. Héviz-Györkön (pestv tsz) Taicht János 1325 frtra b ingatl. szept 29. Daghon (Esztergom) Demkó Istvánné 2400 frtra b. ingatl szept. 29. Gyulán. Nagy bégányi róm. és gör. kath. egyház 570 frtra b. ingatl szept. 30. N.-Begányon (Beregszász) Szerszen János 4421 frtra b. ingatl. szept. 20 Nagyszombaton.) Szirbik Ester 2400 frtra b. ing. szept. 29 Makón. Budaházi Lajos 800 frtra b. ingatl. szept. 13. Sámsonon (Debreczen.) Biró József 2400 frtra b. ingatl szept 28. Szatmár.Némethin. Carrora Emánuelné 8000 frtra b ingatl szept. 24 Tibán (Ungvárt) Marshalt István 1500 frtra b. ingatl. szept. 18. Soroksáron (pestv. tsz.) ifj. Czirok József 1101 frtra b. ingatl. okt. 1. Nagy-Tanyaron (Komárom.)

Csődmegszüntetés. Spitzer Sámuel kőszegi kereskedő ellen.

Pályázat. Fiumei állami elemi fiiskolánál tanitói állomásra

CSÁVOLSZKY LAJOS
felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos.

IDEGENEK NÉVSORA.

Angol királynő szálloda.

Mikes I. grófnő fldb Kolozsvár.
Sennyey M. brnő fldb Bély.
Sennyey B. br. fldb Bély.
Sennyey A. br. fldb Bély.
Hofmannsthal báró fldb Bécs.
Kiss Elemér és neje fldb Bega-Szent-György.
Ho ig M. fldb Szemes.
Stoykovics M. és leánya fldb Zombor.
Gunn Arthur mgzó London.
Kulcsár Fábián administrator Jánoshida.
Gömöry J. ig. Pohorello.
Stein Izidor gazd Szalk.
Torchay T. mgzó Mitrovitz.
Koszties G. kdő Mitrovitz.
Link J. kdő Bécs.
Ehrler H. hvtlnok Szilézia.
Heine P. hvtlnok Konstantinápoly.
Hirschfeld M. fldb Bécs.
Steiner Ign. kdő Marczali.
Seller Lőrinczné magánzónő Kassa.
Neimer A. tanár Kassa.
Stojanovits J. mgzó Komárom.
Földy F. keresk N.-Kanizsa.
Grünwald H. fakdő Esztergom.
Spiegel A. kdő S.-A.-Ujhely.
Schöbinger A kdő Szegszárd.
Schmiedt F. kdő Bécs.
Straub G. kdő N. Szeben.

Europa szálloda.

Armand Heddeghem mgzó Páris.
Latainer B. tik. Bukarest.
Stengl lovag mgzó Bécs.
Salomon F. kdő Berlin.
Landau H. bankár Berlin.
Militz A. mgzó Szeged.
Colenedo G. mgzó Bécs.
Waldstein S. kdő Bécs.
Hirschler M. kdő Dombovár.

Arany sas szálloda.

Farkas E. orsz. képviselő N.-Körös.
König E. birt. Eger.
Vitághi M. birt Héhalom.
Gyulay L. birt. Szatmár.
Bay B. gazda Miskolcz.
Dr Kiss F. tb. főorvos N.-Szalonta.
Bárkányi J. ügyvéd Szeged.
Kapi Gy. tanár Sopron.
Kövér L. akadem T.-Ugh.
Ruppenthal L. tanuló Franzfeld.

Nemzeti szálloda.

Hg Odescalchi Arthur orsz. képv. Szkicző.
Hgné. Odescalchi A. Szkicző
Br. Wimersberg Gusztávné birt Zomba.
Urményi J. cs. k. kam. és főisp. Zalaegerszeg.
Prugberger Józsefné és fia Marmaros-Sziget.
Kiss P. birtokos Somogy.
Ádám László birt N.-Kőrös.
Bartók G. és neje birtokos N.-Szt.-Miklós.
Vojtovics Gy. mgzó Kassa.

Vadászkürt szálloda.

Gróf Csáky K. és neje fldb Pozsony.
Br. Rudnyánszky és neje fldb Paks.
Csudaffy M. k. olasz dandár tábornok Róma.
Gajáry A. szb Kalocsa.
Beretvar S. és neje fldb Kecskemét.
Gubányi M és családja fldb N.-Kőrös.
Förster B. és családja fldb Tolna.
Tóth J. és neje ügyv. Csanád.
Fehér Gy tanár Zombor.
Appeltz E. kdő Bécs.
Manyay K. és neje fldb Paks.
Brokes Istv. fldb Komárom.

Pannonia szálloda.

Váry Szabó K. plgm. Halas.
Molnár J. plgm Félegyháza.
Lics Gy. szolgab M.-Vásár.
Zitterbarth J. gondnok Herczeghalom.
Roth J. jószágig. Ráczkeve.
Várady K ügyvéd Torna.
Vezér P. ügyvéd Arad.
Baky J. tvszéki biró Kecskemét.
Guttman L. gazdat. Ecsi.
Jáross M. fldb Csehi.
Pussel G. gyáros Tata.
Tornyos Gy. hvtlnok B.-Gyarmat.
Bába S. nyomdász Szeged.
Kondor J. pléb. Körmend.
Kubik E. mérnök Eger.
Mándoky B. szinigazgató N.-Várad.
Grosschmid F. hvtl. Zombor.

Erzsébet szálloda.

Nagy J fldb Nógrád.
Niczky P urhölgy fldbné Erdőtarcsa.
Kornis M. mgzó Erdőtarcsa.
Lángos G. főjegyző Fülöpszállás.
Fischer V. mgzó Győr.
Hammerschmidt J. joghallg Eszék.
Illéssy J. orvos Dömsöd.
Potásy J. főreáltr Zemplén.
Hamel A erdőmérn Czegléd.
Bolka M. urh. fldb Tarnacsa.
Barczy M. mgzó Varasd.

NYILT-TÉR.

Haszonbéri hirdetés.

A puszta-pooi pósta- és vasuti-állomás közvetlen szomszédságában egy 700 holdas első osztályu szántóföldből álló birtok, a legjobb karban lévő gazdasági épületekkel és kerttel ellátott kényelmes lakással, több évre haszonbérbe adandó.

Értekezhetni id. Mészáros Lajos tulajdonossal ugyanott a birtokon. 666.

MOHAI savanyu-viz
Ágnes-forrás
fris töltésben mindenkor kapható
Édeskuty L.
m. kir. udvari szállitónál Erzsébet-téren. 598

BUDAPESTI SZINLAPOK.

Szerda szept 1 é.

Nemzeti szinház.

A NÁBOB.

Szinmü 5 felv., 7 képben. Irta Daudet Alfonz. Forditotta Fáy J. Béla. — Személyek:

Jansoulet	Kovács	Férat Amy	Békessi I
Fran oise anyja	Felekiné	Férat Róza	Sánthané
Joyese	Szigeti József	Ibrahim, ezredes	Komáromi
Aline	Fáy Sz.	Goessard, hirlapiró	Beresényi
Yaia	Csillag T.	Noel, komornyik	Hetényi
Eliz	Palotay P.	Bompain, titkár	Tóth
Géry Bál	Náday	Barreau, szakács	Kőrösmezei
Ruys Felicia	Helvey L.	Francis	Földényi
Cremnitz	Szathmáryné	Alexandre	Sántha
Monpavon	Ujházy	Williams	Gonda
Jenkins orvos	Egressy	József	Faludi
Hémerlingue	Szigeti Imre	Adél	Molnárné
Marie neje	Lendvayné	Róza	Vizváriné
Passajon	Vizvári	Justine	Györgyné
Piedigriggio	Pintér	Tom	Benedek
Boisthéry	Mihályfi	Rendőr	Balassa
Canilhac	Feleki		

Kezdete 7 órakor

Népszinház.

BLAHÁNÉ LUJZA assz. mint vendég.

A piros bugyellárís.

Eredeti népszinmü dalokkal 3 felv., irta Csepreghy F.

Személyek:

Török M.	Főry	Peták	Tihanyi
Zsófi felesége	Blaháné	Bobos	Egri
Julia	Pártenyiné	Penaás	Solymosi
Menczi	Hargittai A	Hájas	Horváth
Huszárkapit.	Komáromi	Kósza	Vidor
Csillag Pál	Tamássy	Kata	Kiárné

Kezdete 7 órakor

MULATSÁGOK.

Amor-Termek Budapest, rostély-utcza 2. I. emelet
Az idegenek és a budapestiek tiszteletére **naponta Grand Bal á la Mabille.** Egy kedvelt nemzeti zenekar zenéje. — Éttermekben zongorahangverseny. 563

Meteorologiai jegyzetek.

A meteorologiai magy. kir. központi intézet időjárási táviratjelentései 1880. évi aug. 31-ről, reggeli 7 óra.

Észlelési állomás	Légnyomás mm	Hőmérséklet C°	Szél iránya	Szél erősség	Felhőzet
Bregenz	761.9	+ 14 9	—	—	borult
Prága	766.7	+ 12 7	ÉK	1	derült
Bécs	766.0	+ 12 8	—	—	"
Sopron	—	—	—	—	"
Magyar-Óvár	764.4	+ 14 1	ÉK	1	derült
Trencsén	765.8	+ 11 8	ÉNy	2	"
Besztercebánya	766.7	+ 9 4	ÉK	3	"
Budapest	764.6	+ 15 3	ÉK	2	"
Szolnok	763.7	+ 14 8	ÉK	3	"
Debreczen	765 3	+ 15 0	ÉK	7	"
Ungvár	764 5	+ 13.8	ÉK	3	"
Szatmár	—	—	—	—	"
Nagy-Szeben	764.3	+ 10 1	DK	1	derült
Orsova	765 4	+ 17.4	É	4	felhős
Temesvár	764.8	+ 16 2	ÉK	1	derült
Szeged	762 9	+ 12.8	D	2	"
Csáktornya	763 2	+ 13.6	ÉK	3	borult
Zágráb	76? 5	+ 16 6	ÉK	4	"
Fiume	760.9	+ 18 3	É	4	eső
Pola	759.7	+ 17 8	K	3	borult
Lesina	758 0	+ 21.1	K	5	felhős
Selmeczbánya	766.0	+ 12.2	ÉK	5	derült

A megelőző 24 óra alatti tünemények. A légnyomás és a hőmérsék keveset változott Eső: Pola 12, Lesina 69, Zágráb 2, Fiume 9 mm. Ozon Budapesten nappal 0, éjjel 0.

Vasut közlekedési utmutató.

A vonat indul	A vonatok minősége	Indulási idő
Az osztrák államvaspálya indóházából.		
Budapestről—Vácz, Esztergom, Pozsony, Bécs felé a	gyors vonat " " szem. vonat " " vegyes von.	8 óra 10 p. regg 2 óra 50 p. d u. 9 óra 20 p. d. e 9 óra 30 p. este 11 óra 35 p. d. e.
Budapestről Érsek-Ujvárig Budapestről Nagy-Marosig	" "	4 óra 55 p. d. u
Budapestről Czegléd, Szeged, Temesvár, Orsova felé	gyors vonat szem. " " "	10 óra 5 p. este 6 óra 55 p. reg 6 óra 05 p. este
Budapestről Czeglédan keresztül, Szolnok, Arad, Temesvár felé	szem. vonat " "	7 óra 30 p. regg 6 óra 25 p. este
Budapestről Czeglédén keresztül Püspök-Ladány, N.-Várad, Kolozsvár felé	gyors vonat szem. vonat " "	10 óra 5 p. este 6 óra 25 p. 7 óra 30 p. r gg
Budapestről Czeglédig	vegyes von.	2 óra 45 p. d. u
A magyar államvasut (losonczi) indóházából.		
Budapestről Hatvan, Losoncz, Ruttka, Oderberg felé	gyorsvonat szem. vonat vegyes von	6 óra — p. regg 7 óra 24 p. regg 3 óra — p. d. u
Budapestről Hatvan, Miskolcz felé	gyors vonat szem. vonat vegyes von.	10 óra 50 p. este 7 óra 24 p. regg 5 óra 42 p. d. u
Budapestről Hatvan, Miskolcz, Kassa, felé	gyors vonat szem. vonat	10 óra 50 p. este 7 óra 24 p. regg
Budapestről Hatvanig	helyi vonat	9 óra 50 p. d. e
A déli vasut (budai) indóházából.		
Budapestről, Székesfehérvár, Kanizsa, Pragerhof, Trieszt felé	szem. vonat " " vegyes von	7 óra 10 p. regg 9 óra 35 p. est 11 óra — p. d.
Budapestről Kanizsáig	szem. vonat	7 óra 10 p. regg
Budapestről. Székesfehérvár, Veszprém, Szombathely, Grátz felé	vegyes von. szem vonat	11 óra — p. d. 7 óra 10 p. reg
Budapestről, Kis-Czell, Pápa, Győr, felé	vegyes von.	11 óra — p. d. e.

A vonat megérkezik.	A vonatok minősége.	Megérkezési idő.
Az osztrák államvasut indóházába		
Bécs, Pozsony, Esztergom, Vácz felől a	gyorsvonat " " személy von. " " vegyes von.	2 óra 31 p. d. u. 9 óra 45 p. este 5 óra 38 p. " 5 óra 57 p. regg 12 óra 30 p. d. u.
Érsekujvárról Nagy-Marosról	" "	8 óra 28 p. regg
Orsova, Temesvár, Szeged, Kecskemét felől a	gyorsvonat szem. vonat " "	7 óra 30 p. regg 8 óra 45 p. est 8 óra 50 p. regg
Kolozsvár, Nagy-Várad, Püspök-Ladány, Arad, Szolnok felől Czeglédről	gyors vonat szem. vonat vegyes von.	7 óra 55 p. regg 8 óra 25 p. este 5 óra 20 p. regg
A magyar államvasut (losonczi) indóházába.		
Oderberg, Ruttka, Losoncz felől	gyorsvonat vegyes von. " "	11 óra 6 p. éjj 12 óra 20 p. d. u 7 óra 58 p. este
Miskolcz, Hatvan felől	gyors vonat szem. vonat vegyes von.	7 óra 33 p. regg 7 óra 58 p. este 12 óra 20 p. d. u
Kassa, Miskolcz, Hatvan felől	gyors vonat szem. vonat	7 óra 33 p. regg 7 óra 58 p. est
Hatvanból	helyi vonat " " " "	6 óra 17 p. regg 9 óra 47 p. d. e. 6 óra 2 p. este
A déli vasut (budai) indóházába.		
Trieszt, Pragerhof, Kanizsa, Székesfehérvár felől	pósta vonat " "	6 óra 16 p. regg 8 óra 36 p. este
Grátz, Szombathely, Veszprém felől	szem. vonat vegyes von.	8 óra 36 p. este 3 óra 13 p. d. u
Győr, Pápa, Kis-Czell felől	szem. vonat	8 óra 36 p. est
Kanizsáról	vegyes von.	12 óra 13 p. d. e.

Hajó-közlekedési utmutató.

Indulás

Budapestről Bécsbe indul	6	órakor	este
Budapestről Ujszőnybe indul	2	"	délut.
Budapestről Dömösre indul	4	"	délut.
Budapestről Mohácsra indul	12	"	délben
Budapestről Paksra indul	11	"	dél e.
Budapestről Orsova Galaczra (vasárnap, szerdán és pénteken) indul	11	"	éjjel
Budapestről Zimonyba (kedden, csütörtökön, szombaton, minden állomást érintve, és vasárnap, szerdán és pénteken korlátolt állomás érintéssel) indul	11	"	éjjel.

Érkezés.

Bécsből Budapestre érkezik	este	6 óra után
Uj-Szőnyből Budapestre érkezik	reggel	8 óra után
Dömösről Budapestre érkezik	reggel	7 óra után
Mohácsról Budapestre érkezik	reggel	4 óra után
Paksról Budapestre érkezik	reggel	2 óra után
Galacz-Orsováról Budapestre érkezik	délután	3 óra után
Zimonyból Budapestre érkezik	délután	3 óra után

Vizállás és időjárás.

Augusztus	Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik:	Időjárás
31	Budapesten	3.76	—	apadó	száraz
31	Pozsony	3 03	—	"	"
31	M.-Szigeten	0.61	—	"	"
31	Szatmáron	0.68	—	"	"
31	Tokajban	0 75	—	"	"
31	Szolnokon	1.36	—	"	"
31	Szegeden	2.88	—	"	"
30	Aradon	—	0.03	áradó	"
30	Becskereken	0.66	—	apadó	"
30	Bezdánnál	2.40	—	—	felhős
30	Verbászon	1.93	—	—	"
31	Eszéken	3.24	—	apadó	szeles
31	Barcson	1 9?	—	"	száraz
31	Sziszeken	2 87	—	áradó	"
31	Orsova	3 41	—	"	felhős
—	Ujvidéken				

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzetei (azonos a P. Lloydéval) augusztus 31.

Termény		Irányzat	Minőség hektol.	Ár 100 kilogramm frttól	frtig	Minőség hektol.	Ár 100 kilogramm frttól	frtig
Buza								
tiszavidéki	uj	lanyha	74	—	—	75	10.50	10 60
"	"		76	10 70	10 80	77	10 85	10 90
"	"		78	10 9·	11	79	11 10	11 20
"	"		80	11.20	11 25	91	—	—
tiszavidéki	uj	"	74	—	—	75	—	—
"	"		76	—	—	77	—	—
"	"		78	—	—	79	—	—
"	"		80	—	—	81	—	—
pestvidéki	uj	"	74	—	—	75	10 45	10 55
"	"		76	10 65	10 75	77	10 75	10 85
"	"		78	10 85	10 95	79	10 05	10 15
"	"		80	11 15	11 20	81	—	—
pestvidéki	uj	"	74	—	—	75	—	—
"	"		76	—	—	77	—	—
"	"		78	—	—	79	—	—
"	"		80	—	—	81	—	—
fehérmegyei	uj	"	74	—	—	75	10 50	10 60
"	"		76	10 70	10 0	77	10 85	10 90
"	"		78	10 90	11 —	79	11.10	11.20
"	"		80	11 10	11 25	81	—	—
m. éjszaki	uj	"	75	10 30	10 40	76	10 50	10 60
"	"		77	10 65	10 70	78	10 70	10.80
"	"		79	10 90	11 —	80	11.—	11 05

Termény		Irányzat	Faj	Minőség hektoliterenk.	Ár 100 kilogrammként frttól	frtig
Rozs	uj	szilárd	—	70—72	9.30	9 60
Árpa	"	"	takarmány	60—62	6 —	6 20
"	"	"	égetni való	62 64	7 —	7 50
"	"	"	sörfőzdei	64—66	8 —	9
Zab	"	"	—	37—40	6 —	6 10
Tengeri	ó	lanyha	bánsági	75	7.80	7 85
"	"	"	másnemü	73	7 70	7 75
Köles	ó	"	—	nélkül	—	—
Repcze	uj	"	káposzta	—	13 —	13 7/8
"		"	bánsági	—	—	—

Szokványgabona, határidőre		Irányzat			100 kilogramm ára árban
buza	csendes	tavaszra	10 62		10 65
"	"	őszre	10 55		10 37½
"	"	október	—		—
tengeri	lanyha	1881 május—jun.	5 72		5 75
zab	"	tavaszra	6.—		6 05
"	"	őszre	5.75		5 80
repcze k.	lanyha	aug.—szeptemb.	13 —		13 1/4
rep. bánsági		julius—auguszt.	—		—

Szilva lanyha bosn hord. p. — á — zsák p. — á — szerb. hord. 20 50 á —
Szesz csendes p 32 50 — — áru 33 50
Szesz csendes élesztő p 34 50 á 35 50

Értékpapirok

Államadósság.	Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar vasuti kölcsön á 120 frt 5%	125 25	125 50
" " " 120 frt egyes darabokban 5%	125 25	125 50
Gömöri államvasuti záloglev. 5%	—	—
Magyar keleti vasut áll.-kötv (elsőbbs.) adóm. 1869-ről 5%	83 25	83 75
" " " ar. v. ezb. 1870-ről 5%	99 50	100 —
" " államkötv. ar 1876-ról 5%	86 75	87 25
" nyeremény-kölcsön 100 frt	110.75	111.25
" " 50 frt	—	—
Tiszai és szegedi sorsjegy-kölcsön 4%	110 —	110 25
1871-iki magyar államk.-kölcsön v. strl. f. ez. 5%	—	—
1872-iki " v. strl. f. ez. 5%	—	—
Magyar aranyjáradék 6% adómentes	109.75	109 90
" földtehermentesitési kötvények 5%	95 —	96 50
" " 1867. záradékkal 5%	94	94 50
" " temesi 5%	93.25	93 75

Értékpapirok

	Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal 5%	93 —	93.40
" " horvátországi 5%	—	—
" " erdélyi 5%	94.25	94 75
Magyar orsz. jel. urbéri válts. kötv. (100 frt) 5%	90 50	91 —
Szőlődézsma váltsági kötvény (100 frt)	94 —	94 50
Magyar kir. pénztárjegyek 6 hóra (100 frt)	—	—
Osztrák államadósság papirban 5%	72 8?	73.—
" " ezüst kamat jan.—jul. 5%	73 80	74 —
" " " apr.—okt. 5%	73 80	74 —
Osztrák aranyjáradék 4 kamat	88 30	88 50
Osztrák államadósság kisorsolással 1860-ból á 500 frt	132 —	132 25
" " 1860-ból á 100 frt	133 —	133 50
" " 1864-ből á 100 frt	175 50	176 —
" " 1864-ből á 50 frt	174 50	175 —
Pest város kölcsöne 1870-ből 6%	104 —	104 25
" " 1871-ből 6%	104 —	104 25

Értékpapirok

Osztal 1879 re	Értékpapirok	Utolsó árkelet pénz	áru
	Bankok.		
12 —	Ált m. municip. hitelb. beftz. 200 frt	190 —	195 —
9 —	Angol-osztr. bank " 120 "	136 —	136 50
—	Franko-m. b. lesz. a. " 200 "	—	—
—	Horvát leszámitoló-bank " 200 "	—	—
4.—	Iparbank, budapesti " 100 "	49 —	50 —
—	Kisbirt. földh.-intézete " 80 "	—	—
—	Közp. ipartárs. hitelint. " 100 "	—	—
2 —	Lipótv. bank r.-társ. " 140 "	—	—
—	Magy. ált. földh. r.-társ. " 100 "	—	—
25 —	Magy. ált. hitelb. " 200 "	261 50	262
—	Magy. jelzálog hitelb. " 100 "	76 50	77.—
17 —	Magy. lesz. és pénzváltób. " 100 "	123 75	125 —
18 —	Osztrák hitelintézet " 160 "	291 —	291.20
—	Osztr.-magyar bank " 600 "	835 —	840
—	I. magyar iparbank " 150 "	154	156 —
—	I. magy. iparb. II. kib. " 150 "	—	50 —
42 —	Pesti kereskedelmi bank " 500 "	623 —	625 —
7.—	Pest-budai kézm. bank " 100 "	—	—
—	Izsiszeki hitelbank " 100 "	—	—
7 —	„Unio“ bank " 100 "	114 —	114.50
	Biztositó társulatok.		
200.—	Első magy. biztos. társ. beftz. 1000 frt	3625 —	3650
—	Magy.-francz. bizt. társ. " 50 "	—	—
90 —	Pannonia viszb. társ. " 300 "	1050 —	1100
—	Pesti bizt. intézet " 100 "	—	—
—	Unio viszbizt. társ. " 300 "	130 —	140 —
	Gőzmalmok.		
—	Concordia malom beftz. 500 frt	548.—	550 —
—	Első budapesti " 800 "	1520 —	1540 —
30.—	Erzsébet sz. n. átv. j. nélk. " 200 "	250 —	255 —
40 —	Erzsébet malom II. kib. " 70 "	—	—
75 —	Hengermalom " 500 "	680 —	690 —
50 —	Lujza szelv. nélk. " 160 "	250 —	251 —
50.—	Molnárok és sütők " 200 "	336	339 —
200 —	Pannonia szelv. nélk. " 1000 "	1278 —	1285
200 —	Viktoria " 300 "	460 —	465
	Közlekedési vállalatok.		
—	Alföld-fiumei " 200 "	160 —	160 50
—	Báttaszék-dombovári " 200 "	147 50	148 50
—	Déli vasut " 200 "	81 50	[illegible]
—	Északkeleti vasut " 200 "	148 50	149 —
—	Erdélyi vasut " 200 "	141 —	142.—
—	Győr-sopron-ebenfurthi vas. " 200 "	—	—
—	Kassa-oderbergi vasut " 200 "	133 —	133 50
—	Osztrák államvasut " 200 "	286.—	287.—
—	Pécs-barcsi vasut " 200 "	191 —	192 —
—	Tiszavidéki " 200 "	245 —	246 —

Osztal 1879 re	Értékpapirok	Utolsó árkelet pénz	áru
6 —	Osztr. dunagőzhajózási társ. " 100 "	—	—
24 —	Budai hegypálya " 100 "	90 —	92 —
—	Pesti közuti vaspálya " 200 "	383 50	384 50
—	" " élv. jegy.	202 —	—
	Takarékpénztárak.		
—	Budapest III. kerületi " 50 "	—	—
—	Czeglédi	—	—
9 —	Országos központi " 100 "	152 50	153 —
225 —	Pesti első hazai " 1000 "	3825 —	3840 —
30 —	Pest-budai fővárosi " 200 "	430 —	433.—
4 —	Pest-külvárosi " 150 "	62 50	61.—
—	Pakracz-daruvár-kutinjai " 50 "	—	—
—	Vas-zalamegyei első " 100 "	—	—
	Különféle vállalatok.		
7 —	Alagut beftz. 105 frt	105. —	106 —
—	Ált. waggon-kölcsönző trs. " 80 "	—	—
—	Franklin-Társulat " 150 "	151 50	152 —
30 —	Ganz és társa vasöntöde " 400 "	502 —	501 —
24 —	Gschwindt-féle szeszgyár " 200 "	323 —	327
12. —	Gyapjum. és biz. e. m. " 200 "	—	—
26. —	Keresk. test. épülete " 210 "	5 0	—
40 —	Könyvny. „Athenaeum“ " 200 "	535	545
50. —	" Pesti részv.-társ. " 500 "	640	660
—	Kőszén- és téglagyár (Drasche) " 200 "	136 —	137 —
—	Pesti épitő-társaság " 8? "	—	—
—	Rimamurányi vasmű	—	—
7. —	Salgó-tarjáni kőszénb.	107 —	108 —
15. —	Salgó-tarjáni vasöntöde " 100 "	141 —	143 —
—	Schlick-féle vasöntöde " 100 "	164 —	165
40. —	Serfőzde első magyar " 200 "	583	585
20 —	Sertéshizlaló " 500 "	193 —	196
—	Sóskuti kőbánya " 200 "	31 —	33 —
—	Spodium és csontlisztgyár " 200 "	460	—
—	Szálloda-részvénytársaság " 200 "	—	—
—	Tégla és mészégető ujlaki " 200 "	96 —	98 —
—	Téglagyár, kőbányai " 160 "	155 —	156
	Záloglevelek.		
	Magy. földh. int. papir érték 5½%	101 50	102 —
	" " " " " 5%	101 —	101 50
	" " " " " 4½%	93 —	93.50
	" " " arany v. ezüst 5%	117. —	118 —
	" jelzálogbank 5½%	98 —	98 50
	" ált. földh. részv. társ. 6%	104 50	105 —
	" " " " " 5½%	100 —	101 —
	Osztr.-magyar bank p.p. 5%	—	—
	Osztr.-magyar bank o. é. 5%	103 75	104 25
	Pesti magy. kereskedelmi bank 6%	102 25	102 75
	Pesti magy. kereskedelmi bank 5½%	100	—

Értékpapirok	Utolsó árkelet pénz	ár
Kisbirtokosok földhitelintézete 7%	—	—
„Albina“ tak. és hit. int 6%	98 —	98 50
Elsőbbségek.		
Báttaszék-Dombovár-zákányi vasut beftz. 200 frt 5%	83.50	84 —
Dunagőzhaj. társ. " 500 " 3%	—	—
" " " 100/200 " 3%	—	—
Észak-keleti vasp. beftz. 300 frt 5%	84 75	85 50
" " " ar. 5% " 300 "	—	—
" " " ar. 6% " 1000 "	—	—
Magy.-galiczia vasp. 5% " 300 "	87.—	87 50
M. vas. els. kölcs. beruh. czél. ar. " 200/1000 "	—	—
I. erdélyi vaspálya 5% " 200 "	83 50	84
Győr-sopron-ebenf. vas. 6% " 200 "	—	—
Kassa-oderbergi vasut 5% " 200 "	90 —	90 25
K.-oderb. v. (ep.-tarn. v.) 5% " 300 "	—	—
" " (osztr. v.) 5% " 200 "	—	—
" " (m.-v.) 5% " 200 "	—	—
Osztr. állami vasut 5%	—	—
Tiszavidéki vasut 5% " 100 "	—	—
Budapesti lánczhid 6% " 100 "	102 50	103 —
Budapesti malom 6% " 100 "	—	—
Kőszén és téglagy. kötv 6% " 100 "	—	—
Lloyd- és tőzsde-épület 6% " 100 "	98 50	—
Magánsorsjegyek.		
Osztrák hitelintézet	178 50	179 —
Pénznemek.		
Cs. kir. arany (vert)	5 57	5 59
Cs. kir. arany (kör.)	5.55	5 57
Osztrák-magyar 8-frtos arany	9 36	9 38
20-frankos arany	9 36	9 38
Török aranylira	—	—
Osztrák és magyar ezüst	—	—
Német birod. bankj. 100 márkáért	57 8?	57 85
Váltók árfolyama. (3 hóra.)		
Német bankpiaczok 100 márk 4%	57 10	57 20
Amsterdam 100 hollandi frtért 3%	97 —	97 20
Brüssel 100 frankért 3%	46 35	46 45
Páris 100 frankért 2½%	46 50	46 60
Marseille 100 frankért 3%	—	—
Svájczi pénzpiaczok 100 frkért 2½%	46 40	46 50
Zürich 100 frankért 2½%	46 40	46 50
London 10 font sterlingért 2½%	117 7?	117 90
Szentpétervár 100 rubelért 6%	—	—
Milano 100 lire nuovo ital. 4%	—	—

Bécsi tőzsde auguszt. 30.

A. Államadósság 100 frt.	Pénz	Áru
Egységes járadék, jegy. máj.—nov. 5%	72 85	73.—
" " feb.—aug. 5%	72 95	73.10
" ezüst jan.—juli. 5%	73 75	73 80
" " apr.—okt. 5%	73.75	73.90
Sorsolássai, 1854-ből 250 ft sorsj. pp 4%	124.—	124.50
" 1860-ból 500 ft o. é. 5%	131 75	132.
" 1860-ból 100 ft 5%	132 75	133 25
" 1864-ből 100 ft	176.25	176.75
" 1864-ből 50 frt	175 50	176 —
Como járadék 42 lira	—	29.—
Államjószági jelzáloglevél 120 ft 5%	145 50	146.50
Osztr. kincs á 1 jegyek 100 ft 5%	101 35	101.75
Osztr. arany rente 4%	88.10	88 35
B. Földteherm. k. 100 frt pp.		
Csehországi 5%	104.50	—
Bukovinai 5%	97.25	98.
Galicziai 5%	97 70	98 10
Karinthiai 5%	98.—	—
Krajna és tengerparti 5%	101.	102.
Morvaországi 5%	103.50	104.50
Alsó-ausztriai 5%	105.50	106.—
Felső-ausztriai 5%	102.50	—
Salzburgi 5%	100.50	—
Sziléziai 5%	99.—	—
Stiriai 5%	103.50	104.25
Tiroli 5%	99.—	—
Horvát- és szlavonországi 5%	94.50	95.50
Erdélyi 5%	94.25	94.75
Temesi bánság 5%	94 —	94.50
" 1867-iki sorsolási záradék. 5%	93 50	94.
Magyar 5%	95.25	95.75
" 1867-iki sorsolási záradék. 5%	[illegible]	95.—

C. Más közkölcsönök.	Pénz	Áru
Dunaszabályozási sorsj. 100 frtos 5%	112 75	113 25
Magy. aranyrente adómentes 100 ftos 6%	116.05	116.20
Magy. vas. kölcs. 120 frt. 5%	125.50	126.—
Gömöri államvas. záloglevél 150 frt 5%	—	—
Keleti vasuti els. 1869 adóm. 100 ft 5%	88 50	88 60
Magy. államkötv. 1873. adóm. 100 ft 5%	99.	99.50
Magy. állami kötv. 1876. 100 ft 6%	—	—
Magy. nyeremény 100 frt	111	111 25
" állami kölcs. 1871. 3 millió 5%	—	—
" " 1873. 5.400,000 5%	—	—
" szőlődézsma váltság 100 frt 7%	93 75	94 25
Pestvárosi kölcsön 1871. 100 frt 6%	—	—
Bécs városi kölcsön visz. 6z. 100 ft 5%	101.75	102 25
Bécs városi kölcsön 100 ft 6%	118.50	118.75
Török vasuti kölcs. 400 frc. kam. nélkül	13 50	14.—
D. Bankok részvényei.		
Angol-osztr. bank 200 ftos 120 ft bef. 5%	136 20	136 40
Magy. ált. földh. r. 200 ftos 70% bef. 5%	—	—
Osztr. földh. int. 200 ftos 40% bef. 5%	—	—
Keresk. és kézm. hitelint. 160 frtos 5%	291 80	292 20
Magy. ált. hitelbank 200 ftos 5%	262 25	262.50
Alsó ausztriai leszám. társ. 500 ftos 5%	780.—	790.—
Bécsi giró és pénztáregylet 200 ftos 5%	—	—
Osztr. jelzál. bank 200 frt. bef. 25% 5%	—	—
Magy. ált. municip. és hit. 200 frt 5%	—	—
Osztrák-magyar bank 600 frt 5%	833 —	839 —
Unió bank 100 frt 5%	114 6?	114 80
Forgalmi bank ált. 140 frt 5%	132 50	133 25
Bécsi bankegylet 100 frt 5%	128 75	129 —

E. Közlekedési vállalatok részv.	Pénz	Áru
Albrecht pálya 200 frt	75 25	75.75
Alföld-fiumei pálya N.-Eszék 200 frt 5%	[illegible]	160.50
Báttaszék-dombovár-zákányi p. 200 5%	147 25	147.75
Osztr. dunagőzhaj. társ. 500 ftos pp 5%	582.—	584.—
Erzsébet pálya 200 frt 5%	193.75	194.25
" Lincz-Budweis 200 frt 5%	174.50	176
Ferdinánd északi pálya 1000 ft pp 5%	2465.—	2470.—
Ferencz-József pálya 200 frt 5%	172 25	172 75
Pécs-barcsi pálya 200 frt 5%	193.—	194.—
Károly-Lajos galicziai pálya 200 frt 5%	283 50	284.—
Kassa-oderbergi pálya 200 frt 4%	134	134.50
Lemberg-czernoviczi-jassii p. 200 frt 5%	169.25	169 75
Osztrák-magyar Lloyd 500 frt p. p. 5%	695.—	697.—
Osztrák-északnyugati 200 frt 5%	181.	181.50
Rudolf pálya 200 frt 5%	164 50	165.
Első erdélyi pálya 200 frt 5%	141.	142.—
Osztrák államvasut-társaság 200 frt 5%	287.—	287 50
Déli pálya 200 frt 5%	81 50	81 75
Dél-északi német összekötő p. 200 pp 5%	143.50	144
Tiszavidéki pálya 200 frt 5%	245 50	246 50
Bécsi Tramway 200 frt 5%	236	236 50
Magyar-gácsországi pálya 200 frt 5%	145.75	146 25
" északkeleti pálya 200 frt 5%	148 50	148.75
M. nyugati (székesfeh.-grázi) 200 frt 5%	150 50	151.—
F. Ipar és keresk. vállal. részv.		
Osztrák ált. épitőtársaság 200 frt	—	—
Innerbergi bányatárs. 200 frt	104.50	105 50
Liesingi sörfőzde 100 frt 5%	55.	56
Salgó-tarjáni kőszénbány 100 frt 5%	—	—
Bécsi fegyvergyár 100 ftos 5%	155	156

	Pénz	Áru
Pesti ált. waggon-kölcs. társ 80 frt 5%	72.50	74 —
Bécsi épitőtársaság 100 frt	33 50	34 50
G. Záloglevelek.		
Osztr. ált. földhitelint. sors. 5% ar. v. ez.	117.—	117.50
" " 33 éves visszaf. 5%	101.50	102.—
Osztrák-magyar bank o. é. 5%	103 85	103.95
Osztr. jelzálogbank 10 év visszaf. 5½%	101.—	—
Első osztr. takarékp. 5½% 30 év	105.75	105.90
Magyar ált. földhit. részv. társ 5½%	100.	100 50
Magyar földhitelintézet 5½%	101.—	101.50
" aranyban 5%	117 25	118 —
" jelzálogbank 5½%	98.	98 75
H. Elsőbbségi kötvények.		
Albrecht pálya 300 frt 5% ezüst	92	92 50
Alföld-fiumei pálya 200 frt 5% ezüst	91 75	92 25
Báttaszék-domb.-zákányi 200 frt 5% ez.	83 50	83.80
Dunagőzhajózási társaság 200 frt 5%	—	—
" " 200 frt 5%	108.	109.—
Erzsébet pálya 100 frt 5% ezüst	99	99 50
Erzsébet p. 300 frt 4.5% 1862 ki kibocs	99.75	99 50
Ferdinánd északi pálya 100 frt pp. 5%	105.50	106.—
" " 100 frt o. é. 5%	101.75	—
" " 100 frt ezüst 5%	104.75	105 25
Ferencz József pálya 200 frt ez. 5%	101 25	101 50
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst 5%	99.75	100.—
Károly Lajos gácsi pálya 300 frt 5%	105.25	—
Kassa-oderbergi pálya 200 frt ez. 5%	9?	9? 50
Eperjes-tarnovi pálya 300 frt ez 5%	95.	95 50

	Pénz	Áru
Lemberg-czern.-jassyi p. I. kib. 300 frt	91 75	92.25
" " " " II. 300 frt ez.	96.25	96.75
" " " " III. 300 " "	92 —	92 50
Osztr. észak-nyugati pálya 200 ft ez. 5%	102.—	102.50
Rudolf-pálya 300 frt ez 5%	96 75	97 25
Erdélyi-pálya 200 frt ez. 5%	83.25	83 75
Osztr. állampálya 500 frank 3%	177.75	—
" " 1874. kib. 500 frank 3%	172.	—
Déli pálya 500 frank 3%	122 80	123 20
" 200 frt arany 5%	111 —	112 —
Dél-északnémet összek.-pálya 100 frt 5%	93.50	94 —
" " 1879 k. 100 frt 5%	88 75	89 —
Tiszavidéki pálya 1000 frt 5%	100 20	100.50
Magyar-gácsorsz. pálya 200 frt 5%	87. —	87.25
Magyar-nyugati pálya 200 frt 5%	90 50	91.—
I. Magánsorsjegyek.		
Hitelintézet 100 frt o. é.	178.50	179
Clary 40 frt p. p.	4? 50	43 25
Dunagőzhajózási 100 frt p. p.	104.75	105.25
Innsbruck városi 20 frt o. é.	23.50	24
Keglevich 10 frt p. p.	16.50	17.—
Krakkói sorsjegy kölcsön 20 frt o. é.	20.	20.25
Laibachi dijsorsjegy 20 frt o. é.	23.?5	24
Buda város kölcsöne 40 frt o. é.	41	[illegible]
Pálffy 40 frt p. p.	41.25	41.75
Rudolf alapitvány 10 frt o. é.	18 —	18.5
Salm 40 frt p. p.	50 50	51.50
Salzburgi dijsorsjegy 20 frt o. é.	2? 25	?2.50
St.-Genois 40 frt p. p.	47.25	47.75
Stanislau városi 20 frt o. é.	25.	26.—
Trieszt város 100 frt p. p.	25.75	—
" " 50 frt o. é.	65.	—

	Pénz	Áru
Waldstein 20 frt p. p.	32 25	32 75
Windischgrätz 20 frt p. p.	41 75	42
Váltók (3 hóra.)		
Amsterdamra 100 hol. frt 3½	—	—
Brüsseli 100 frk 3½	—	—
Német bankpiaczok 100 m 4	57 10	57 30
London 10 font sterl. 3	117.75	117 90
Milanó 100 lira 4	—	—
Marseille 100 frk. 3	—	—
Paris 100 frk. 3	46 50	[illegible]
Zürich 100 frk. 3½	46 45	[illegible]
Pétervár 100 rubel 6	—	—
A valuták árfolyama.		
Cs. arany	[illegible]	[illegible]
" " rendes	5.57	[illegible]
Osztrák-magyar 8 frt. arany	—	—
20 frankos arany	[illegible]	[illegible]
20 márk, darabja	11 [illegible]	[illegible]
Orosz imperiale	[illegible]	[illegible]
Sovereigns	11 76	[illegible]
Török arany lira	10 61	[illegible]
Mária Terézia tallér	—	—
Egylett tallér	—	—
Ezüst	—	—
Ezüst rente szelvény	—	—
Német bir. bankjegy	57 8	[illegible]
Orosz papir rubel	1 22¼	[illegible]